

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Naša ravna pot

Glasi pohorskega kartela je menilo, da nas spravi v bogvekakšno zadrego, če privleče na dan takozvane slovenske punktacije, ki so jih svojčas vzeli vodje sedanje pohorske fronte za povod, da so tako dolgo vihteli svojo neusmiljeni bič nad »slovenskim delom jugoslovenskega naroda«. To seveda ni bilo nobeno junaštvo, ko pa je takratna cenzura bila primorana, da prepreči vsak zagovor onih, kojih namene in misli je lažnacionalna diktatura brezvestno izkrivljala, potvarjala in naravnost v nasprotnem smislu tolmačila. Ker se takratni režim, ki je bil postavljen proti volji ljudstva, ni mogel opravičiti z nobenim stvarno utemeljenim razlogom in poštenim namenom, je moral seči po neresnici in prevari, da najde kakršnokoli že podlago svojemu obstoju. Tako je nastala tista z vso zlobno pretkanostjo poklenega intriganstva spletena bajka o punktacijah, ki da gredo za »samostojno slovensko državo« in napovedujejo »odpad od jugoslovenske skupnosti«. Ker je policijski režim tistega časa moč, ki so hoteli ščititi slovenski narod in zemljo ter njegovo kulturo pred blazenjem unitarističnih fanatikov, prisilil k molku, da se niso mogli braniti in so se morali po sili dati žigosati za sovražnike jugoslovenske države, je bilo delo sedanjih pohorcev zelo lahko, zato pa tembolj nemožno in grdo.

Mi bi na take metode lahko odgovorili enako. Pozvali bi namreč glasilu pohorske fronte, naj objavi znane resolucije bivše demokratske stranke, ki jih je podpisal tudi sedanji pohorski vodja, dr. Kramer, ko je ta stranka v onemogli jezi, da ni več na oblasti, razkrila svoje jakobinske srce in namignila, da sta njena miselnost in program bližja republikanstvu in najradikalnejšim nazorom takó glede na nacionalni kakor na socialni ustroj države, nego je tradicionalno konservativno gledanje velike večine državljanzov Jugoslavije na ta temeljna vprašanja. Če bi bili zlobni, bi lahko trdili, da še nikoli nobena stranka v Jugoslaviji ni obelodanila resolucij, ki bi bile bolj naperjene proti obstoju in fundamentom, na katere je postavljena naša država po vsej svoje dosedanjí narodni tradiciji, kakor so bile te resolucije iz časa, ko se je naša »demokratska« inteligenca z g. Kramerjem vred ravnala še po ekstremnem duhu gospoda Pribečevića.

Ker pa smo mi stranka, ki smatra za vrhovno vodilo v političnem življenju lojalnost, zato imenovane deklaracije naše jare liberalne gospode, ki svoje »jugoslovenske programe« po potrebi razmer menja kakor žepne robe in je tudi Pribečevića mirne vesti izdala, nismo tolmačili drugače, kakor da so ljudje, ki so izgubili prostor na krmlju, dali s tako radikalno kretnjo duška svoji užaljenosti in se skušali maščevati nad državo, ki je s toliko nevhvalečnostjo poplačala njihov trud, da so se na vodilnem mestu zanimali za njen blagor. Za tako presojanje pa je potrebna objektivnost in politična tenkovestnost, kakršne naš integralni jugosloveni niso sposobni, ker je njihovo edino politično načelo, da namen posvečuje sredstva in da nobena neresnica ni tako grda, da ne bi bila dovoljena, ako je treba nasprotniku prizadeti škodo. Mi pa, ki menimo, da se z neresnico ni dovoljeno boriti niti proti najhujšemu političnemu protivniku, smo tiše bolj ko federalistične, naravnost centrifugalne demokratske resolucije takoj razumeli kot golo psihološko reakcijo od državnega vodstva odbaenjene skupine — vsaj kar se tiče naših slovenskih jugoslovanov, zakaj ti v resnici niso sposobni kakršnekoli načelne preusmeritve, ker je njihovo načelo edino to, da ostanemo za vsako ceno na oblasti, in je zato vsaka njihova opozicija, kadar so primorani nadešati si to vlogo, le neke vrste gluma s to ali z drugo »programatično« krinko, da se zopet dokopljejo do vodivnega mesta v državi.

Drugačen je naš program in položaj. Odkar je Krek ustanovil slovensko ljudsko stranko, ki je danes z vso svojo ljudsko miselnostjo in navedeno, politično ter socialno tradicijo slovenstva všla v jugoslovensko zajednico, v kateri naj poleg večine srbskega ljudstva najde svoj prostor in primerno vreditev tudi hrvatska narodna misel — smo smatrali za prvo n a r o d, svoje lastno ljudstvo in njega blagor pa politično enakopravnost in socialno pravico za vse jugoslovenske rodove, šele potem oblast, ki je samo sredstvo za doseg teh ljudskih idealov in zahtev. Zaradi tega nikoli nobena naša politična izjava ali resolucija ni bila mišljena kot sredstvo, da ostanemo na oblasti ali da si jo zopet priborimo, bodisi izlepa ali izgrda, s to programatično krinko ali s čisto nasprotno. V nobenem primeru pa v izjavah slovenske ljudske stranke ni bila v diskusiji država kot elementarna nujnost našega soživljenja, pač pa gre še danes borba za notranjo ureditev države, da bi čim bolj odgovarjala volji, potrebam in stremljenjem ljudstva, ki jo tvori neprisluslno, po svobodni odločitvi in volji, in da bi v najvišji možni meri zadovoljevala politično, narodno in kulturno individualnost tako Slovencev kakor Srbov in Hrvatov. To vse pa le zato, da bi skupna državna stavba čim trdnje stala in prestala vse viharje ter bi se, oprta na ljudsko dušo in silo, v neprestanem napredku dvigala.

Ker smo na tem stališču vedno nepremakljivo stali, je prišlo do izraza vsakokrat, kadar smo smatrali, da je ogroženo, in od tega najvišjega interesa takó našega ljudstva kakor naše države je bila narekovana vsaka naša izjava — kolikor je sploh bilo možno normalno politično življenje — tudi za časa jugoslovenske fašistične diktature. Ker je ta diktatura s svojim unitarističnim centralizmom položila sekiro na državo s tem, da je hotela s silo zatreti enakopravnost

Abesinsko-italijanska vojna

Abesinci se izmikajo odprti bitki

Italijanske armade prodirajo istočasno na vseh treh frontah

Tedenski pregled dogodkov

Italijani so začeli z novo ofenzivo v nedeljo dne 2. novembra zjutraj na vseh treh frontah, na severni ali eritrejski, na vzhodni pri Musa Ali in na južni ali somalijski. Prodirali so brez težav, ker so dobili Abesinci ukaz, da se izognejo večjim bitkam. Tako so v dveh dneh ofenzive na eritrejski fronti prišli v bližino Makale, na somalijski fronti do Goraheja, na fronti pri Musa Ali pa ni bilo napredovanja. Ofenzivo je na to prekinilo hudo deževje, ki je nastopilo tako na severu, kakor na jugu. V četrtek dne 8. novembra zjutraj pa je deževje ponehalo in so Italijani nadaljevali ofenzivo na severu in na jugu. V petek popoldne so prodrli v Makalo, kjer so bili silni boji med abesinskimi predstražami in italijanskimi Askari. Abesinci so pri tej priliki popolnoma iztrebili rod rasa Gukše,

okrog 4000 ljudi, iz muševanja nad njegovim prestolom k Italijanom. Na severni fronti so Italijani poskušali prekorati tudi reko Takaze, z namenom, da bi korakali proti jezeru Tsana (ali Tana). O Abesincih pravijo, da se bodo postavili v bran južno od Makale. Kor hitro odide na fronto cesar sam. Na somalijski fronti je gen. Graziani zavzel v petek popoldne vas Gorahej, blizu Gerlogubija. Boji so bili tudi srditi. Letala so na Gorahej vrгла okrog 1000 bomb in vas takorekoč zasula. Abesinci pripravljajo odpor v gorovju, pri Hararju in Džidži. Na vzhodni fronti pri Musa Ali so vsled odpora Abesincev prenehale vse vojne operacije. Tudi kolona, ki je prodirala iz Dolo (obmejno mesto na reki Juba) je napredovanje ustavila.

Po padcu Makale in Goraheja

Italijanska poročila:

Uradno poročilo št. 41

Rim, 9. novembra. AA. Agencija Stefani poroča: Ministrstvo za tisk in propagando je izdalo 41. komunikacijo. General De Bono javlja, da so izvidni oddelki drugega armadnega zbora prisilili med Aksumom in reko Takazo oborožene skupine Abesincev k umiku. Fitaorari Gabrenendi se je danes predal vojaškim oblastvom. Tudi cerkveni poglavarji v pokrajini Adžeti so se vdali.

V Danakilu se naše prodiranje nadaljuje in so naše čete prispele do Damjeja. Cete gener. Grazianija so zavzele Gorahej, kjer je sovražnik pustil mnogo pušk in streljiv, topov in streliva. Letalstvo nadaljuje svoje strateške izvide. V Makalu so že dve uri pa zavzetju mesta mogla naša letala spustiti na zemljo, ker so naše delavske kolone pripravile teren za pristajanje.

Italijanska agencija Stefani poroča, da so italijanske prednje straže snoči prodrle 30 km daleč od Makale. Na nekaterih krajih so se spopadle s skupinami Abesincev. Tudi desno krilo italijanske vojske je nadaljevalo prodiranje proti Tanskem jezeru v amharski deželi.

Italijani hočejo prisiliti Abesince, da sprejmejo bitko

Italijanska agencija Stefani poroča tudi, da Makala ni bila cilj sedanje italijanske ofenzive. Druga divizija askarov pod poveljstvom generala Vacalussa že prodira dalje proti jugu. Askari bodo skušali prodrati do jezera Asangija. Pričakovati je, da se bo ta faza italijanske ofenzive razvijala vse bolj naglo in da bo nasprotnik končno prisiljen sprejeti bitko, ki mora postati odločilnega pomena za vojno v vzhodni Afriki. Operacije, ki se bodo sedaj pričele, bodo največjega pomena. Posebno misljo ima tudi general Maravigna, ki operira s svojim armijskim zborom na skrajnem desnem krilu.

Pred 3. italijansko ofenzivo

Rim, 9. nov. b. Ko se bo nova bojna črta utrdila in ko prispeje nove polkovnice, ki so bile v ozadju kot rezerva, se bo pričela tretja italijanska ofenziva s večjim ciljem. Cilj nove italijanske ofenzive bo namreč Desie, oustran vrhov, kjer se sedaj nahaja generalni štab abesinske armade. V tej novi ofenzivi bodo izredno važno vlogo igrale kolone generala Maravigne, ki ima nalogo, da brani Italijane pred bojnimi napadi od vseh iznenadenj. Kolona generala Birollia pa bo prodirala proti oblasti jezera Asangi. To je končni cilj tretje ofenzive. Podrobnosti se seveda držijo v najstrožji tajnosti. Enako tajni so tudi načrti o cilju danakilske skupine in armade generala Graziania na jugu.

Asmara, 9. nov. b. Posebni dopisnik »United Press« poroča, da je z zavzetjem mesta Makale prišla italijanska vojska v bližini avtomobilske

slovenskega naroda kot samosvoje edinice z avtonomnimi ljudskimi pravicami in lastnim kulturnim in navedenim obeležjem, zato smo vsi proti njej in izjavili svojo odločno voljo, da v skupni državi ostanemo polnopraven in polnovreden naroden element, ki bistveno k tej državi spada, jo tvori in jo kot skupen dom vsem Jugoslovanom ohranja. Vse naše izjave so izraz principa, ne pa kakšne oportunitete, bodisi z vladnega bodisi z opozicijskega položaja, in ta princip je, da je treba čuvati in negovati skupno državo ter to državno zavest čim globlje utemeljevati na podlagi politične svobode, kulturnega razmaha in gospodarske krepitve tako Slovencev, kakor Hrvatov in Srbov kot treh enakopravnih edinice skupnega jugoslovenskega telesa.

Zato nimamo nobenega vzroka, da bi zaradi kateregakoli političnega čina bivše slovenske ljudske stranke prišli kot člani jugoslovenske radikalne zajednice v zadrego. Naša politika je bila vedno premočrtna in vsaka njena etapa od Kreka do danes kaže samo na en cilj: slovenskega naroda dostojen položaj v državi, ki k njej težijo in so v njej zbrane v eno enotno državno voljo vse jugoslovenske sile.

este, ki jo je lani zgradil cesar in ki vodi iz Adis Abebe v pokrajino Tigre. Po tej cesti hočejo Italijani z naglo napredovati pod zaščito tankov in svojih letalskih sil čim hitreje proti glavnemu mestu Abesinije Adis Abebi. Z abesinske strani se poroča, da so se njihove sile v redu umaknile v dobro pripravljene položaje. V zvezi s padcem Goraheja se poroča iz Hararja, da je ras Desta na vest o italijanskem uspehu takoj spravil v pokret svojih 100.000 mož, ki v pospešenem maršu napredujejo ob obali Jube v smeri proti italijanski Somaliji. Vse kaže, da bo prišlo do abesinske protiofenzive večjega obsega.

Izgube v bitki pri Makali

Po podatkih posebnega francoskega poročevalca so imeli v večeršnjih borbah okrog Makale Italijani nad 1000 mrtvih in ranjenih, medtem ko so Abesinci izgubili okrog 2500 mož, ki so bili edina mrtvi, deloma ranjeni in so padli v roke Italijanov.

Pomen Goraheja

S tigrejске fronte poročajo, da je okupacija Goraheja prav toliko važna kakor padec Makale. Z zavzetjem Makale so si Italijani izvojevali takorekoč vso tigrejsko deželo. Gorahej pa odpira vrata v hararsko deželo, ker leži na reki Fašan ob križišču cest med Hararom in Gerlogubijem. Gorahej je važen karavanski center. Okrog njega je mnogo vrelcev in vodnjakov. Vse prebivalstvo, ki živi nekaj kilometrov severno Goraheja, se mora samo pokoriti Italijanom, ker bi drugače ne moglo priti do vode. Gorahej so zavzeli Dubati (domačini iz Somalije) pod poveljstvom polkovnika Malettija, enega izmed najbolj znanih kolonialnih oficirjev. Maletti je sodeloval že v libijski vojni in zlasti pri italijanskih ekspedicijah proti Kufr.

Angleški Reuter poroča iz štaba italijanske glavnega poveljnika na južnem bojišču, da so Italijani zasedli vse utrjene postojanke okrog Goraheja in da niso nikjer našli na odpor. Poročilo navaja, da so abesinske čete, ki jih je bilo na teh po-

Na kaj se zanašajo Abesinci

Addis Abeba, 9. nov. G. Kakor po vseh drugih deželah, je tudi v Abesiniji očito neko nasprotstvo med napredkom in reakcijo, med novo in staro generacijo. To nasprotje se v prvi vrsti kaže sedaj v taktičnem in stratežnem pojmovanju vojaškega položaja.

Stara romantična šola velikega Menelika, h kateri pripadajo v prvi vrsti glavarji in pa veterani iz vojne 1896. leta, je popolnoma še vedno v mislih stare bojne tradicije in nima niti pojma o tem, kako je treba voditi moderno vojsko. Njim nasproti stoji mlajša generacija, ki je posebej obsejna v osebi cesarja Haile Selasija. Neguš se dobro zaveda, da so njegovi vojski oboženo le s starimi puškami, da vlada velikansko pomanjkanje streliva in da je sleherna odprta bitka z moderno armado, ki je oborožena s tanki, oklopnimi vozovi, letali, artiljerijo in ogromno množino strojnih pušk gotovo nesmisel. Samo na severni fronti uporabljajo Italijani nad 500 topov, 3000 strojnih pušk in več sto tankov. Spočetka je cesar pridobil na času, ko so vojski morali stotine kilometrov peš prehoditi. Novo zavlačevanje pa povzroča le počasno nabavljanje municije.

Medtem pa nepotrpežljivi in bojeviti poglavarji silno pritiskajo na cesarja. Poročila prihajajo, da so čete nestrpne da postajajo nemirne in da ne prenesejo več, da bi kar brez boja zapuščali ozemlje. Od te strani nagovarjajo cesarja, naj čimprej prične z močno ofenzivo, ki naj dvigne bojnega duha njegove vojske in nergače prisili k molku. Pod vtisom tega drezanja bo cesar najbrže prihodnje dni res odšel na fronto. Kajti vojski stare šole stoje na stališču, da se mora vladar boriti na čelu svojih čet, medtem ko bi moderni Abesinci rajši videli, da ostane cesar v glavnem mestu in odloči vodilno razvoje dogodkov. Cesar bo najbrže zavlačeval odločilno bitko, kolikor časa bo mogel, hoče pa v resnici oditi k svojim četam, da ga bodo videle v prvih vrstah.

Prastara abesinska vojna taktika je obkrožiti sovražnika. Tega se je držal cesar Menelik in gotovo se je hoče držati tudi sedanji neguš. Ni izključeno, da bo že v bližini Makale, ki so jo

stojankah do 3000 mož, radi budega letalskega bombardiranja pred italijanskim napadom popolnoma demoralizirane in da so pobegnile. Pri tem so prepustile nasprotniku večje število gorskih topov in strojin. Italijanske čete preganjajo nasprotnika v severovzhodno smer.

Abesinski protinapad?

Poročevalec francoske agencije Havas je zbral naslednje informacije: Zaradi resnosti situacije je opaziti vedno manj notranje političnih trenj, ki jih je bilo v Etiopiji vedno zelo mnogo. V vseh slojih se opaža prvenstveno potreba po obrambi abesinskega ozemlja. Vlada v Addis Abebi izkorišča zelo premeteno vse osebne spore, da bi bolje organizirala odpor proti sovražniku. V kratkem bo odposlala na tigrejsko fronto dedžas Tafari, ki je sodeloval pri uporu Tigrejcev proti cesarju Menelik in ki je bil doslej v zaporu. Vlada mu je poverila to misljo, ker je znan kot sovražnik Gukše. Tudi ostali šefi tigrejskih pokrajin, ki so bili v času miru pod nadzorstvom oblasti, zlasti dedžas Abaratadola in Fitaorari Araja, so bili odposlani na fronto ter odlično poznajo tamkajšnje razmere. V Addis Abebi je prisel danes neki bojevniki iz Tendijena, ki je izjavil, da se v tamkajšnjih hribih sploh niso vršile nikake borbe, nego so se vse operacije omejele na četniške spopade. Vedeti pa je treba, da traja polovanje iz Addis Abebe v tigrejsko deželo najmanj 14 dni in da so se v tem času prilike v mnogočem izpremenile.

Včeraj so se razširili glasovi, da se je dedžas Fitaorari Fikre Mariam odpravil z večjim oddelkom vojsstva v puščavo na robu dežele Avše. Svojo vojsko je zbral v pokrajini Dolo, kjer je prestolonaslednik za guvernerja. Vse kaže, da bodo Abesinci skušali za vsako ceno preprečiti italijansko prodiranje preko te puščave, in da bodo prešli v napad proti južni Eritreji.

Obramba železnice

Addis Abeba, 9. novembra. AA. DNB poroča: Guverner kafske pokrajine ras Gvetasu je prevzel s svojimi četami obrambo železniške proge med Hararjem in Diredavo. V hribih severno in južno od železniške proge je pripravil obrambne postojanke, v katere postavljajo zdaj strojnice. Vse vlake spremljajo že sedaj strelci tega rasa.

Abesinska vlada je izdala te ukrepe, ker je njeno vrhovno poveljstvo zvedelo, da pripravljajo Italijani napad na železniško progo tako iz danakilske pokrajine, kakor iz pokrajine Avsa.

Cesar Haile Selasija pojde na bojišče 14. novembra. Neguš je danes odlovil oficirje švedske vojske mislji. Njegova visoka odlikovanja jim je pripel na prsi princ Makonen osebno.

Italijanske izgube

Asmara, 9. novembra. AA. Havas poroča: Po uradnih podatkih so Italijani imeli od začetka vojne tele izgube:

Padli so en oficir, trije evropski vojaki in 32 askarov. Ranjeni pa so bili štirje oficirji, šest evropskih vojakov in 71 askarov. Noben italijanski vojak ni bil vjet.

Na kaj se zanašajo Abesinci

Italijani te dni zasedli, prišlo do enih takih večjih in važnejših bitk. Abesinski bojni načrt predvideva sledečo taktiko: brez ozira na izgube pognati val za valom vojakov proti eni ali drugi italijanski bojni liniji in to brez odmora, ponoči in podnevi v upanju, da se posreči predor in Italijanom odreže zveza z zaledjem. Z dokajšnjim številom čet upajo abesinski vodje, da se jim bo ta cilj posrečil. Res je, da je na njihovi strani število in pa teren, to je strahotno abesinsko ozemlje. Toda odločno govori proti njim neverjetna šibkost in primitivnost njihovega orožja, veliko pomanjkanje discipline, popolno nepoznanje moderne taktike in pa pomanjkanje enotnega vojnega vodstva.

Brez dvoma bi cesar še dalje hotel čakati v upanju, da mu bo mogoče sčasoma boljše oboževati čete. Toda vedno bolj je jasno, da ga je Zveza narodov izdala in da je igra s sankcijami, ki naj bi otežkočila Italiji vojevanje v Afriki, čisto navadna komedija. Tako Abesincev ne bo preostalo drugega, da morda še v teku tega meseca bijejo z italijanskimi osvajačeli veliko bitko.

Dedžasmača Afelerka abile bombe v Goraheju

Harar, 9. nov. AA. Poveljnik abesinske garnizije dedžasmač Afelerk v Dagsburu (na reki Džerer, severno od Sasa-Baneha) v Ogadenju je podlegel ranam, ki jih je dobil o priliki italijanskega letalskega bombnega napada. Pri napadu je sodelovalo zelo mnogo letal. Abesinci so imeli velike izgube. Porušenih je tudi mnogo zgradb. Dedžasmač Afelerk je bil eden izmed najuglednejših oficirjev na južni fronti.

Kakor se zatrijuje, je ras Desta že koncentriral svojo vojsko, ki šteje okrog 200.000 ljudi. Abesinci prodirajo v zelo naglem tempu, če so resnične vesti, da se ras s svojo vojsko nahaja že blizu angleške Kenije. To bi pomenilo, da je abesinska komanda spremenila svojo taktiko in želi izvabiti Italijane na jug. Italijani so med tem razporedili svoje čete na liniji Gerlogubi—Sasabaneh—Dagsbur. Italijanski letalci bombardirajo abesinske kraje ob vsej ogadenski fronti.

11. november

Praznik miru

V spomin na dan, ko so prenehale krvave morije v svetovni vojni, praznujemo vsako leto 11. novembra praznik miru, da se s par minutnim molkom spomnimo vseh tistih milijonov ljudi, katerih življenja so postala temelj svetovnemu miru. Praznik miru! Čudno in stransko hodo letos misli v tistem pomembnem molku, ko je padel ob svetovnem požigu zadnji strel. Zamolčane bodo misli, obraz pa bo izdal, da je uho začulo v ozračju nov odmev tega strela kot strašno - premočje svetlega praznika miru. Vsa Evropa bo v tisti strašni minuti vzdihnila in — ali se bo spomnila tistih nesetih tihih grobov, s katerih kriči smrt v praznik miru? Ne mori! Križi se povsaj in v naše neme misli s njimi. In tedaj bo vstala pred našimi očmi vsa dolga procesija do smrti izmučenih neznanih junakov, nosečih smrt in obzoba ljudi v obeh. Vdani se bodo zopet zalezi v zemljo, v svoje izgubljene grobove in v svoje kosene roke bodo vzeli usodo evropskega mira. In potem bodo naše oči videle nov film: nove procesije stopajo z vseni orožji v novo grozo, v nov požar sovražnosti, ki se vžigajo v središču sveta.

Domači odmevi

V narodni skupščini je živahno

Belgrad, 9. novembra. m. Narodna skupščina je danes nudila zelo živahno sliko. Večina poslancev je iz svojih volilnih okrajev prišla sem-kaj in se sedaj zbira v svojih klubih ter se posvetuje z njihovimi predsedniki o volitvah v stalne skupščinske odbore. Živahni so tudi skupščinski hodniki. Poslanci skupščinske opozicije hodijo nemirno semtertja ter silno pazijo na one poslance, ki se še niso opredelili in jih nagovarjajo na vse mogoče načine, da bi se jim pridružili. Precej poslancev teh klubov — di stalno v Belgradu ter svojih volilnih okrajev — od poslušnih petomaških volitev sploh še ni delo. Med ostalimi poslanci so prispeli semka že vsi slovenski poslanci, predvsem pa oni, ki so vstopili v JRZ. Ti poslanci so prisostvovali tudi nocojšnji plenarni seji političnega kluba JRZ in kluba skupščinske večine. Pucljevi in Marušičevi poslanci se zbirajo v tako zvanem delovnem klubu, kamor še vedno zahaja senator Marušič ter budno pazi na svoje poslance, da se ne bi kdo odvojil ter ubežal v kak drug klub. Precej živahna akcija se je razvila tudi v klubu JRZ, ki se je že organiziral ter je danes najmočnejši in najbolj organiziran klub narodne skupščine. Za razliko od ostalih klubov, ki so imeli dosti posluha z vsemi mogočimi intrigami, je ta klub izdelal spremembe in dopolnitve, ki bi jih bilo treba vnesti v pripravljeno uredbo o kmetskih dolgovih. Ta klub je tudi razpravljal o kandidaturi listi za stalne skupščinske odbore, ki jo bo za te volitve predložil. Ostali klubi so imeli istočasno sejanke, na katerih so razmotrivali vprašanje postavitve kandidatur v stalne skupščinske odbore. Do sporazuma pa do danes med temi klubi še ni prišlo, to pa zaradi tega, ker hoče vsak klub imeti čim več članov v teh odborih.

Belgrad, 9. novembra. m. Kakor je Slovenci že poročali, bo v ponedeljek redna seja narodne skupščine, ki bo odprta s čitanjem kraljevega ukaza. Naslednja seja narodne skupščine, na kateri bodo izvoljeni stalni skupščinski odbori, pa bo v petek popoldne.

Organizacija JRZ

Klub skupščinske večine ima vpisanih 174 poslancev

Belgrad, 9. nov. m. Klub skupščinske večine in klub poslancev JRZ sta imela danes seja od 17 do 20 pred sedenstvom Stjepana Jankovića, predsednika kluba skupščinske večine, in Dragiša Cvetkovića, predsednika kluba JRZ. Po tej skupni seji je bil članikarjem izdan sledeč komunikat: Klub narodnih poslancev skupščinske večine in klub poslancev JRZ sta imela skupno seja v veliki dvorani plenarna narodne skupščine danes, dne 9. nov. od 17 do 20. Tej seji so prisostvovali predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, minister brez portfelja dr. Seklija Bohmen, ki zastopa prometnega ministra dr. Mehmeda Spahia, kmetski minister dr. Svetozar Stanković, prosvetni minister dr. Dobrovoje Stosović, minister za gospodstvo in rudnike Gjura Janković, pravosodni minister dr. Mile Miskulin, gradbeni minister ing. Miloš Bobić, minister za telesno vzgojo naroda in zašolski minister za socialno politiko in narodno zdravje Mirko Komanović in finančni minister dr. Dušan Letica.

Predsednik kluba JRZ Dragiša Cvetković je poročal o delu klubovega odbora, o uredbi za razdružitev kmelov in o številu vpisanih članov. V klub skupščinske večine je vpisanih 174 poslancev, od katerih jih je v klubu JRZ 137, a poleg tega v klubu skupščinske večine še 37, to je skupno 174. Na dnevnem redu je bila razprava o skedbi za razdružitev kmelov. V debato so posegle slede poslanci: Vojta Čokić, Mihael Kestič, Mihael Stojadinović, Demetrovič, Nikola Zuber, Lazarjevič in še drugi. Bil je sprejet sklep, da bo še ena seja, na kateri bodo razmotrivali znova to vprašanje, nato pa bo izvoljen poseben klubov odbor, v katerega bo imenovanih 31 članov, ki bi zajem s strani kraljevske vlade izdelal predlog za spremembe in dopolnitve uredbe o razdružitvi kmelov. Prihodnja seja klubovega odbora JRZ bo jutri ob 17. plenarna kluba skupščinske večine in kluba JRZ pa v ponedeljek, 11. nov. ob 17 zaradi izvolitve kandidatov v stalne skupščinske odbore.

Krajevni odbori JRZ

St. Lambert, 1. novembra je bil na Sv. Gori občni zbor krajeve organizacije JRZ ter je bil izvoljen za predsednika Plank Anton, posestnik iz Les. Podpredsednik posestnik Baš Ciril iz Krbulj blagajnik Grabner Jože ter tajnik Jurijevac Gašper iz Podbukovja. Od skupnega števila volilcev te občine 355, jih je pristopilo v JRZ 280.

Okrajni odbori JRZ

Okraj Litija je izvolil sledeči okrajni odbor JRZ: Predsednik g. Hinko Lebing, posestnik in trgovec v Litiji, podpredsednik g. Lovro Jevnikar, šolski upravitelj v St. Vidu pri Sieni, tajnik g. Anton Gornik, dekan v Smartnem, blagajnik g. Vinko Lovšin, župni upravitelj v Litiji, JRZ.

Belgrad, 9. nov. m. Član izvršilnega odbora JRZ Aca Stanojevič je danes sprejel ministra za telesno vzgojo Konenovića ter se dalj časa z njim razgovarjal.

Dunajska vremenska napoved: Pričakovati je hladnejšega vremena in deževja.

— Aeroplani in tanki in topovi rožljalo in žrtvena žara miru v rokah neznanih junakov se trese...

Minuta molka daje Evropi, da pride k sebi, da začuti mraz drget, v katerem trepeta njeno srce! Le za hip naj se ustavi vse pehanje in hrumenje, vse prazno patetično govorjenje, voljo, hobotne fraze, energetske razoroževanje, da se bo preko vsega sveta začel obupan krik ranjenega človeka z danasnjih bojov, da bo v tisti minuti zarezal vsem do kosti, tudi tistim, ki mir pripravljajo z vojno! Strašen mora biti obraz tega človeka, ki kliče zaman k prazniku miru Evropi! O, ali bo mir, ki ga krečvito tišče kosene roke milijonov meščani, kot sovražstvo živih sre?

V tisti moleči minuti bo dan svet na novo preizkusilo. Nečemo videti v misel današnjega zmedenega sveta. Tedaj bomo pomislili, da prav temu prazniku polagajo naši tanje žaro slovenske prsti na grobove naših žrtv v Judoeburgu... Tisti hip se bomo vsi zatekli k mrtvim po pomoč, k tistim, ki jim je bil zadnji strel na današnji dan leta 1918 klic k novi straži za svetovni mir!

Naški proces končan

Osijek, 9. nov. Zloglasni naški proces, ki se je začel 9. maja, je bil končan sinoči in je torej trajal polnih 6 mesecev. V tem času je bilo zaslišanih 106 obtožencev in cela armada prič. Sodišče bo sedaj tekom nadaljnjih 8 dni proučevalo ves zbrani material, nakar bo dne 18. novembra razglasila sodbo. Verjetno bo objavljen samo diapozitiv, dočim bo obrazložitev sodbe sledila kasneje.

Nerodno vprašanje

Nacionalistični »Pohod« vprašuje gospode okrog »Ljubljanskega Zvona«, literarnega glasila umirajočega liberalizma v Sloveniji, naj povedo, kaj so. Ali so že marksisti ali pa še nacionalisti? »Ljubljanski Zvon« je danes slovenoborski, vanj pišejo najbolj izraziti marksisti, kar pa njihove lastnike čisto nič ne moti — piše »Pohod«. Gospodje okrog »Ljubljanskega Zvona« bodo najbrž rekli, da jih je »Pohod« s tem ovidil policiji, da to ni lepo itd., kakor vsi marksisti, ki luči ne prenesajo: mi pa pravimo, da je iz svobodomiselnosti in nacionalizma samo dvojna pot: ali nazaj k narodu, takemu kakor je, ali pa naprej v marksizem, pod kakršnokoli krinko. V svobodomiselnosti in nacionalizmu pa ni mogoče dolgo čepeti, ker sta prazen šator istega tabora.

Slova pravoslavja

Srem, Karlovci, 9. nov. Zadaže tri tedne je zasedal v Srem. Karlovcih arhiepiskopijski zbor ruske pravoslavne cerkve v emigraciji; delegati so bili vsi čas gostje patriarha srbsko-pravoslavne cerkve Varnave. Glavno predavanje je imel metropolit Antunij iz Sr. Karlovcev. Glavno vprašanje, s katerim se je zbor pečal, pa je bila sprava med metropolitom Eulogijem, ki stoji v Parizu, in metropolitom Teofilom, ki stoji v New Yorku, z metropolitom Antonijem in »saborom«. Patriarh Varnava je v tej razdvojenosti videl veliko škodo tudi za srbsko pravoslavlje, zato je že daljša časa delal na to, da se ta dva metropolita med seboj omirita. Na zboru se je poskušalo spraviti jih in po končanih formalnostih, ki jih je še treba opraviti, bo dosežena popolna sloga. Tako bo ruska pravoslavna cerkev v emigraciji dobila enotno vodstvo — tudi po zaslugi patriarha Varnave.

38 »nazarenov« pred sodiščem

Novosadski »Dnev« poroča iz Petrograda, da se je pred senatom okrožnega sodišča moralo zagovarjati 40 kmelov, ki so bili obtoženi, da pripadajo nazarenski sekti, ki uči, da njeni pripadniki ne smejo prijeti za orožje, tudi v slučaju vojne v obrambo domovine ne. Od 40 pa jih je prišlo pred sodišče samo 38, ker je dva na poti povozil izvožek in so ju morali prepeljati v bolnišnico. Pred sodišče je prišel tudi njihov pop, 72 letni kmel Milan Lazvi, ki je prošil sodišče, naj bo usmiljeno do obtožencev. Predsednik senata ga je vprašal, ali ima njihova sekta tudi škola. Starček je odgovoril, da ga ima, pravijo mu »starešina«, popu pa »sloga«, ki sam obere in razlaga evangelij. Sedaj je njihov »starešina« Miloš Doroslovac, kmel iz Beodre. Na vprašanje, kaj bi storil v slučaju vojne, ali bi streljal na sovražnika, je odgovoril, da ne ve, ali ne bi morda v oddaljenem trenutku v obrambo svoje družine in domovine le streljal. Po zaslišanju, na katerega so vsi obtoženci odgovarjali enako, kakor da so naučeni, je sodišče vse oprostilo.

Odmera zgradarine

Belgrad, 9. novembra. AA. Finančni minister Dušan Letica je izdal sklep, naj se pri odmeri zgradarine za leto 1936 upoštevajo tudi pogodbe o izpremenjenih najemninah do vključno 1. novembra. S tem sklepom finančnega ministra je ustrezno zahtevam hišnih lastnikov, ki navajajo dejstvo, da se zakupne cene in vrednost stanovanj in lokalov v mnogih primerih izpremenje med 16. oktobrom kot dneva objave poziva k predložitvi prijave za zgradarino do vključno 1. novembra t. l. Radi tega smejo davčne uprave pri odmeri zgradarine za leto 1936 upoštevati tudi nove pogodbe in dohoditi davčno osnovo po najemninah vrednosti stanovanj in lokalov na dan 1. novembra t. l. se je med tem časom v resnici izvršila izprememba.

Zborovanje ljudskih vseučilišč

Belgrad, 9. nov. m. Danes dopoldne je začel zasedati v veliki dvorani Kolarčeve univerze kongres ljudskih univerz iz vse države. Otvoril ga je prof. dr. Aleksander Belić, ki je obrazložil namen kongresa. Za njim je govoril ravnatelj Kolarčeve univerze in bivši minister dr. Milan Grol, nakar so sledili referati delegatov. Zvečer je bila delegatom prirejena v Kolarčevi univerzi posebna predstava. Kongres bo nadaljeval s svojim delom jutri dopoldne.

Hladna jesen že prihaja

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Rdeča Mehika

„Njena zgodovina je zgodovina umorov...“

S Bravo de la Torre objavlja v »La Croix« daljši članek o najnovejših divjstvih mehiških marksistov. »O zverinstvih v Abesiniji pripovedujejo časopisi! Ni treba iti v Afriko. Mehika nudi vzorlov dovolj, da bi se našla kakšna kulturna država, ki bi jo hotela civilizirati, to se pravi, jo odrešiti rdečih trinogov, ki prelivajo kri njenega katoliškega prebivalstva. Tako piše ta odlični mehičan in iz njegovega članka hočemo posneti nekaj podatkov za naše bralce.

Krvava doba, ki je trajala od leta 1926 do 1929, se je letos zopet obnovila. Najhuje je v državi Tabasco, kjer neomejeno gospodari krvoločni trinog Garrido Canabal, ustanovitelj »rdečih straj« in sedaj kmetski minister v mehiškimi vladi. Cela vrsta družin je morala bežati iz države Tabasco, da so si rešile golo življenje. Največ pa je bilo dijakov, ki so morali iskati rešitve v begu. Pri zadnjih volitvah so se dijaki zmenili, da podjejo nazaj v državo Tabasco, da oddajo svoje glasove. Od predsedništva republike je pristojnici so dobili vsa potrebna pisma, da je njihovo življenje varno. Toda kaj kmalu je mehiško časopisje imelo priložnost ponatisniti strašen brzojav, ki ga je poslal dijak Rudolfo Brito Furher uredništvu »Excelsior«, v katerem v pretrganih besedah pripoveduje, kako so dijaki, 16 po številu, padli v nastavljenem pust, kako jih je zvečer po brzojavnem navodilu ministra Canabala obkloplila policija in jih s strojnimi puškami pokosila. Pri življenju je ostal samo Rudolfo, ki je žalostno vest razširil po državi. Podoben masaker dijakov je bil nekoliko pozneje. V Monterreyu je nevturalna organizacija namerala imeti svoj občni zbor. V njej je večina katoliških dijakov. Toda Canabali to ni bilo všeč. Poslal je med njih nekaj preoblečenih policistov, ki so začeli izživati, ko so napravili nered, so potegnili revolverje, ter začeli streljati na dijake. Pri tej priliki sta bila ubita dva mlada akademika. Svobodomiselni časopis »Excelsior« je dva dni potem zapisal, da je nekaj strašnega, da se pobijana mladina vsrpijo po vsej državi kar po nekem sistemu! »O so simptoni, ki kažejo, da se državno obestvo razkruja v krvi in gnobili! To niso več dejanja ljudi, marveč krvi žejnih goril, ki so lahko pokvarjeni, da so posadili na vrh oblasti največje zaničevanja vredne tipe iz našega političnega živalslovlstva!

Dne 8., 9. in 10. julija so se zgodila še druga grozodejstva. Policija je v državi Tabasco aretirala 15 mladih ljudi, med njimi dva duhovnika. Zaka? Policija je namreč prislila 8 letnega otroka, da je moral nesti v hišo Martina Dorada sodeček smodnika. Otroek je moral ubogiti, ker so mu grozili s smrtjo. Ko je otrok opravil svoj posel, je vdrta v hišo policija, napravila hišno preiskavo in nastavila puške kroglo po raznih kotih poslopja. Potem je Dorada aretirala, ker da protizakonito prodaja smodnik in municio. Dorado in otrok sta bila prepeljana na policijo, ker so ju na pulce obesili pod strop, kjer sta z zvezanimi nogami visela dva dni in dve noči. Ko Dorado še ni hotel priznati in se je otrok branil priznati, da je dobil smodnik od dveh vojakov, marveč je trjeval, da ga je dobil od policistov, so ju trpinčili dalje. Privezali so jima spolne organe, tako da nista mogla na vodo. Da bi bile njune muke še večje, so jima vlivali v usta velike količine piva in mineralne vode. Trpinčenje, ki je odkrito med policisti strahotno sadizem, je trajalo polnih 24 ur. Ko so ju oprostili, sta otroku odpadla oba palca na nogi. Tudi nožranje poškodbe so bile takšne, da je mesec pozneje otrok umrl. Dorado pa še danes ni ozdravel.

Ker se je po mestu o tem grozodejstvu šušljalo, je Canabalova policija aretirala še 15 drugih ljudi, ki so bili vsi osumljeni, da so prinašali Dorado smodnik in municijo. Vseh 13 oseb je moralo pretrpeti podobno trpinčenje, kot Dorado in 8 letni otrok. Enako tudi oba duhovnika. Are-

Osebne vesti

Belgrad, 9. nov. m. Z dekretom poštneega ministra je postavljen za pismonošo na Vrh-niki g. Stanko Istenič.

Belgrad, 9. nov. m. S kraljevim ukazom so premočeni: za višjega davčnega kontrolorja davčne uprave Ljubljana-okolice Bole Franc v Mursko Soboto, za višjega davčnega kontrolorja davčne uprave Ljubljana Devetak Slavko, dosedaj na davčni upravi Ljubljana-mesto, za davčnega kontrolorja na davčni upravi v Murski Soboti Germovšek Alojzij, dosedaj v Novem mestu, za kontrolorja davčne uprave v Skofji Loki Zešin Rudolf iz Kranja, za davčnega kontrolorja v Puču Ausič Ludvik, davčni kontrolor v Skofji Loki; za davčnega kontrolorja na davčni upravi Maribor-okolice Šmid Dominik iz davčne uprave v Škofljamu.

Belgrad, 9. nov. m. Snoči je umrl v tukajšnjem senatoriju »Zivkovič« banatski pravoslavni škof dr. Georgije Letić.

Belgrad, 9. novembra. m. S kraljevim ukazom sta postavljena: za vršilca dolžnosti načelnika štaba mornariškega poveljstva kapetan korvete Pirce Bojan, poslan na službo na brod »Hvare« za načelnika intendature vojne akademije intendantski podpolkovnik Jace Ivan, dosedanj upravitelj delavnice za obliko

Belgraiske vesti

Belgrad, 9. novembra. AA. Ministrski svet je na predlog kmetskega ministra izdal sklep, naj se koloniji Brač v Vojvodini dovoli kolonizacijskega fonda kredit v znesku 220.000 Din za gradnjo gaseljenjskih hiš. S tem sklepom ministrskega sveta je soglasala tudi glavna kontrola. Zato je kmetski minister dal državni Hipotekarni banki nalog, naj ta znesek izplača, da bodo mogli naseljenci v Braču čimprej zgraditi se hiše.

Belgrad, 9. nov. m. Dne 14. novembra bo na Dunaju plavalni tramvaj Zürich-Sužak-Dunaj. Reprezentanco iz Sužaka tvori moštvo Viktorija, ki ga bo ojačil Luka Ciganović, član dubrovniškega »Jugas«.

Belgrad, 9. nov. m. V dneih 23. in 24. t. m. bo v dvorani Kolarčeve univerze kongres jugoslovanske unije za zaščito otrok.

Belgrad, 8. nov. m. Kakor vsako leto na dan sklenitve miru, dne 11. nov. vsako, priredi tudi letos tukajšnje poslaništvo na francoskem vojnem pokopališču žalni obred za padle vojake.

Belgrad, 8. nov. m. Kakor smo že poročali, bi v dvorani Kolarčeve univerze kongres ljudskih univerz iz vse države. Dosedaj jih je prijavljenih 32. Ljubljansko univerzo bo zastopal dr. Janko Lokar, mariborski ing. Kukovec, slovensko ljudsko univerzo v Zagrebu pa Boris Zarnik

dobite tableto Aspirina
Varujte se ponaredbi! Na
vsaki tableti je utisnjen
Bayerjev križ.

ASPIRIN
Oglejte se recept, pred 5. 11. 1935

tirane ženske so bile posiljene, nato pa javno bitane. Torturo (trpinčenje) je vodil osebno general Acosta. Cela stvar je prišla potem pred državno sodišče in gornji podatki so samo posnetki iz obtožnice drž. pravdnika.

Čudno se zdi, da bi bil general sam prisolek pri grozodejstvih. Tudi o tem je treba sprejeti par besed. Mehikanski »general« niso častniki v evropskem pomenu besede. Odkar vlada v Mehiki neprestane revolucionarne spletke, se je vzrojila posebna vrsta zločinskih tipov, ki živijo le vojni in od vojne. Njihovi vodje so si nadejali nastov »generalov«, čeprav so navadni vodje tolovajskih četnikov. Večinoma so to mladeniči s širokimi kloubi iz eksasa, vsi zataknjeni od revolverjev in pistol. Teh tipov je vedno več in so postali največja kuga Mehike. Blasco Ibanez, ki je sam prebival v Mehiki, je o njih zapisal tole: »Mehikanski militarizem ima svoje izhodišče v neredih in anarhiji. On je plod punitov. On je danes edino sredstvo, da se more kdo dokopati do oblasti. Njegova zgodovina je zgodovina umorov in pokoljev Mehikancev, požigov mehiških vasi in državnega premoženja. Mehikiški general ne pozna drugega kot revolver in njegov poklic je izkoriščanje in sramotenje svojega lastnega ljudstva, če že ne preliska njegove krvi.

To so današnji voditelji »rdeče Mehike«. Proti njim je vsaka zakonita borba nemogoča. Ko je znani Calles uvedel protiverske zakone, ki so katoličanom vzeli vse, tudi državljanske pravice, so mu katoličani poslali spomenice, podpisane od dveh milijonov ljudi. Predsednik se je izrazil: »Če je vsa ta papir dober za stranišče...«. In tako katoličani nimajo nobenega legalnega sredstva več, da se branijo proti tolovajem, ki so zasedli državno oblast. Mehikiški katoličani se žalostno smehljajo, če jim »kulturalna Evropa« daje milostne nasvete, naj se poslužijo svojih državljanskih pravic, da odstranijo sedanje stanje... Ves katoliški svet bi moral pomagati Mehikancem v njihovem boju za človečanske pravice, kajli rdeča tiranija v Mehiki je tudi sramota naše sodobne kulture.

Kraljeviča Tomislav in Andrej odpotovala v Romunijo

Belgrad, 9. novembra. AA. Nj. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej sta odpotovala danes ob 13.30 v premlstu dvorne dame g. Hadžičeve in podpolk. Mušičkega, adjutanta Nj. Vel. kralja, v Romunijo. Nj. V. kraljica se je pripeljala v pristančiče z Nj. kr. Vis. knezom namestnikom Pavlom. V pristančiču so se od njih poslovili kraljevska namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Pe-ović, predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, dvorne dame in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Hmelj

Hmeljarska zadruga poroča, da je bilo v preteklem tednu razpoloženje v hmeljski kupčiji prav mirno. V prvi vrsti se je prevzemalo, sortiralo in odpošljalo že preje nakupljeno blago in le semtertje je par kupcev poseglo tudi v kupčijo, da izvrši prispela naročila. Cene so ostale sicer nominalno neizpremenjene in notira najboljših blago 28 do 30 Din, prvovrstno 25 do 27 Din, drugovrstno 18 do 24 Din in tretjevrstno do 17 Din za kg, vendar je bilo več zanimanja in povpraševanja le za cenejšo drugovrstno in tretjevrstno blago. Sicer pa so neprodane zaloge letošnjega pridelka v prvi roki že zelo pičle in se sezona polagoma nagiba h koncu.

V Vojvodini je nekaj več zanimanja in povpraševanja predvsem za cenejšo blago, najboljši okoli 20 Din za kg. Na Češkoslovaškem je tendenca na hmeljskem tržišču mirna in le za srodneje in najboljši se blago je nekaj več zanimanja in povpraševanja. Tudi cene so nekoliko popustile in tako notira sedaj letošnji žateški pridelek 27 do 33 čeških kron, t. j. 48 do 59 Din za kg; slabše blago pa se trdi tudi izpod novedene cene. Hmelj iz Oščka in Roudnice notira 19 do 24 Kš t. j. 34 do 43 Din, oni iz Dube pa 11 do 15 Kš t. j. 20 do 27 Din za kg. Sicer pa je prodano skupno v CSR iz prve roke že nad 80% letošnjega pridelka.

V Nemčiji je kupčija za domačo porabo kakor tudi za izvoz zelo mirna in izkazuje razmeroma le malo prometa. — V Franciji je pridelek iz prve roke že večinoma razprodan in pride le še semtertje do kakakega zaključka. —

Aljehin premagal Euwa

Amsterdam, 9. nov. AA. Snoči se je zaključila 16. šahovska partija med Aljehinom in Euwejem. Po 65. potezi se je Euwe udal. Po sedanjem stanju tekmovalca za svetovno šahovsko prvenstvo ima Aljehin šest zmag, Euwe pet, pet partij pa je bilo remiziranih. Prihodnja partija bo odigrana jutri v Eindhovenu.

Srbi spominu Davorina Jenka skladatelja najlepših srbskih pesmi

Belgrad, 9. novembra.

Kakor je »Slovenec« že v sredo poročal med belgrajskimi telefonskimi poročili, bo priredil tuk. narodno gledališče ob priliki 100-letnice rojstva svojega bivšega dolgoletnega kapelnika in skladatelja državne himne »Bože pravde« v nedeljo zvečer znano Jenkovo kompozicijo »Vračara«. Pred predstavo bo vseučiliški profesor in eden najznamenitejših belgrajskih glasbenih kritikov g. dr. Miloje Milojević predaval o Davorinu Jenku. Tako se bo istočasno hvaležno spominjala velikega in zaslužnega sina slovenskega naroda in enega največjih predhodnikov jugoslovanskega državnega zedinjenja tudi srbska javnost, ki je preko Jenkovih strun spoznala mehko in čisto dušo svojega rojstnega kraja. Davorin Jenko je sam, pa tudi s svojo umetnostjo mnogo pripomogel, da so se pričeli Srbi že davno pred svetovno vojno zanimati za slovensko kulturno življenje in za razmere pri Slovenceh sploh. S svojo borbeno pesmijo, kakor »Što čutiš Srbine tužni, Reko nam je Bog Bogova, Sablja moja dimiščijo, Sablja moja krvopijo, Oštre su naše sablje, Bogovi silni naših otaca« je Davorin Jenko več kakor pol stoletja navduševal vse južne Slovence in jih pripravljajal za borbo, za osvoboditev vseh zatiranih južnih Slovanov. Zato bodo zgodovinarji, ki bodo opisovali zgodovino epopeje našega narodnega osvobodjenja in zedinjenja poleg Kornelija Stankovića, Marinkovića in Mokranjca, zapisali mnogo zlatih vrstic tudi o Slovincu Davorinu Jenku, silnem bojnem klicarju, ki je s svojo glasbeno umetnostjo, s svojo pesmijo navdušil in razgibal široke sloje naroda, da so lahko z veseljem srce doprinali najtežje žrtve na oltar domovine.

Davorin Jenko, velik narodnjak, je po ustanovitvi Slovenskega pevskega društva l. 1859 na Dunaju, ki je prvo 22. okt. 1860. izvajalo našo narodno marseljezo »Naprej za stava slave«, je par let zatem po velikih uspehih, ki jih je že žel na glasbenem polju, se odločil, da se bo preselil na jug, med brate Srbe, kar je tudi storil in živel ter deloval med njimi vse do l. 1909.

Med množičnimi ponudbami, ki jih je Davorin Jenko dobival od vseh strani že za časa svojega bivanja na Dunaju, je bila tudi ponudba Srpskega cerkvenega pevskega društva iz Pančeva. Ker ga je srce vlekel na jug, je Jenko to ponudbo takoj sprejel ter prišel za pevovodjo tega zbora v Pančevo leta 1863. S tem zborom se je Jenko v naslednjih letih proslavil med vsemi Srbi ter je z njim obrnil pozornost naše pred vsem raznih glasbenih društev v Belgradu. Za Jenka se je pričelo pred vsem zanimati Belgrajsko pevsko društvo, ki ga je leta 1865 nastavilo za svojega pevovodjo. S sprejetjem te ponudbe se je Jenko definitivno odločil za bivanje med Srbi. Takoj po svojem prihodu v Belgrad si je v Dositejevi ulici št. 33 kupil lepo hišo. Tu je prebil potem vse svoje dni do odhoda iz Belgrada v domovino, ter je le tu in tam za kratek čas zapuščal tedanje srbsko prestolnico in odhajal na kraje dopuste v domači kraj v Cerklje in pa na jug, kjer je študiral narodne pesmi. Leta 1870. je že kot slavni glasbenik postal kapelnik in skladatelj tedanjega srbskega narodnega gledališča v Belgradu. To mesto je bilo pravzaprav pravi forum, nad katerim je Davorin Jenko lahko razvil svojo delavnost. Tu je treba upoštevati tedanje razmere, pod katerimi se je razvijalo glasbeno delovanje velikega našega skladatelja, da zadobi človek pravi pojem o njegovi veličini in o njegovi nezlomljivi volji, da da maksimum od tega, kar se je od njega kot umetnika pričakovalo. Delo namreč, ki ga je Jenko sam dolgo vrsto let na tem mestu opravljal in to s tolikimi pozitivnimi uspehi, izvršuje danes cela četa. V tedanjem srbskem narodnem gledališču je bil namreč Davorin Jenko vse: bil je kapelnik, zborovodja in korepetitor. V tedanjih skromnih razmerah je bil srbskemu narodnemu gledališču v resnici Jenko vse. Poleg te velike zaposlenosti je še vedno našel časa, da je vadal posamezne pevece, da je komponiral pesmi za posamezne gledališke komade. Sam je moral tudi pripravljati partituro za orkester ter je bil tudi edini dirigent. Pri vsem tem delu je bil Jenko izredno vesten in marljiv. Vse se je posvetil razvoju gledališča ter je radi tega vse glasbeno delo in vse njegov razvoj v njem najtesneje zvezan z njegovim imenom.

Sredi svojega najplodovitejšega dela je Jenko storil srbskemu narodnemu gledališču še drugo uslugo s tem, da je na praznik Vseh svetnikov leta 1882 pripeljal iz Ljubljane v Belgrad tedaj 20-letno Slovenko Velo Nigrinovo, ki jo je odkril na nekem ljubljanskem diletantskem odru kot velik oderski talent, ki si je kmalu po prihodu v Belgrad osvojila vse belgrajsko gledališko občinstvo in postala najslavnejša tragedijka, kar jih je do sedaj belgrajsko narodno gledališče sploh imelo. Veli Nigrinovi je bil Davorin Jenko do njene prezgodnje smrti (19. dec. 1909) iskren in globoko vdan prijatelj ter vodnik v razburkanem mestnem življenju. Stanovala je vedno v njegovi hiši. Tej slavni rojakinji in veliki umetnici je Davorin Jenko zapustil v svoji oporoki tudi vse svoje premoženje. Pri sestavljanju oporoke pač ni vedel in predvideval, da bo Vela Nigrinova umrla pred njim ter je bil gotovo iznenaden, ko mu je tudi ona vse svoje premoženje zapustila. Smrt slavne tragedijke, na katero je bil Davorin Jenko silno navezan, ga je zelo zadela. Duševno strt je sklenil zapustiti Belgrad in je odšel v Ljubljano, kjer je par let zatem tudi sam umrl. Pred svojim odhodom iz Belgrada je prodal svojo hišo za 13.429 Din trgovcu Stojanoviću.

Davorin Jenko, Slovenec po rodu in izrazit Evropejec, se je znal živjeti z novo okolico, v kateri je živel ter se ji je tako prilagodil, da nihče ni mogel opaziti, da ne bi bil zrasel med njimi. Vživel se je docela z duhom nove okolice, ki jo je resnično ljubil ter je mnogim svojim delom vtisnil čisto srbski pečat, kakor da bi se bil rodil kje pod Rudnikom v Srbiji. V skoraj polstoletnem življenju med Srbi si je D. Jenko pridobil ogromnih zaslug za uspešno postavitev zdravih narodnih temeljev srbske glasbene umetnosti ter ga radi tega Srbi štejejo med najmočnejše graditelje srbske kulture. V tem času je Jenko uglasbil nad 300 pesmi, uver-

tur, glasbenih melodram, operet itd. Ker se je intenzivno bavil z narodno pesmijo, jo vedno študiral, se ji tudi nikdar ni odtujil. Če mu je čas le dopuščal, že je odšel med narod ter je vedno užival ob lepoti narodne pesmi. Tu je zbiral motive za svoje kompozicije. Davorin Jenko se je tu pokazal največji talent, ki mu je omogočil, da se je takoj prilagodil razmeram svoje okolice. V prav kratkih razdobjih se nam predstavlja v nasprotujočih si vlogah: enkrat kot izrazit glasbeni lirik, izredno obdarjen z melodijo, ki je polna slovenskih, izrečno kranjskih akcentov, drugič pa kot komponist srbskih komadov, kjer se slovenski tip popolnoma izgubi, mesto njega pa se pojavijo neki pseudoromantični »splošnosllovanski toni, ki preidejo potem tudi v čisto tipične srbske melodije. Kot tak je ustvaril Srbom izrazite narodne kompozicije, ki zavzemajo v srbski narodni glasbi in bodo vedno zavzemala prva mesta. Tako n. pr. »Što čutiš, Srbine tužni«, »Carina himna« in druge.

Med najvažnejše averture za veliki orkester, ki jih je Jenko skomponiral, spadajo: »Kosovo, Vračar, Tri svetla dana, Milan, Devvojačka pletva«, itd. Čeprav je Davorin Jenko živel v čisto drugi okolici, vendar nikdar ni pozabil na svojo ožjo domovino ter je mnogo svojih slovenskih narodnih pesmi uglasbil v Belgradu.

Davorin Jenko je za časa svojega službovanja v srbs. nar. gledališču uglasbil pesmi tudi za najrazličnejše popularne igre romantičnega repertoarja, kakor »Seoska lola, Dve sirotinje, Kučna kapica doktora Fausta, Rob, Ženski raj, Radnička pobuna, Jovanka Orleanka« in druge. Od njegovih pesmi so med Srbi posebno znane in zelo popularne: »Verom svagda domovini, Domovino, zemljo mila, Primi, Bože, molitvu, Pojmo Bogu, Prvo doba Srbije, Medju bračom, Hajd na noge, Ubojna pesma, Posle borbe, Juriš, Ustaj rajo, Ajd na vojno, Davorje, Rok se ori, Čvetni maj, Ne pitaš me, Zdravica, More mi je ljubav Tvoja, Kosak, Gde si dušo, gde si rano, Tijo noči, Ključke ljupke ružice, Lepa je zora diko, Spavaš li, Kolo vodim, Plovi plovi ladjo moja, Lipa, Dobro nam doš« in mnoge druge, ki pričajo o neverjetni plodnosti in delavnosti tega velikega Slovence.

Rojen Slovenec, ki se je v srbski okolici, ki ga je tako odkritosrečno sprejel v svojo »rečo«, da se je počutil kakor doma, je Davorin Jenko s svojim delom pripadal enako kakor Slovincem tako tudi Srbom in Hrvatom. Zato se bodo te dni ob 100-letnici njegovega rojstva razlegale melodije njegovih pesmi po vseh krajih naše širne domovine. Srbija ga smatra za svojega ter se mu bo za vse zasluge oddolžila na dostojen način.

Davorin Jenko je že kot mlad »prišleček« postal redni član najvišje srbske tedanje znanstvene institucije, t. j. »Srpskega učenega društva«. Ko je bila 9. aprila 1887 ustanovljena »Srbska kraljevska akademija nauka i umetnosti«, se je med prvimi 16 srbskimi nesmrtniki našlo tudi mesto za skromnega belgrajskega Slovence Davorina Jenka, ki je postal prvi pravi član umetnostne akademije poleg slavnega čike Ljube Nenadovića, slavnega Dubrovnčana Mateje Bana in znamenitega arheologa Mihajla Valtrovića. Kot akademik je do svoje smrti užival stalno mesečno podporo poleg pokojnine, ki jo je dobival za svoje zasluge in delo. Od tedaj izvoljenih 16 akademikov živi danes po sko-

Položaj slovenskega delavstva

Število delavstva raste — plače padajo

Ljubljana, 9. nov.

V nedeljo bo proračunska seja Delavske zbornice za Slovenijo, na kateri bo tajnik DZ gospod Uratnik podal splošno poročilo o položaju delavstva v Sloveniji. Iz njegovega poročila posnemamo:

Propadanje svetovnega gospodarstva se je ustavilo in tudi pri nas je začelo število delavstva počasi naraščati. Temu naraščanju pa ni sledilo naraščanje zavarovalne meze, ker so mezde še dalje padle. Razvoj v teku zadnjega poldruga leta se ne more imenovati napredovanje, temveč vztrajanje na dosedanjih nizi. Ustavilo se je napredovanje tekstilne industrije in se že opažajo prvi znaki krize. Vse stroke, ki so v zvezi z gradbeno delavnostjo, se gibljejo na polovični višini one, ki je bila pred veliko krizo. Rudarstvo je zaradi krize in zaradi umetnega zmanjšanja državnih naročil tudi padlo na 50% prejšnje produkcije. Eden najvažnejših vzrokov, da se naše gospodarstvo tako počasi popravlja, je ta, da je naša denarna in kreditna organizacija v popolnem razsulu. V socialno-političnem oziru pomeni to nadaljnje nazadovanje. Vsako leto nam dorašča skoraj 10.000 mladih ljudi, za katere ne vemo, kako bi jim dali zaposlitve. To velja posebno za industrijske okraje in rudarske revirje.

Glavna pozornost mora biti še vedno posvečena vprašanju brezposelnosti. Prihaja čas, da tudi država določi v svojem proračunu vsaj majhno vsoto za podpiranje brezposelnih industrijskih delavcev. Ta znesek bi moral znašati vsaj 20 milij. dinarjev. Januarja bodo imele vse Delavske zbornice v državi kongres ter bodo to zahtevo manifestativno podprle. Zneski, ki se stekajo v banovinskih bednostni fond, bi se morali v celoti deliti po javnih borzah dela in Bratovskih skladnicah. Tudi razdelitev državnih podpor se mora vršiti po javnih borzah dela, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da se sicer na industrijsko-obrtno delavstvo rado pozabi in da igrajo pri razdelitvi podpor izključno tudi politični momenti. V Sloveniji je zavarovanih 16% vsega članstva SUZOR-ja. Ako pa bi šteli brezposelne, bi se ta odstotek povišal na 20%, ker so pri nas industrije, katere je sedanja kriza v glavnem zajela, pri tem položaju pa se dele krediti za brezposelne iz državnih sredstev tako, da odpade na Slovenijo le par odstotkov. Proti brezposelnosti bi bil drugi lek, skrajšano delo, oziroma uvedba 42-urnega delovnega tednika. Pri tem pa delajo naše tekstilne industrije po 10 in celo po 12 ur na dan. Industrija pritiska z nizkimi akordnimi postavkami na delavstvo. Javna dela ne morejo biti edini lek proti brezposelnosti, ker se ne dajo izvajati povsod in ob istem času. Po mnenju Harolda Butlerja, direktorja Mednarodne urada dela, so javna dela uspešno sredstvo za pobijanje brezposelnosti, ako se vrše v velikem ob-

segu, ako so financirana iz posojil, ne iz davkov in ako so spremljana z gotovo ekspanzijo denarnih sredstev. Sivarni kapitali za posojila pri nas so tu, manjka nam pa kreditne organizacije.

Pravilne so misli g. Vladimira Arka, preds. Trgovsko-industrijske zbornice v Zagrebu, ki zahteva v svojem programu: 1. ukinitve vsake zaposlitve otrok; 2. omejitev parazitskih industrij z zastarelimi napravami, ki morejo živeti le s posredno podporo od poljedelstva na ta način, da te industrije zaposlujejo male poljedelce, katere plačujejo potem z mezdami, ki same ne zadoščajo niti za golo življenje; 3. Določitev minimalnih mezd, ki naj se merijo po fizičnem eksistencnem minimumu. G. Arko zagovarja misel, da morata biti pravilna gospodarska in pravilna socialna politika prav za prav ena in ista stvar ter zagovarja celo misel povezanosti delodajalskih in delavskih zbornic v skupno zbornico, kjer bi bili enakomerno zastopani delodajalci, podjetja in država. Vendar se Delavske zbornice z vsem tem ne morejo strinjati, dasi bi bila zaželjena kooperacija med zbornicami. Zbornica proučuje vprašanje mezd, ženskega dela, položaja delavcev, proučuje trenutno stanje mezd v tekstilni industriji in sodobna vprašanja. Zaradi vedno pogostejših nesreč v rudnikih zahteva zbornica, da se uveljavijo enotni moderni rudarsko-policijski predpisi in da se uvede bolj učinkovita kontrola nad varnostjo v rudnikih, pri katerih mora sodelovati tudi delavstvo. Nujno pa njo je treba posvetiti krizi socialnega zavarovanja rudarjev.

Posebno mora biti ustvaritev invalidnega in starostnega zavarovanja tudi v bodoče med stalnimi aktualnimi vprašanji, s katerimi se bo morala zbornica stalno baviti.

Prispeli nainovnejši modeli RADIOAPARATOV

svetovnoznanih najboljših znamk

Prodaja tudi na obroke

„Tehnik“ I. BANJAI

Ljubljana, Mikošičeva c. 20

Telefon 34-19

Idila v spalnici

... uporabljala bom vedno samo

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

za namakanje pa žensko hvalo

raj pol stoletju samo še eden edini in to znani znanstveni delavec in državnik Jovan Žujović.

Davorinu Jenku so pa izkazovala priznanje za njegovo delo na glasbenem polju tudi množična pevka in glasbena društva ter ostale kulturne institucije. Tako ga je Matica Srbska v Novem Sadu izvolila za svojega častnega člana. Pevsko društvo v Belgradu »Davorje« pa za častnega predsednika. Za častnega člana so ga nadalje izvolili Prvo belgrajsko pevsko društvo, Akademsko pevsko društvo »Obilice« in še veliko število drugih srbskih pevskih društev. Kako so tudi Hrvati cenili Davorina Jenka kot glasbenika in skladatelja, je največji dokaz ta, da so ga imenovali za častnega člana tudi množična hrvaška pevka društva, med drugimi znana »Karlovačka zora« in zagrebško »Kolos«.

Za vse zasluge, ki si jih je Jenko pridobil za srbsko glasbeno kulturo, se mu bo v imenu vseh ostalih srbskih kulturnih ustanov skušalo oddolžiti Narodno gledališče našega prestolnega mesta, kulturna ustanova, ki ji je Davorin Jenko posvetil vse svoje tvorne sile in vsa svoja najboljša leta.

Slovenska prst na grobu slov. vojakov v Judenburgu

»Prsti slovenske vam pošilja domovina, da bode v grobu lažja vam tujina.«

Ta napis je mladi kamnosek g. Franjo Kunovar od Sv. Križa pri Ljubljani vklesal v marmornato žaro, v kateri je poseben odbor večeraj ponesel slovenske prsti na grob slovenskih vojakov Judenburgu. Žara je izklesana iz črno-belo listaste podpeške marmornja, nad pol metra visoka. Odboru se je po dolgem iskanju posrečilo najti mladega podjetnika, ki je brezplačno izvršil to lepo delo kamnoseške umetnosti, ki bo krasilo slovenski grob v Judenburgu. Podjetju gre vse priznanje za tako posrečeno delo, v imenu odbora in vseh, katerih sorodniki so našli v Judenburgu mrzli grob, pa najiskrenejša zahvala za tako požrtvovalno razumevanje namena, kateremu bo žara služila.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Bela kuga

Množe se slučajni bele kuge. Komaj je v sredo umrla za posledicami splava 37-letna Notranjka, že so pripeljali novo bolnico, ki sedaj išče zdravniške pomoči. Morilski posel nad nerojenimi vrše ljudje prav sumljivih lastnosti. Tudi v Ljubljani je več takih »doktorjev«. Tako je poletil policija aretirala nekega mazača, ki je »ordiniral« v bližini dolenskega kolodvora. Bil je znan daleč naokoli. Prišlo je več kot 20 do 30 pacientov k njemu, tedaj število, za katero lahko tega »dohtarja« zavidajo vsaki ljubljanski zdravnik. Celo kak avtomobil se je tu pa tam ustavil pred njegovim stanovanjem. K njemu so se zatekali tudi taki, pri katerih zdravniška veda ni več vedela pomoči. »Ordinacije« so bile izredno drage: po 100, 200, 300, 500 celo 1000 Din! Splave je opravljal v poznih nočnih urah. Svoječasno je bil bolniški strežnik in se precej razume na kemijo. Okrožno so dišice je vodilo preiskavo tri mesece. Vse pripravljalno postopanje je sedaj končano in mazaški »dohtar« pride s svojimi žrtvami menda še ta mesec na zatožno klop.

Drobne novice

Na poti v Judenburg

Ljubljana, 9. nov.

Stevilni udeleženci slovesnosti v Judenburgu, ki bo jutri v nedeljo, so se danes okoli 1 zbirali pred hotelom »Union«. Bilo je med njimi mnogo ljubljancev, pa tudi podeželjancov, zlasti Notranjska je poslala mnogo bivših judenburških vojakov. Med udeleženci potovanja v Judenburg je bilo tudi mnogo žena. Dva velika, mogočna avtobusa, katerih naših ljudi v Judenburgu in v Avstriji res ne bo treba biti sram, sta sprejela vse 64 udeležencev. Velik avtobus bo izletnike odpeljal tudi iz Kranja, eden ali dva avtobusa pa iz Maribora. Poleg tega je odšlo iz Ljubljane in od drugod v Judenburg tudi več zasebnih avtomobilov. Med udeleženci je močna skupina pevcev, poveljni članov »Ljubljane«, ki bodo v Judenburgu pri slavlju peli. Prekrasni in razkošni so venci, ki so jih naši ljudje odnesli v Judenburg. Ogromen venec z narodnimi barvami polože pred spomenik padlim vojakom v Judenburgu, v kapelico pa polože krasno marmornato žaro s slovensko zemljo. Dalje polože v kapelico velik srebrni venec in pa ogromen šopek od slovenskih fantov, sestavljen iz nageljev, rožmarina in roženkavta. Bojevniki skupina ljubljana-Bežigrad, močna 11 mož, je nesla s seboj tudi velik venec. Povrh tega nesejo posamezniki in posamezne bojevnike skupine v Judenburg še kakih 5 lepih venecov. Potovali bodo čez Jezersko in po Labudski dolini v Judenburg, vrnilo pa se bodo čez Breže in Celovec nazaj na Jezersko. Udeležence vodi g. Jernej Hafner, župnik iz Starega trga pri Ložu. Zalnega slavlja v Judenburgu se udeležijo ves pripravljani odhod za to slavlje pod predstvom g. Hafnerja, ki zastopa tudi ljubljanskega knezoškofa. G. bana zastopa šef splošnega oddelka g. Vončina, mestno občino ljubljansko podžupan prof. Jare, mesto Celje magistratni ravnatelj Šubič, mariborsko mestno občino pa podžupan g. Zebot. Zvezo bojevnikov zastopa g. Rado Sturm. Udeleženci nesejo obremen s seboj prispevek za judenburško grobnico slovenskim vojakom v višini okoli 15.000 Din.

Pred odhodom je g. župnik Hafner dal še kratka navodila, kako bodo potovali po Avstriji in kako se vedli, tako, da bodo častno reprezentirali Slovence in jugoslovansko državo.

— Kip blagopokojnega kralja Aleksandra, odlično delo našega akademskega kiparja Niko Pirnata, je kupila kralj. banska uprava dravske banovine ter ga dala na razpolago ljubljanski univerzi, ki je postavila podoba svojega visokega protektorja v avlo — zaenkrat le na provizoren podstavek. Ko bo stala prekrasna umetnina na definitivnem podstavku, bo seveda prišla njena lepota še mnogo bolj do veljave. Posebej je treba poudariti, da je kip vli v bron naš domači livar France Mostar na Galjevi; s tem doslej menda največjim delom je dokazal, da je kos tudi najtežavnim nalogom. Kip je torej popolnoma naše domače delo.

KINO UNION

Danes ob 15, 17, 19, 21 uri

Spet film, ki so pričakovali vsi
TEL. 22-21 Spet film, ki je doživetje za vsakogar

Tako je končala ljubezen

Njegove največje odlike poleg čudovito prikazane napoleonsko-habsburške dobe in nežne ljubezni iz te dobe so:

PAULA WESSELY kot princesa Marija Luiza
GUSTAV GRUNDGENS kot knez Metternich
WILLY FORST kot vojvoda Modenski
ERNA MORENA kot cesarica Jozefina

Zvočni tednik: Abesinija, sto zanimivosti
Rezervirajte vstopnice od 11—12 30 in od 15 ure dalje

— Pri Narodni banki je razpisanih več mest in sicer za 5 pravnikov in 5 s trgovsko akademijo.

— Družba sv. Mohorja bo v prihodnjih dneh začela razpošiljati letošnje redne knjige. Najprej pridejo letos na vrsto Amerika in razni inozemski kraji, nato lavantinska in ljubljanska škofija. Poverjenikom, ki pošljejo po knjige v Celje, bo Družba sporočila, kdaj naj pridejo po nje.

— F. S. Finžgarjevi Zbrani spisi (7 zvezkov, 8. se pripravlja) so najlepše naše ljudske knjige. Njihova ljudska vrednost je prav v prvotnem pomenu resnična: iz teh opisov odseva kreпка podoba našega človeka, zdrava misel in močan pristni ljudski jezik. Vsega tega vedno bolj potrebujemo, zato Finžgarjevi spisi dobivajo tudi vedno večjo veljavo in so potrebni vsaki knjižnici. Zalaga jih Nova založba v Ljubljani.

Ali je gospa Ivanka časih zlobna?

Nikakor ne! Smeji se samo svojim originalnim mislim: Tale naš kuža je napram potepuhom in postopačem prav tak kakor je terpeninovo milo Zlatorog napram umazaniji. Naš kuža užuga vsakega pritepenca, terpeninovo milo Zlatorog pa vsako umazanost pri perilu.

Zlatorogovo TERPENINOVNO MILO

Koledar

Nedelja, 10. novembra: (22. pobinkoština nedelja) Andrej Avelin, spoznavalec; Trifon, mučenec. Ščip ob 15.42. Herschel napoveduje lepo vreme.

Ponedeljek, 11. novembra: Martin (Davorin), škof; Menda.

Osebnosti

— Iz banovinske službe. Postavljena sta: dr. Jože Žitnik, zdravnik volonter v ženski bolnišnici v Ljubljani za sekundarnega zdravnika v Mariboru in dr. Cuder Franc za sekundarnega zdravnika v Brezicah. — Reaktiviran je g. Jože Okorn, banovinski kmetijski ekonom. Tudi ta je eden izmed tistih žrtev, ki jih je prejšnji režim brez vsakega povišanja postavil v pokoj. Premišljen je g. Robič Jože, dezinfektor iz Krškega v Radovljico, in sicer po prošnji. Po službeni potrebi pa je premeščen Drobnič Simon, uradniški pripravnik iz Radovljice v Logatec.

— Poročila sta se gospod Ereigaj Oton, poslovođa, in gospodična Mrkun Marija, priv. uradnica v Ljubljani. Čestitamo!

— Zrakoplovno podčastniško solo so dovršili naslednji gojenci s prav dobrim uspehom Rudolf Madački in Zdenko Kopecki, z dobrim uspehom Milutin Kalčič, Dragotin Dir, Franjo Luger, Stefan Mrmak, Adolf Vajbl in Anton Kamensček. — Topniško podčastniško solo: z odličnim uspehom Dušan Škoro, Branko Strepački, Milan Zer, Rudolf Tot, Leopold Škraber, Mihael Nabernik, Ivan Šiller, Božidar Marin, Alojzij Zumer, Ivan Hemi, Josip Crncec, Anton Tenodi, Alfonz Ožir, Ernest Šbil, Milan Kantar in Ivan Pavlič; s prav dobrim uspehom Jožef Berglez, Anton Ružar, Ignac Žibek, Josip Begac, Teodor Voda, Ivan Slopešek, Ivan Leskovešek, Avgust Unger, Alojz Korošec, Ivan Komaromi in Anton Pačnik, z dobrim uspehom Josip Cok, Albert Figl, Edgar Močnik, Anton Toplikar, Jožef Kuhar, Janez Pertinač, Janez Teršek in Vilhalb Tavčar. — Podčastniški eskadron konjeniške sole: z odličnim uspehom Matija Hajek, Josip Tari in Silvester Ulaga; s prav dobrim uspehom Rudolf Bukovšek, Dušan Marin, Dezider Kuhar in Rihard Bontus; z dobrim uspehom Filip Jonak, Mile Požega, Božo Radan, Mirko Luger, Alojzij Meteljkovič, Anton Kovač in Janez Oman.

Dva brata po istem očetu in materi: pa kaka razlika med njima!

Na svetu je okoli 20.000 mineralnih vrelcev, pa niti dva nista enaka. Zapomnite si, da je

RADENSKA
— ona s srcem — samo ena!

SUKNO DOBITE POVSODI

To velja. Ali mi, KOT TOVARNARJI, Vas lahko bolje in ceneje postrežemo. Cene naših šitov so od 80— do 180— dinarjev.

VLADA TEOKAROVIĆ I KOMP.
Paraćin

obesil, neutemeljene in žaljive, tako za pokojnega Antona Jakopiča kot njegovo rodbino, izjavljam, da bom vsakogar, ki bo trosil take govornice, sodno zasledoval. — Jesenice, 7. novembra 1935. — Jakopič Jera.

— Iz konzorcija lista »Bojevniki« so izstopili: Drobnič Ivan iz Dobropolj, Kubelka Venceslav iz Ljubljane, Rakej Miroslav iz Trbovelj, Resman Franc iz Radovljice in Wagner Rudolf iz Ljubljane.

— Razpis. Ker poteče aprila meseca Pečnikarju, avtoprometni družbi z o. z. v Sv. Jakobu ob Savi, izdano dovolilo za izvrševanje obta rednega prevažanja oseb z motornimi vozili na progi Ljubljana—Susak, se vsi zainteresirani za enako dovolilo vabijo, da vložijo do 20. t. m. zadevne prošnje v zmislu § 95 obrtnega zakona pri pristojnem obnem upravnem oblastvu prve stopnje in radi nujnosti o tem neposredno obvestijo kr. bansko upravo, oddelek VIII, v Ljubljani. — Kralj. banska uprava dravske banovine.

— Oblastveno dovoljena razprodaja manufakturnega blaga pod tovarniško ceno — ugoden nakup za trgovce. Jos. Petkosig — Ljubljana — Stari trg 4.

Revmatične bolečine

odstranijo „Nihil“ tablete Mr. Bahovec. V lekarnah 10 tabl. Din 20— ali pa 40 tabl. Din 34 — z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. L. Bahovec
Ljubljana, Kongresni trg

— Italijani izvažajo naš les. Iz Šibenika, kjer ima trdnika šipad največje lesno skladišče v Evropi, poročajo, da Italijani na vso moč hite nakladati les. Letos, ko se je Italija spopadla z Abesinijo, je Italija samo iz Šibenika izvozila 154.000 kub. metrov najrazličnejšega lesa. Ta les so prevažali najprej v italijanska pristanišča, nato pa v italijanske kolonije v Afriki. Z našim lesom so povečini zgrajene vojaške barake v Afriki. Samo štiri partije lesa so bile poslane meseca junija in julija v obsegu 17.000 kub. metrov neposredno v Massavo. Ker so Italiji potrebne še velike količine lesa, rok pred pričetkom sankcij pa zelo kratak, ogromna italijanska mornarica pa rekvirirana, Italijani zelo hite z naročili. V Šibenik je dospel te dni veliki italijanski parnik »Luigi«, na katerega je 90 delavcev takoj začelo nakladati les. Parnik bo naložil 10.000 kub. metrov lesa za Eritrejo. Novi jugoslovanski parnik »Jelisava« pa je odpeljal v Italijo 800 kub. metrov lesa. Napovedana sta še dva parnika, ki bosta prepeljala v Italijo 12.000 kub. metrov lesa. V Splitu pa nalagajo na parnik »Isenzo« velik tovor fižola za Abesinijo.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Čuvar zobne sklenine!

— Enodnevni izlet v Trst in dvodnevni izlet v Gorico—Trst z avtom 17. novembra. Prijave s fotografijo, osebnimi podatki in s plačilom do 13. novembra. — »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

Kapital! v zimi —> Lutz

Centk: Tovarna Lutz-peči, Ljubljana — Šiška

— Strašen zločin nasilneža. V vasi Rečici pri Karlovcu se je pripetil te dni strašen zločin, ki je razburil vso okolico. Znani nasilnec in pretepač 17letni Andrije Brezedič je pretepal otroka na paši in zato ga je mala Marija Nejak opozorila, naj ne tepe otrok, na kar je pretepel še njo. Marija je to povedala svojemu očetu, ki je pozval Brezediča na odgovor. Svojemu sinu Andriji pa je pritekel na pomoč njegov oče Janko, ki je prav tako znan pretepač. Janko je ukazal svojemu sinu, naj ubije Nejaka, nakar je ta izvelkele revolver in ustrelil Nejaka v usta. Nejak je bil takoj mrtev. Oče in sin sta bila takoj aretirana. Janko Brezedič je še potem, ko je bil aretiran, izžival ljudi okrog sebe z odprtim nožem, češ, kdor je junak, naj si upa blizu, ker je eden že padel, morajo pa še drugi. Ljudje so opozorili orožnika, da ima Andrija pri sebi še revolver, nakar ga je moral izročiti, zraven pa je predrzno dejal, da jih ima doma še štiri.

Bolnim ženam

se izprazni čreva po uporabi naravne

Franz-Josefove

grenke vode neovirano in lahko.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15483, 25. V. 23.

— Tvarina, ki je bolj občutljiva kakor najtinejše steklo, je zobna sklenina, ki jo je treba čuvati v uporabo odlične zobne kreme CIMEAN.

Slatina Petanjska zdravi in krepi, zato jo pijte redno tudi Vi!

— SITAR & SVETEK — štampiljice — etikete — sedaj na Marijinem trgu 8. Se priporoča.

— Opozorjamo vse podeželske ljudske odre na objavljane slovenskih iger, ki jih priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani v našem listu od časa do časa.

— Konec procesa v Osijeku. V petek dopoldne je bila končana velika obravnava v procesu o znani »našički aferi«. Govorili so še nekateri obtoženi uradni glavne direktije državnih železnic, ob 5 pa je predsednik Povržanovič vprašal drž. tožilca dr. Mavroviča, ali ima še kaj pripomniti in ko je ta zanikal, je predsednik izjavil, da se bo sodni senat sedaj pričel posvetovati o sodbi, ki bo izrečena v predpisnem roku, namreč v ponedeljek 18. t. m. ob 8 jutraj.

Kino „ADRIAN“ št. Vid n. Lj.

Ne zamudite prilike, posetiti
vesele vojaške komedije

„Lažni feldmaršal“

Predstave danes ob 4, 6 in 8 uri
Cene: 3—, 5—, 7— 9— Din

— Za jetičnega obrtnika, ki ga je usmiljenim srcem tako tople priporočil danes teden naš domači zdravnik, je prešla naša uprava do današnjega dne naslednje milodare: Neimenovan 20 Din, g. Franc Lerh iz Radovljice 100 Din, neimenovan 20 Din, neimenovan 50 Din, neimenovan 10 Din, neimenovan 10 Din, neimenovan 10 Din, g. N. N. Slav, Brod 50 Din, g. Jožica Farkaš, Sv. Jurij ob Šč. 30 Din, g. Ivan Jazbec, Celje, 10 Din, g. E. T. v Sl. Gradcu 50 Din, neimenovana, Prevalje 15 Din — skupaj v gotovini 375 Din; dalje po poštni hranilnici: neimenovan Meža-Crncec 10 Din, g. Marija Jenko, St. Vid 30 Din, g. Janez Jerman, Sv. Jurij pri Zid. mostu 10 Din, g. Jože Vovk, kaplan, Hinje 10 Din, g. župnik Andrej Stakue, Sladka gora 10 Din, neimenovan iz Jesenice 20 Din, g. kaplan Alojzij Šostar, Turnišče 10 Din, g. Božena Jelenec, Srednja vas v Boh. 30 Din, g. Minka Kalan, Zapotok-Turjak 15 Din, skupaj 145 Din, v celoti torej 520 Din. Bog povrni stoterno!

Zakaj je razirna krema

„LA TOJA“

edinstvena na svetu?

8) Je visoko koncentrirana in vsled tega zelo izdatna.

— Strašen zločin norca. V Kovinu, malem banatskem mestu v bližini Zemana, je bil te dni odkrit grozen zločin. Na robu mesta je živel v slabi kajži 80letna Persa Sever, vdova po železničarju, s svojim 45letnim sinom Ogrinom. Starka je bila težko bolna ter se ni mogla niti premakniti s postelje. Zadržna dva meseca pa sosedje niso opazili, da bi Persa dala kak znak življenja od sebe. Zadeva jim je postala sumljiva ter so o tem obvestili policijo. Policija ni našla v hiši ne matere ne sina. Prijeli so ga šele zvečer, ko se je klatil po mestu. Ko so ga vprašali, kje ima mater, je povedal, da ga je nekoč razjezila in jo je nato spekel ter pojedel. Policija v začetku ni niti verjela, ker je mislila, da se Ogrin šali. Šele, ko so našli sledove kosti v peči, so morali verjeti grozno resnico. Sin je povedal, da je pekel mater 5 ur, dokler ni umrla. Ogrin je očitno blazen in zato so ga izročili umobolnici, ki je v istem mestu.

Ljubljana
Kotorska g. 4
Zdravnik: Tel. 36-23
ordinira od 11—1

dr. Fr. Dergane, kirurg, šef-primarj v p.

Ljubljana

— Slovo generala Pekića. Včeraj zjutraj ob pol 9. je z brzovlakom odpotoval na svoje službeno mesto dosežani poveljni topničarstva dravske divizijske oblasti brigadni general A. M. Pekić. Predsedniščinom so v slovo priljubljene generalu njegovi ožji prijatelji priredili v kolodvorski restavraciji intimno večerjo, ki je potekala v prisrčnem razgovoru. Simpatičnega generala bo ohranila Ljubljana v toplem spominu, na novem mestu pa mu želimo veliko uspehov.

— Mestni odbor »Jugoslovanske radikalne zajednice« za mesto Ljubljana sporoča, da ima svojo pisarno v Slomškovi ulici št. 19 (nasproti mestne elektrarne). Vsi, ki želijo postati člani JRZ, se morajo zglasiti pri krajevnom odboru, v čigar okolišju stanujejo. Pristopnice bodo na razpolago tudi v zgoraj označen pisarni mestnega odbora JRZ, ki ima uradne ure vsak delavnik od 9. do 13. in od 16. do 17.

— »Janko in Metka« v filmu. To lepo pravljico, ki smo jo kot otroci brali v nešteti verziji in opredelavah, jo videli na dramskem in opernem odru, nam je včeraj popoldne pri svoji mladinski malineji pokazala Prosvetna zveza. — Film ima vse tipične znake lepega in dobrega pravljicega dela, tako, da je včeraj navdušil veliko in male — zlasti te — ljubitelje pravljic. Kako jih ne bi! V njem so videli gozd z vsemi njegovimi tajnami, čarovnico v gradu iz kolačev, njene zlobne nakane in pogum Janka in Metke, ki se čarovnici navsezadnje prečkano izmuzeta in jo povrh vsega še kaznujeta. Danes se malineja ponovi ob 10.30, za tiste, ki danes ne bodo mogli ali ne bodo dobili prostora, pa bo še tretja predstava jutri ob 14. — Vsi sedeži v razkošni unijonski dvorani so spet samo po 4.50 Din, zato si pravočasno oskrbite vstopnice v predprodaji.

— Gledališki večer v Rokodelskem domu. Veliko poštna zabave in razvedrila bo drevi v Rokodelskem domu. O tem priča pester spored večera s primernimi glashenimi točkami, kupleti, ki jih bo pel g. Čestnik, in veseloigro. Zato naj se vsakdo odloči, da pride v Rokodelski dom in da si oskrbi vstopnico že v predprodaji od 10. do 12. Pričetek ureditve je zvečer ob sedmih.

KINO UNION
Danes ob 10.30 uri, jutri ob 14 uri
MLADINSKA MATINEJA
TEL. 22-21 PROSVETNE ZVEZE
JANKO IN METKA
Pravljčni film za otroke in za vse.
Vsi sedeži spet samo po 4-50 Din.

Na V. prosvetnem večeru Prosvetne zveze je predaval g. Mirko Javornik o Abesiniji. Seznanil je občinstvo, ki je poslušalo ta večer z zadovoljivo udeležbo, evropsko, zlasti angleško in italijansko kolonialno politiko. Abesinija je edina afriška samostojna država, ki ni vključena v to kolonialno politiko. S pomočjo krasnih skioptičnih slik je v lepi gladi in izbrani besedi prikazal predavatelj Abesinijo v njeni zgodovini z njenim prebivalstvom, njene naravne krasote, izobrazbo, poljedelstvo, obrt in trgovino. Pokazal je stremiljenje in boj sedanega cesarja Haile Salasija za neodvisnost in podvig svojega cesarstva. Za lepo in zanimivo predavanje je občinstvo g. predavatelja na koncu nagradilo s plaskom. Ker je stvarina tako aktualna, priporočamo tudi podelskim društvom, da se poslužijo predavanja s skioptičnimi slikami o Abesiniji. Društva dobe vsa pojedila pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva c. 7.

Služkinje Poselske zveze v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 17. novembra 1935 ob 17.30 popoldne v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 34. 12 igr. »Madona v gozdu«. Dekliški igraček v štirih dejanjih. Igra je zelo lepa, zato priporočamo, da pridejo vse služkinje. Vabljeni so tudi drugi prijatelji Poselske zveze. — Vabi Poselska zveza.

Smučarji in prijatelji belega športa!

Kot uvod v zimskošportno veselje predvajamo danes kot matinejo ob 10.30 dop. pri enotnih cenah 4-50 Din na poljubnem sedišču.

športno šolstvo Dr. Arnolda Fauka

Ljubezen v snegu

Sodelojeta Walter Rini in Guzzi Lantschner
Matinejo ponavljamo zadnjikrat v ponedeljek ob 14.15 uri

KINO SLOGA (Ljubljanski Dvor)
Telefon 2730

Hišni posestniki se vnovič opozarjajo, da morajo vložiti prijave dohodkov od zgradb za davčno leto 1935 najkasneje do 11. novembra t. l. sicer se jim mora predpisati davčna kazen po členu 137 zakona o neposrednih davkih.

G. Martin Kopušar je stopil v pokoj. Na ljubljanskem sodišču je bil dobra desetletja prav marčanten pojav, sodnijski pouradnik g. Martin Kopušar. Z vso marljivostjo, vestnostjo in natančnostjo je vršil poverljive posle, ki so ga dostikrat zavedli tudi med najhujše ljubljanske sloje, kjer je imel kot izvršni organ priliko poznati do dna socialne in materialne prilike ljubljane in okolice. G. Kopušar je bil rojen 2. novembra 1872 v prijaznem Ljubnem pri Gornjem gradu. Ko je l. 1886 dovršil domačo osnovno šolo, je odšel v svet. Po odsluženih vojaških letih je 1893 stopil v službo pri orožniškem zboru za Bosno in Hercegovino. Ter je deset let kot orožnik služboval v Banjaluki. Nato je bil kmalu namerčen kot sodnijski uradni sluga pri okrajnem sodišču v Skofji Loki, za tem v Radovljici in pozneje v Ribnici. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil mobiliziran in dodeljen kot črnovojniški narednik vojnemu orožništvu. Po prevratu leta 1919 je stopil najprej v službo pri takratnem deželnem, sedaj apelacijskem sodišču. Napravil je s prav dobrim uspehom izpit za sodnijskega pouradnika ter je bil 1923 dodeljen ljubljanskemu okrajnemu sodišču. G. Kopušar ni samo vesten sodnijski uradnik, marveč tudi skrben in veren družinski oče. Sin Milan je duhovnik, tri hčerke pa so prejele dobro in pošteno vzgojo. G. Kopušar želimo kot upokojenca še obilo zdravja!

KINO SLOGA
Danes ob 15, 17, 19, 21 uri
Premiera razkošne Uline operete
veselega humorja, smeha in zabave

OSREČI ME
Ljubljanski Dvor
TEL. 2740
Eise Elster, Harald Paulsen, Romanovsky
R. A. Roberts in Adele Sanderack

Kot dodatek najnovejši Foxov zvočni tednik

Hišni posestniki na Mestnem trgu, ki imajo svoje vrtove ob Gradu, se pritožujejo, da jim povzroča srečanje na Gradu občutno škodo. Kadar ustreli, se vse strese in odpade celo omet. Na vrtu neke hiše se je ob streljanju zrušila škarp, ki se je te dni v dolžini 10 m podrla; obenem pa se je sesedel tudi del hriba. Podrti škarp je povzročila na vrtu občutno škodo. Zaslula je med drugim novozasajena drevesca in vrtnice. Morda bi kaj pomagalo, če bi na Gradu prestavili utico, v kateri je top. Naj bi se mestni stavbni urad nekoliko posvetil temu vprašanju.

»Mlada Breda« v Mostah. Cerkveni pevski zbor v Sostrem pri Ljubljani bo drevi ob 8. v Ljudskem domu v Mostah pel in igral domačo opero »Mlada Breda«. Dejanje igre je vzeto iz slovenske zgodovine ter je prav prijetno. Tudi petje je lepo. Sostriški pevci in igralci, ki so zelo uspešno nastopili že doma, pridejo v Moste, da s čistim dobičkom se pridruže podpro gradu zaupne cerkve sv. Družine v Mostah. Zato pridite v obilnem številu!

ČEVJI

Moški, črn boks	Din 120.-
Moški, polčevlji moderni	145.-
Moški, lak semis	145.-
Moški, moderni od	135.- do 170.-
Ženski, moderni od	65.- do 110.-
Ženski, navadni od	35.- do 45.-
Ženske za dame	35.-, 30.-, 25.-

Velika izbira ostalih vrst po navadni ceni

Ogled v novi izloži

„Prodajalna čevljev“

Kolodvorska ul. 11

popreje pri Pollaku, Dunajska cesta 23.

Ljudska univerza v Ljubljani prične s svojimi rednimi predavanji 11. t. m. Prvi bo predaval univ. prof. ing. arb. Vurnik Ivan: O sodobnih težnjah v arhitekturi s posebnim ozirom na Ljubljano. Že lani je ta predavatelj s svojim predavanjem privabil zelo mnogo občinstva v Delavsko zbornico na Miklošičevi cesti, kjer se bodo tudi letos vršila predavanja. Ta predavanja se bodo vedno pričevala ob 20. so brezplačna in vsakomur dostopna. — Učni tečaj nemškega jezika se prične na Ljudski univerzi v torek, 12. t. m. Prijavitelci se naj zberejo ta dan ob 20 na državni trgovski akademiji v Ljubljani, Bleiweisova cesta. Prijave za učne tečaje italijanskega in francoskega jezika sprejema Ljudska univerza, Gosposka ul. 15, do vključno 14. t. m.

Damski plašči

od najfinejšega luksuznega izdelka in blaga do preprostih so najugodnejše in izbiri pri tvrdki

Fr. Lukič

Stritarjeva ulica

Zastrnjenje. Včeraj je rešilni avto prejel v bolnišnico 35 letnega brezposelnega bančnega uradnika Franca T., ki je v samomornem namenu izpil večjo količino veronala. K temu koraku ga je prignala najhujša beda.

Pri Prijatelju
v Mostah **NOVO VINO**
s e t o č i

Javen Martinov večer radijske postaje. Tudi tisti, ki nimajo radijskega aparata ali detektorja, bodo lahko poslušali ves Martinov večer, ki ga bo priredila Radiofonska oddaja postaja dne 10. novembra ob 20.15. Ta sicer za oddajo namenjen spored bo namreč javno izvajati, in sicer v dvorani Trgovskega doma na Gregorčičevi ulici. Nastopili bodo poznani in priznani sodruzi v sporedih naše postaje, kakor: radijski orkester, kmečki trio, kvartet »Hiladras«, pevske kvartete »Fautje na vasi« g. Danilo Bučar in g. Viktor Pirnat. Vstopanje v dvorano bo možno samo do 20.12. na kar poslušnike posebno opozarjamo. Predprodaja vstopnic bo isti večer od 19 dalje v Trgovskem domu. Sedeži po 6 Din, stojšča po 3 Din.

Kino Kodeljevo igra danes in jutri »Begunec iz Čikage« z Gustavom Frölichem in pet lepih prediger.

Ako hočete dobro milo
potem uporabljajte

HUBERTUS

ki je izdelek slovenske industrije.

»Hubertus« milo je priznано kot najboljšje.

Mela, Tyrševa 20. Vam mudi pletenine ceneneh in najodličnejših kakovosti.

Usmiljenim srem se priporoča 15 letni dijak, sirota iz Dalmacije, za kako ponošeno zamsko suknjo ali vrhno obleko. Pojasnila v uredništvu lista.

SALON „MODA“
LJUBLJANA, PRAŽAKOVA ULICA 51. 15

izdeluje damske obleke, kostume in plašče po najnovejši modi.

Izdelava prvovrstna • cene nizke

Svojim renjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da sem svojo kemično parno pralnico in barvarno »Ideal«, kongresni trg 3, z današnjim dnem opustil ter izročil vsa še neprevzeta naročila tvrdki Franči, higijeničnem čistilnici v Ljubljani, Kolodvorska ulica 8. Vsa neprevzeta naročila se dobijo v sprejemalščini Franči Simene v Knafličevi ulici 84. nasproti Narodne tiskarne. Zahvaljujete se svojim cenj. odjemalcem za izkazano mi zaupanje priporočam vsem najljubše solidno tvrdko Franči Simene. Z odličnim spoštovanjem Maks Nedog.

Zima, dež, mraz . . .

Obleke, plašče

A. & E. Skaberne

Društvo za varstvo deklet v Ljubljani je, da si pridobi potrebnih gimnastičnih sredstev za vzdrževanje svojih socialnih ustanov, priredilo v oktobru srečeval. Dobitke za ta srečeval so podarili mnogi ljubljanski trgovci in zasebniki, za kar jim izreka podpisano društvo svojo najiskrenejšo zahvalo. To zahvalo dolžni društvo vsem številnim darovalcem dobitkov tudi v imenu vseh onih, ki uživajo pomoč društva in gostoljubje njegovih socialnih naprav. Društvo se prav iskreno zahvaljuje tudi g. Jernanovi, ki je neutrudno zbirala dobitke in s tem pripomogla do srečevala. Prav tako se društvo zahvaljuje vsem, ki so posetili prireditve, kupovali srečke in s tem dokazali, da imajo srce za vse one, ki prihajajo k društvu po pomoč. Prav posebno zahvala velja še g. predavatelju F. S. Finžgarju, trnovskemu župniku, ki je s svojim predavanjem pokazal našo vsesplošno moralno dolžnost skrbeti za dekleta in jim nuditi vsakršno pomoč. Vsem in vsakemu posebej iskreni: Bog plačaj! — Društvo za varstvo deklet v Ljubljani.

Med. univ. dr. Jemec
zopet redno ordinira
Tržaška cesta 1. • Tel. 34-94.
Stanovanje: Tobacna ulica št. 6. • Telefon 30-14.

Med. univ. Dr. E. Hammerschmidt
specijalist za kožne in spolne bolezni
ordinira od 10—1/2 in od 2—4 pop.
Ljubljana - Tyrševa cesta 1
(palača Ljubljanske Kreditne banke) • Telefon 3663

Previdnost pri nakupovanju blaga! Prejeli smo: Kupil sem od prekupčevalca, kateri prodaja po hišah, blago za eno obleko 5 metre za 480 Din. cenil ga je 700 Din. Podlogo sem šel kupiti v trgovino. S seboj sem vzel vzorec kupljenega blaga in vprašal, če imajo prav tako blago. Res so ga imeli in sicer po 110 Din m. pri takojšnjem plačilu pa še 10 odstotkov popusta. Torej sem kot nevesčak preplačal 185 Din. Premotil me je s tem, ker je rekel, da je angleško blago.

Že 15letne izkušnje kažejo da je

„ARBORIN“
najuspešnejše sredstvo za jesensko in zimsko zatiranje sadnih škodljivcev. — Arborin dobite pri tvrdki »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg št. 10 (na dvorišču).

Maribor

Maribor bo počastil našega Slomska. Maribor bo ob pričetku cirilmetodovega jubilejnega leta počastil našega Slomska s posebno proslavo, ki se bo vršila v Unionski dvorani na dan njegovega rojstva v torek, dne 26. novembra zvečer ob osmih. Sodelujejo pevsko društvo Maribor, Ljudski oder, Danica, Slomska dekliška meščanska šola, zavod č. šolskih sester in Krščanska ženska zveza. Predprodaja vstopnic se bo začela ta teden v knjigarni sv. Cirila na Aleksandrovi cesti. Z ozirom na izredne razmere je vstopnina izredno nizka: večina sedežev po 5 Din, stojšča Din 2, za dijače Din 1. — Vabimo katoliško in narodno javnost na to proslavo!

Pomagajte pomožni akciji! Nastopajoče hladnejše vreme je hudo prizadelo številne družine brezposelnih, ki jim primanjkujejo najpotrebnejša sredstva za življenje, živež, kurivo, obleka, obutev in nekaterim radi deloželjni celo streha. V naravnost obupnem položaju so družine z malimi otroci. Da se odpravimo temu zlu, je predsednik mestne občine apeliral na mariborsko javnost potom posebnega oklica, ki je bil objavljen v časopisih in je že mesec dni nalepljen po mestu: razen tega se je pisмено obrnil na dosedanjo podpirateljke Pomožne akcije s prošnjo, da bi tudi letos, ko je položaj še mnogo težji, kakor lani, prispevali za brezposelne in reveže z njihovim premoženjskim razmeram odzovarjajočimi zneski. Ker je pomoč nujna, se naprošajo vsi prizadeti, da se nemudoma odzovejo apelu predsednika mestne občine in to vsaj v onem obsegu, kakor lani.

Dajatev naj se ne odlašja na poznejši čas, ker je ravno sedaj nastopila največja potreba. Zlasti dobro situirani sloji so dolžni, da storijo vse, kar je v njihovih močeh, da nedolžni otroci brezposelnih in siromašnih vsled obstoječe gospodarske krize ne bodo gladovali in zmrzovali ter telesno in duševno propadali. Dosedanji in novi dobrotniki Pomožne akcije, pomagajte!

Misijski večer. Osrednja lavantinska KA priredi drevi v dvorani Zdržne gospodarske banke na Aleksandrovi 6 ob 20. uri misijski večer. Predava jezuitski misijonar p. Demšar, ki odhaja v indijske misijone, o katoliškem misijonstvu s posebnim ozirom na jugoslovansko misijonsko postajo v Indiji. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Vstop je prost, ob vhodu v dvorano se bodo pobirali iz prostovoljni prispevki. Katoliški krogi iz Maribora in okolice vabljeni k obilni udeležbi.

Odbor za postavitev spomenika pokojnemu našemu vladarju viteškemu kralju Aleksandru I. javlja, da se nabaja njegova pisarna na mestnem poglavarstvu soba številka 6-a.

Dr. Rudolf Wankmüller ordinira od 14. do 15. ure (2.—3.) popoldan v Gosposki ulici 23-1 hiša Spodnještajerske ljudske posojilnice.

V soboto, dne 16. t. m. ob 20. uri vsi v dvorani Zdržne gospodarske banke k otvoritveni predstavi Ljudskega odra. Vprizori se drama »Rožmarin« v zasedbi deloma novega ansambla. Nova scenerija. Vstopnice v predprodaji.

Poceni meso. V ponedeljek, dne 11. novembra se bo prodajalo od 8. ure naprej na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 180 kg govejega mesa po Din 3 in na osebo do 2 kg.

SSK Maraton. Na seji tehničnega odbora so se začasno odredile sportne vaje za posamezne odseke sledeče: Ponedeljek od pol 7—8 plavalna sekcija, od 8—10 damska gimnastika. Torek od 7—10 boks in rokoborba; v sredo 7—8 gimnastika za dame, od 8—10 lahka in zimskošportna sekcija. Četrtek od 7—10 klubski dan — obvezna gimnastika za člane vseh sekcij, razen damske. Petek od 7—10 rokoborba in boks. Sobota od 15—17 nižji naraščaj, od 17—19 višji naraščaj. — Vaje se vršijo v telovadnici dekliške šole na Slomškovem trgu, vhod iz Miklošičeve ulice. Opozarjamo vse atlete, da se zaklenojo v hodo vrata točno ob četrti na 21. uro in potem nihče nima več dostopa. Zaradi tega nujno potrebna točnost!

Plavalna sekcija SSK Maratona. V torek ob 19 prvi trening v bazenu mestnega kopališča v Kopališki ulici. Zbor vseh plavalcev ob trideseti na 19 pred kopališčem.

Predavatelj o Bolgariji s krasnimi skioptičnimi slikami preskrbi tudi podelskim društvom Jugoslovansko-bolgarska liga v Mariboru, Čopova ulica 21.

Sestanek vseh štajerskih članov SKAS v Mariboru, ki je bil napovedan za nedeljo, se zaradi priprav izvenmariborskih tovarišev preloži na soboto, dne 23. t. m. ob 18. uri.

Izbrisane in izdane obrtnice pravice. V preteklem mesecu je mestno načelstvo izbrisalo 17 obrtnih pravice, izdalo pa jih je le 8.

Hotel Orel: Vsako soboto, nedeljo in vsak praznik koncert. Priznana dobra kuhinja, specialni meniji, mesnate in ribje specialitete, domače pekarske klobase; izbora jeruzalemska in dalbatijska vina. V dvorani točilne cene.

Kažuhovalo v veliki izbi dobite pri krznarju SEMKO v Gosposki ulici 37. Se priporoča!

Tu Vam je
— nova Elida Ideal-krema. Ona je „ideal“ izbirič-nih žen . . . jim pomaga, da so zmeraj lepe, vedno negovane, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica“

majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA

IDEAL

KREMA

BREZ MAŠČOBE

in

ELIDA CITRON COLD CREAM

za čiščenje

in prehrano kože

Celje

POZIV CELJSKIM MESCANOM

Mestna občina je vsled stalno naraščajoče brezposelnosti tudi letos oživotvorila »Pomožno akcijo za pomoč brezposelnim«, ki ima namen dobiti zadostna denarna sredstva za izvedbo obče koristnih del z brezposelnimi. Namerava se dokončati, odnosno začeti regulacijo Sušnice, Koprivnice in Ložnice, ter urediti najpotrebnejše ceste. Podpore v denarju ali pa v naravnih dobrinah ne bodo delile. Število brezposelnih v našem mestu znaša sedaj že nad 300 in računati je, da bo njihovo število tekom zime naraslo na 500. Zaposlitev brezposelnih po sedanjem stanju z najskromnejšo mezdno preko zime bi stala približno 1 milij. Din, od koje vsote bi odpadlo na materialne izdatke le 25%.

Prebivalstvo mesta Celja vabim, da s prostovoljnimi prispevki podpre po svojih najboljših močeh navedeno akcijo in s tem pomaga najboljše prebivalcem našega mesta — brezposelnim in njihovim veliko pomanjkanje hrane in rodbinam.

Prispevki v gotovini se naj oddajo v sobi št. 5 mestnega poglavarstva pri mestnem tajniku gosp. Wltavskem.

Pri vrenju v črevih in zaprtju

zanesljivo učinkuje že ena čaša naravne

Franz-Josefove

grenke vode.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15495, 26. V. 33.

Evharistični kongres v Ljubljani, ki se je vršil letošnje poletje, živi še vedno v spominu vseh onih tisočev, ki so se udeležili teh največjastnejših slavnosti, kar jih je zapisanih v slovenski zgodovini. Da oživimo spomin na tiste dni, je priredilo Katoliško prosvetno društvo v ciklusu svojih prosvetnih predavanj tudi predavanje o evharističnem kongresu. Predavanje bo spremljal film, deloma pa ponazarjevala skioptične slike. Predaval bo g. Vinko Zor iz Ljubljane. Danes bosta dve predavanji. Ob 11 popoldne za šolsko mladino, ob pol 4 popoldne pa za ostalo občinstvo. Obe predavanji bosta v veliki dvorani Ljudske posojilnice.

Državna tkalnica preprog v Sarajevu vas vabi na ogled perzijskih in bosanskih preprog. Razstava in oddaja naročil se vrši ves dan v Gosposki ulici 12 do vključno ponedeljka 11. t. m. Plačevanje na obroka.

Zidanje cerkve v Hrastniku

Brezposelnim delavcem dela in kruha — delavskemu revirju cerkev

Tam med Mrzlico in Kamom ob Savi leži dolga črna dolina in v njej delavska naselbina Hrastnik. V tesnih stanovanjih živi stlačeni čez 4000 delavcev z njihovimi družinskimi člani. Visoko proti nebu štrlijo dimniki treh obratov, rudnika, kemične tovarne in steklarne. Bridko je najhujše to, da nimajo dovoljnega zasluga tudi za delavca dostojno življenje, ampak delajo samo nekaj dni v tednu. Kakih sto je pa tudi brez zasluga in dela. Vsa ta množica ljudi pa je imela za svoje dušne potrebe že skoro šest let na razpolago zaslan cerkev v gledališki Logerjevi dvorani. Toda žalostno bi bila, ako bi naši delavci ne dobili dostojne hiše božje, četudi priproste in skromne. Gorečnosti in blagim srcem mnogih domačinov ter plemenitim prijateljem delavstva v Sloveniji se moramo zahvaliti, da je nabrana vsota v toliko narasla, da smo se lahko upali pričeti. Nabiralo akcije vodi cerkveno stavbno društvo v Hrastniku.

Temelj za cerkev Kristusa Kralja je postavil veliki dobrotnik, pred kratkim umrl g. Alojz Loger, s tem, da je podaril brezplačno stavbišče za cerkev in župnišče in župnijski vrt. Plemenitega dobrotnika verni katolici ne bodo nikdar pozabili. Enako nam bo ostal neizbrisno v spo-

minu g. inž. arh. Lado Kham iz Ljubljane, kateri nam je naredil vse načrte za cerkev popolnoma brezplačno. Načrti so se izredno lepo posrečali. Ko je bilo pri obilnosti že vse urejeno, je bilo pred 14 dnevi delo oddano domačemu stavbeniku iz Trbovelj. Ze v ponedeljek preteklega tedna je pa stavbišče nenadoma oživel. Stavbenik je pričel dovažati svoje potrebščine in začelo se je z izmerami in postavljanjem profilov. V sredo pa so začeli peti krampi in lopate in brezposelni delavci, ki so pri stavbi dobili zaposlitev, delo in kruh, pridno kopljeno temelje. Pročelna in zapadna stena temeljev je že izkopana do žive skale, tako da bo cerkev Kristusa Kralja res zidana na skalo.

V teku meseca novembra upamo, da bo temelj do višine terena gotov.

Veliko veselje je zavladalo med vsemi dobrimi Hrastničani, ko so videli, da se je z gradbo res pričelo. Enako se bodo razveselili vsi blagi dobrotniki, ki so že kaj darovali. Prosimo pa še vse prijatelje delavstva in častilce Kristusa Kralja, da se spomnijo z milodari našega svetišča, in nam pripomorejo, da bomo pričeto delo tudi lahko dokončali v slavo Kristusa Kralja in dušni blagor naših rudarjev in delavcev.

Celiske občinske zadeve

Vodovod na Hrib sv. Jožela — Znižanje najemnin

Celje, nov.

Pri današnji seji mestnega sveta je župan g. Mihelič najprej zapisal novega mestnega svetnika, dr. oca g. Rischnerja Ivana, ki je bil imenovan namesto umrlega g. Rebenschegga. Nato je župan poročal, da je bil član mestnega sveta, žel. uradnik g. Koželj Andrej prestavljen v Ljubljano. Sledilo je županovo poročilo o važnejših dogodkih od zadnje seje. 31. oktobra se je depešja občina zglasila pri g. banu, da intervencija za podporo za izvedbo najnujnejših javnih del, pri katerih bi se zaposlili brezposelni, in v zadevi državnega prispevka 1.000.000 Din za regulacijo Savinje, ki naj pride v proračun. G. ban je obljubil deputacijo, da bo glede prve, kakor druge intervencije ukrenil vse potrebno. — Dne 2. novembra je bil komisijski ogled na Hribu sv. Jožela, ki je sklenil poleg drugega, da se napelje na hrib vodovod. Popravila se bodo tudi stopnice, pol mimo Rakusevega posestva in restavrirale kapelice ob stopnicah. Župan je tudi odgovoril na nekatere interpelacije, ki so bile stavljene pri zadnji seji.

Finančno poročilo (g. Prelog). Odboru za odpravo spomenika slovenskim vojakom v Judenburgu se nakloni podpora 500 Din. — Gradnja delavskega azila. Izvede naj se že svoječasni sklop mestnega sveta o gradnji delavskega azila. Mestna občina naj v ta namen najame pri OUD 1.200.000 Din brezobrestnega posojila, ki naj se amortizira v 25 letih, preskrbi pa v ta namen tudi brezplačni prostor. V delavskem azilu bi bila javna borza dela, prenočišče za ženske in moške, ogrevalnica, javno kopališče in javna kuhinja. Z gradnjo naj se začne takoj spomladi 1936. Do 31. januarja naj bo v tej zadevi rešeno vprašanje stavbišča, načrta, proračuna, rentabilitetnega računa in pravilnika. — Mestni svet je na predlog finančnega odbora znižal najemnine v mestnih hišah in sicer strankam, ki plačujejo nad 200 Din za 5%, strankam, ki plačujejo pod 200 Din za 10%. — Prireditnemu odboru za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se nakloni za kritje stroškov podpora 1000 Din. — Nadalje je finančni referent poročal obširno o napeljavni vodovodu na Hrib sv. Jožela. Vodovod se napelje v polnem obsegu, kakor je po načrtu zamišljen. Stroški za celotno napeljavo so predvideni na približno 150.000 Din. V sedanjem proračunu je v ta namen na razpolago 76.000 Din in se bodo tudi dela izvršila v tem obsegu, ostanek se krije v prihodnjem proračunu. Prebivalci na Hribu sv. Jožela bodo plačali vodo 1 Din dražje pri kuh. in kakor ostali odjemalci vode v okolici. Za težakša dela naj se uporabijo brezposelni. — Ze svoje-

časno je bil sklenjen nakup Rebekovega posestva. Za nakup je bilo potrebno predhodno dovoljenje fin. ministrstva za najetje posojila. Sedaj je to dovoljenje prišlo in se bo najelo posojilo pri Mestni hranilnici po 8%. GG. Mihelič, Prelog in dr. Hodžar so bili danes pooblaščen, da izvedejo nakup.

Gospodarski referat (g. ing. Dolinar). V mestnih hišah se znižajo 4 strankam najemnine (Kodela, Rudenšek, Mikš, Hojkar). Vendar ti najemniki niso deležni splošnega znižanja najemnine, o katerem je poročal finančni referent.

Odbor za občinska podjetja (g. Golob). Izvršil se je ogled za najpoobrednejšo javno razsvetljavo in se bo na novo namestilo 10 novih svetilk (Hrib sv. Jožela, Ostrožno, Dečkova cesta, Lava, Zg. Hudinja). — Posestniki novih hiš na Pohlaah, so prosili za brezplačno napeljavo glavnega električnega voda, kar bi stalo 9000 Din. Delo in stroške bo prevzela elektrarna, zainteresirani pa bodo plačali elektriko po 5 Din, kakor povsod v novozgrajenih delih.

Poročilo gradbenega odbora (g. dr. Voršič). V načrtu najvažnejših javnih del, pri katerih bi se zaposlili brezposelni, je regulacija Ložnice, dovršitev regulacije Sušnice in Koprivnice, razna cestna dela, vodovod in kanalizacija na Hrib sv. Jožela. — Iz državnega fonda za javna dela se bo zgradil nov most preko Ložnice. Pri teh delih naj se ima v evidenci cesta Ljubljana—Maribor—St. Lj.

Socialni referat (g. prof. Bitenc) je poročal, da se na mestnem poglavarstvu osneval socialni urad, ki mu načeljuje g. dr. Rebernik, dodeljen pa mu je tajnik g. Wltavsky. Izšla se kartoteka brezposelnih in ubožcev. Nadalje je g. prof. Bitenc poročal — enkrat za pomožno akcijo, v čemur smo že obširno v »Slovenecu« poročali.

Mestna hranilnica predlaga v upravni svet namesto umrlega g. Rebenschegga, trgovca gosp. Hofbauerja ali trgovca g. Rischnerja. G. Wltavsky je bil mnenja, da bi moral priti v upravni svet Mestne hranilnice tudi kak zastopnik okolice, ker sedaj jamči za premoženje Mestne hranilnice celotna občina. Končno je bilo sklenjeno, da se ta zadeva odloži.

Nato je g. Hohnjec obširno poročal o stanju vodovoda ter o raznih pomanjkljivostih v Vitanju, Vojniku in na daljnovodu. Dnevno gre v izgubo okrog 400 kub. m vode. Tehničnemu oddelku se naroči, da skrbijo za dobro vzdrževanje vodovoda.

Pri slučajnostih je g. Lukman predlagal, naj izda mestna občina apel na hišne posestnike, da bi tudi oni sledili njenemu zgledu in znižali najemnine.

Biserna poroka

V torek, 12. novembra, se bo vršila v Teharjih pri Celju ob 11 predpoldne redka slovesnost biserne poroke g. Vinka Reberšeka in njegove žene Neže, roj. Serbak. Biserna ženina je rojen 16. januarja 1853, nevesta pa 8. decembra 1854. Poročena sta bila v Pilšanuju 22. novembra 1875. Žive še trije otroci: Jera, poročena Kostanjek, Ivan, inženjer v Splitu, in Amalija, soproga veleoglednega g. Ivana Rojnika, trgovca v Slovenjgradcu, ki bo s svojo blago gospo iz hvalačnosti do dobrih starih pripravil tej redki slovesnosti primerno proslavo. Jubitanta nista samo biserna poročena po imenu, ampak res prava bisera v teharski župniji. Ze nad 50 let sta naročnika Mohorjevi knjig, mnogo let različnih katoliških časopisov in zvesta podpornika katoliških organizacij. Zato juna želijo vsi dobromislili Teharčani, da bi dočkala še železno poroko.

70 let služi cerkvi, 50 let v zakonu

Bohinj, 9. novembra.

Danes praznujeta v Boh. Srednji vasi zlato poroko daleč naokrog znani »Zvanov oče«, organist Jernej Grm in njegova žena Franca, sestra zadnjega oskrbnika nekdanjih plavžev na Stari Fuzini — Matevža Reva.

»Oče« kakor ga splošno imenuje vsa Zgornja Boh. dolina, je bil rojen 24. avgusta 1858 v Boh. Srednji vasi. Bil je vnuk prvega srenjskega »šomastra« Franca Grma, ki ga tako lepo popisuje dr. Jan. Meninger v »Moji boji na Triglavu«.

Poleg zlato poroke praznuje letos še drugo 50 letnico, namreč kot organist v Srednji vasi.

Sam pripoveduje, da že 70 let služi cerkvi in župnišči. Bil je ministrant, pa hlapec, pa cerkovnik, če je bilo treba, celo šolo v Srednji vasi je pomagal zidati, ker je tedaj služil župniku Luki Porentu, ki je za šolo naredil načrt in vodil delo.

Mislina, da se ga bo ob tem lepem jubileju spomnil vsak, ki ga je kdaj poznal z željo: Dobri bog, ki mu je tako zvesto čast orgel in pel, naj mu nakloni lep in miren večer življenja, saj ga tako zasluži.

Litija

Prostor za zgradbo meščanske šole je v torek, 5. t. m. proučevala posebna banska komisija iz Ljubljane. Razpravo je vodil okrajni podnačelnik g. Vinko Vidmar, od banske uprave je pa bil navzoč inž. Navinšek in referent za meščanske šole g. A. Lajovic. Ogledali so si več gradbenih pavel. Lokalni faktorji, ki trenutno vedre na oblihi, so se kapricirali na prostor pred litjsko sodnijo, kljub temu, da so ostali člani bili mnenja, da je ta prostor za zgradbo meščanske šole neprimladen. Na vsak način bi radi prepročili na tem prostoru gradbo Prosvetnega doma. Ti gospodje bi morali vendar že enkrat doumeti, da se je čas »nagajanja« uchal. Mi smo pa mnenja, da je sedanji čas gospodarske stiske najmanj prikladen za to, da se prične z gradbo meščanske šole, ki ne bo stala morda kako malenkost, ko še ni na razpolago za to stvar niti denarja za kolko, kamoli šole za kupnino. Po našem mnenju spada meščanska šola na Dobravo, kjer se veže Litija s Smartnom, ker ni več daleč čas, ko se bosta obe občini, Litija in Smartno, združili v občino Velika Litija.

Za pet tihih minut

(Ob nedeljakem evangeliju Mt 22, 15—22.)

»Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.« S temi besedami Gospod ni samo zavrnil in osramotil svojih nasprotnikov, farizejev in herodincev, marveč je hotel dati razumen nauk za življenje, opozoriti na dve vrsti dolžnosti. Človek pripada zemlji in nebesom, času in večnosti, državi in cerkvi. Svojo žitljensko nalogo izraža le tedaj, če izpolni dolžnosti, ki prihajajo od obeh teh strani. Vsak tek žitljenskih krogov ima svoje naravno pravo, svoje posebne namene in svoje posebne dolžnosti. Oba sta od Boga. Božjo voljo izpolnjuje torej samo tisti, ki svoje delo posveča obojemu; ne bi je izpolnjeval, kdor bi se izrpal v zemskem delu za napredek in kulturo, pa zanemarjal Boga in svojo dušo, prav tako pa tudi tisti ne, ki bi hotel Bogu služiti tako, da bi bil neporaben in neuporaben za zemške naloge. To pa nista dve nasprotujoči si nalogi, ki bi osebnost kristjana razpolovili in razklali, marveč sta po svojem cilju ena in žitljenska naloga. Kar duša pred Bogom svetega in lepega spozna, kar svetega in lepega v njem in od njega čuti, to izvršuje na zemlji, ostvarja na sebi in bližnjem. To izvršuje z delom in trudom, z znanjem in tepljenjem, s krotkosti in potrpežljivosti, z vztrajnostjo in upanjem. Tako pripada nebesom, pa na zemlji je njeno bivališče in njen delokrog. Daje Bogu, kar je božjega, t. j. da se mu smno sebe, daje se mu vsa in brez pridržka, saj je vsa in brez pridržka božja; toda ko se daje Bogu, se v esej bogovednosti obrača k zemlji, da tuka vrši božjo voljo. V resnici daje zemlji mnogo več, nego je zemlja. Zekaj iz nebes zajema luč in ogenj, moč in ljubezen, s katero na zemlji deluje in jo prenavlja.

Oba kroga dolžnosti sta torej enotna naloga, vendar je eden večji od drugega po svoji vsebini in važnosti. Gospodov odgovor farizejem in herodcem omenja sicer na prvem mestu nalogo na zemlji, toda nalogo proti Bogu dostavlja s takim poudarkom, da ji po tehtnosti odkazuje prvo mesto. Kristjanska nazivaje torej ne sme obeh krogov postaviti na isto stopnjo, marveč mora priznati red, ki ga Bog kaže, mora nižje podrediti višjemu. Delo na zemlji, napredek, kultura ne sme nikdar postati neira, ki človeka Bogu odvliči in ga od Boga loči, marveč mora biti lesteč in pol, po kateri se kristjan Bogu približuje. Duh, ki oživil svetlo delavnost kristjanov, jo blagoselja in napolnjuje z večno vrednostjo, je torej zemsko delo vodi k Bogu, sleherni dan korak križku in naprej proti večni domovini.

Stražnik pretepel aretiranca do smrti

V mestu se muči igralska družina, čije člani predvajajo po javnih lokalih razne spretnosti ter prosijo za podporo. Nekateri od teh so v četrtke zvečer v gostilni »Pravljica« igrali karte. Ob 11 je stražnik Lojze napovedal policijsko uro ter aretirati dva igralca, ki ju je odgnal v zapor na policijsko stražnico. Čez nekaj časa ju je ločil v posamezne celice ter je mlajšega aretiranca pretepel. V petek dopoldne sta bila oba izpuščena, mlajši pa se je dal pregledati zdravniku in ko je ta ugotovil sledove udarcev, je igralca javil za delo orožnikom. V petek zvečer, kmalu po 10 je prišel stražnik Lojze v isto gostilno, poklical islega igralca iz sobe ter ga pričel pretepati s pendrekom. Tepen je vpil, kolikor je mogel, ni se pa stražniku upiral. Stražnik je s pendrekom porinil igralca na cesto ter ga neprestano tepel in ni nič gledal, kam je pendrek padal. Stražnik je kričal: »Le čakaj, zakaj si me nazpanil. Me boš že pomnil, kdaj si šel k doktorju?« Vpitje in tepež so eliali prebivalci Spodnjega trga, ki so se zbudili ter glasno protestirali in klicali stražnika, da je določen za čuvanje miru in reda, ne pa, da sam kabi nočni mir. Ljudje so klicali, naj gre kdo po orožnika, da bi ta pomiril stražnika. Gostje in gostilničar so trdili, da je bil stražnik trezen, le igralce je bil nekoliko vinjen. Grdi prizor so videli tudi delavci, ki imajo stavkovno stražo pri Seštrju. Naenkrat je igralca dobil tako močan udarec, da je omedlel. Toda stražnik ga je tepel še naprej. Tovarši tepenega, njegova mati in tovarišice so prosile stražnika, naj ga za božjo voljo pusti. Stražnik je končno odšel proti cerkvi sv. Jakoba, nezvestnega igralca pa so prenesli na klop pred gostilno in nato proti njegovemu domu. Poklican je bil zdravnik, ki je skušal z injekcijami oživeti nezvestnega, toda to se mu ni posrečilo. Poškodovanec je čez dobro uro izdihnil, ne da bi se zavedel. Policijski odsek je takoj v soboto zjutraj razorožil stražnika in mu odpovedal službo. Sedaj je stražnik v sodnih zaporih.

Pri zaprtiu, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. 13.485 od 25. V. 1935.

Kamnik

Poslavlja se od nas junak in mož, povisan v časti — v dneh jesenskih rož...

S temi besedami je ob slovesu g. generala Vladimirja B. Krstiča g. Ferdinand Novak na kratko dal izraza čustvom iskrene ljubezni in spoštovanja do moža, ki si je v par letih svojega bivanja kot upravnik smodnišnice in ljubljani mesta Kamnika pridobil srec in ljubezen vseh, ki so ga poznali.

V podnožju Kamniških planin, v tem prekrasnem kotičku slovenske zemlje, na državni smodnišnici, katero je g. general preuredil, da izgleda kot park in donosa lastni velike koristi, je ta mož vršil delo pravega narodnega edinstva na tako plemeniti način, kot se ni doslej še nikomur posrečilo. Kar se drugim ne posreči z ostrimi ukrepi in uprebnimi ter s silo, je ta mož storil z ljubeznijo.

V njegovi osebi je bila z vojaškim dostojanstvom združena v največji meri ljubezen do bližnjega in socialni cut, ki lahko služi za zgled vsem državnim in privatnim podjetjem. Po svojem plemenitem delovanju in čustvovanju je on v tem kratkem času postal ena najmarkantnejših in najpopolnejših oseb.

Zato ni čudno, da so mu, kar sedaj lahko »vemo«, — hotela razna društva in druge javne osebnosti javnega življenja iz Kamnika in okolice — prirediti podoknico in kosovilni večer, kar pa je g. general v svoji skromnosti odklonil.

Občine Nevlje ga je za vse uslugе, ki jih je storil našemu prebivalstvu, posebno za občanom občine Nevlje, izvolila za častnega občana — kar je »Slovenec« že poročal in mu je preds. občine Nevlje g. Ferdinand Novak že pred odhodom osebno izročil umetniško izdelan dekret, katerega je izdelal g. vet. svetnik Sadnikar.

Te dni pa je dovršil g. Grčar Pepe krasno in umetniško izvršeno diplomu, ki je bila razstavljena v izložbenem oknu g. Hyale v Kamniku. G. Grčar je simbolično krasno podal izvršeno diplomu. V osebi višje je označil Jugoslavijo, ki otožno zre na gradič, v katerem je bival g. general. V roki ima pero, ki je pisalo dobra dela, ki jih je on vršil. Vsa dobra dela pa so zapisana v zvitem pergamentnem papirju, krog katerega se vije lavorjev venec z jugoslovanskim trakom. V prelepem jesenskem ozadju pa se dvigajo Kamniške planine, ki ponosno zrejo v vsej svoji jesenski krasoti na gradič, v katerem je stanoval g. general. Pod to krasno sliko, pa je napis o imenovanju za častnega člana občine Nevlje, ki je zaključen s prelepimi verzji p. Evstahija Brleca:

On bratskih Slohov plemeniti sin,
bil ljudstvu našemu je oče, brat —
preganjanim, trpečim blag zaklad,
naj prejme dar, hvalažnih sre v
spomin.

Naj Bog še dolgo živi g. generala, ki ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Školja Loha

Knjižnica Prosvetnega društva posluje vsako nedeljo od 9 do 12 dopoldne. Vsi, ki se zanimajo za lepo slovensko branje, obiščite knjižnico, ki razpolaga z velikim številom najnovjših del, domne kakor tudi prevodne literature!

Kino »Društveni dom« predvaja danes popoldne ob 4 in zvečer ob 8 veseli zvočni vefilms »Raj na zemlji«. Kot dodatek se igra Paramontova »Pravna šala« »Popaj«, potem največji zvočni tehnik in poleg tega še kulturni film. Ker utedne biti udeležba velika, si pravčasno kupite vstopnice v predprodaji pri g. L. Planini.

Sportni klub Gora odigra danes na Jesenicah prijateljsko tekmo z moštvo kluba Kovinar. Bog daj mnogo uspeha!

Naši aparati so dobri, lepi in poceni!

Za sezono 1935-36 smo si oskrbeli

49 modelov vodilnih znamk

tako, da smo v stanu Vam najboljše postreči

Prodajamo: 9 modelov Radione
9 modelov Telefunken
8 modelov Orion
5 modelov Ingelen
6 modelov Standard
6 modelov Minerva
3 modele Körting
3 modele His Masters Voice

Naša tvrdka Vas more in hoče zadovoljiti. Zahtevajte ponudbe

„RADIO“

r. z. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

Tank — strašno orožje

Trdnjave na kolesih

Lahki italijanski tank na pohodu.

Nemški inženjer Urbanek zelo zanimivo popisuje razvoj vojnih tankov. Iz tega popisa posnemamo v kratkem:

Kakor orjaške želve so prištokljali in prisopihali. Mrtvaške lobanje na oklepih. Iz vozečih se trdnjav so lajali topovi in tolkle strojnice. Na njihovih oklepih so se naše kroglice odbijale kakor od skale. Oddečki v prvih vrstah so začudeni zijali. Poznali so kroglice in granate, bombe in mine, pline in metelce plamenov, tisočkrat so že okusili pekel iz jekla, strupa in ognja in ta pekel vrgli nazaj, toda sedaj so bili brez moči. Jekleni vozovi so ropotali vedno bliže. Postojanka strojnih pušk strelja ko nora, voz pa se bliža. Krik, ropot: jekleni voz je zmečkal stražo. Angleška pehota, ki koraka za temi železnimi bikli, maha s čeladami, navdušeno pleše okrog groba, v katerem leži zmečkani sovražnik. To je bila lahka angleška zmaga dne 16. septembra 1916 v bitki ob Somi. Tega dne je tank prvič korakal v bitko.

Nemci so premišljali, kako bi se te zverine ubranili in kmalu ugotovili, da je tudi ta zver občutljiva. Treba je le nekaj ročnih granat, pa je po njej. Prostovoljci naprej! Kakor mačke so se skrivali pred bojnimi vozovi. Potem so vrgli vsak svoj del ročnih granat pod njegov trebuh. Drzni fantje so planili na tank in pometali vanj cel šop ročnih granat. Z enim skokom so bili zopet na tleh. Medtem je strašno zagrmelo, tank pa je ležal razdejan.

Moštvo v tanku ni imelo veselih ur. Vožnja s tankom je bila prava muka. Vroče je in zrak okužen od bencinskih sopar. Strašen zrak, strašna vožnja. Mnoge je prišla mrska bolezen, drugi so znoreli. Odrpali so vrata in planili ven, kjer so se opotekali kakor pijane muhe. Za to so jim vrata od zunaj zaprla. Ujeti v železni kleščki, so dostikrat zgoreli pri živem telesu. In ne le to: proti tankom so nastale mine, položene v zemljo, topovi proti tankom, široki jarki, v katere so se pogrezali celi kupi tankov. Sloves tankov je izginjal. Reklo se je, naj tank krije prodirajočo pehoto. Toda tank je obetal in pehota je morala brez tanka prodirati.

Tank pa se je izpopolnjeval, postal je okretnejši. Na strehi je peljal s seboj šope butar. Kadar je privoził do jarka, je veriga na kolesih potisnila butare s strehe in jarek in most je bil narejen. Tanki so postajali hitrejši. In nato je napočil tisti veliki dan pri Camraiu na francoskem bojišču. V gosti megli je proti nemškim postojankam naenkrat pridrelo 378 tankov. Bilo je to 20. novembra 1917. Napadli so nemške postojanke 10 km na široko. Zaman je bil vse junaštvo topničarjev. Ena sama nemška baterija je razbila 12 tankov. Nemci so razstrelili morda 50 ali 100 tankov, toda za njimi so grmeli drugi, blivali ogenj in mečkali pod seboj žive in mrtve. Angleški tanki so razklali nemško fronto in jo gnali pred seboj, da jih je sledeča angleška in francoska pehota komaj dohajala.

Angleži, Francozi in Američani so začeli gra-

dit bojne vozove. Ze so jih imeli na zahodni fronti tisoč in celo več. Tedaj se tudi dotlej nepremagljiva nemška črta ni mogla več držati. Bilo je 2. novembra 1918, ko je »general Tank« odločil svetovno vojno.

Tank ni iznajdba svetovne vojske. Ze nekaj let pred 1914 je avstrijska armada dobila ponudbo za take tanke. Toda motorji se pri poskušnji niso obnesli in stvar je zaspala. Danes pa imamo celo zbirko raznih vrst tankov. So čisto majhni tanki in veliki oklopni orjaki. To je nekako »brodovje na suhem«. So mali tanki — kakor male torpedovke na morju, srednji tanki kakor križarke, veliki kakor bojne ladje.

Najmanjši je tank, v katerem je prostora le za enega ležečega moža. Mož leži na nekakih sanjah, katere potiska po verigah motor 4 k. sil. Ta tank je nekak lovski pes. Ne vidiš ga, ker je majhen, a hodo grize s svojo strojnico. Šele 15 korakov na daleč ga zagledaš. Visok je le 15 cm, a silno uren in gibčen. Strelec leži za jekleno ploščo in strelja, krmari pa z nogami. Da lahko vidi, ima pred seboj periskop kakršnega ima tudi podmornica. Tako se brez šuma lahko priplazi do sovražnih straž. Toda za enega moža je preveč dela.

Sveti Martin in martinovanje

Danes praznujemo Martinovo nedeljo. Malo je svetnikov, ki bi se okrog njihovega imena nabralo pri vseh narodih toliko narodnih priskovic, šeg in navad, kakor se jih je nabralo okrog imena tihega in skromnega škola v Toursu na Francoskem, svetega Martina. Sveti Martin je bil sin častnika in je bil tudi sam vojak, ki se je odlikoval v mnogih bitkah. Prav zato je tak svetnik, ki je živel pravo svetniško življenje in je postal celo škof. Bil zgodnjemu srednjemu veku po mislih in po godu. V škofijem muzeju v Rotterdamu na Holandskem hranijo iz 15. stoletja staro podobno, ki kaže sv. Martina na konju in z velikim mečem v roki.

Pri nas na Slovenskem, kjerkoli raste vinska kapljica, obhajajo martinovanje — martinujejo. O sv. Martinu namreč iz mošta postane vino, kar je treba primerno praznovati. Tako navado imajo menda tudi drugod po vinorodnih krajih, vsled česar se je počasi razvila navada, da so ponekod krčmarji prevzeli sv. Martina za svojega patrona. Iz tega bi utegnil kdo sklepati, da je bil sv. Martin sam prijatelj vinske kapljice. Toda po pričevanju vseh življenjepiscev je bil ta svetnik nenavadno zdržen in sirog do sebe. Ob godu sv. Martina pač v sodih vino postane res vino.

Skoro povsod po Evropi — kjer danes to zmorejo — imajo danes na mizi Martinovo gos. Nihče ne ve, kako se je ta gos prišla sv. Martina, ker nam niti pismo, niti legenda nikjer ne pričata o

Zato so začeli graditi večje tanke za 2 moža: eden vodi voz, drugi strelja. Take tanke imajo sedaj Italijani v Abesiniji. Angleži so zelo navdušeni za to »mehanično krsto«, ki spremlja plazeče se polke. Ta zver je že precej nevarnejša od onega lovkega psa, ki ga krmari le en mož. To varna »Vickers« je naredila te tanke, ki tehtajo le 2 in pol tone ter jih goni motor 50 k. sil. Po strminah, ki vise do 40 stop, kar gladko spleza, pol metra visoko oviro kar preskoči, ravno tako poldrug meter širok jarek. In uren je: 65 km na uro. Poleg tega zna pa tudi plavati. Iz vode mu moli le strojna puška in top! Kakor se je izrazil angleški stotnik, je pehota proti tem »dvoživkam« brez moči. Ti vozovi nosijo s seboj še brezšično postajo, po kateri lahko govorijo z drugimi tanki — in — če treba — kličejo na pomoč. Kuriva nosijo s seboj za 200 km. Angleški tanki so tipa »Vickers« in »Carden Lloyd«, francoski »Sabathé«, ameriški imajo nežno ime »Christie« — Kristka, italijanski pa so »Tankett Fiat-Ansaldo«. Tle italijanski vozovi so zelo ozki in za gorovje čudovito primerni. Izkazali so se sedaj v Abesiniji. Vsi ti tanki spremljajo pehoto. Najurnejši med njimi je ameriški, ki je uren ko podlascica in dosega 90 kilometrov na uro.

Druga vrsta so srednje težki vozovi — nekatere lahke križarke. Ti so do 23 ton težki, močno obiti z jeklom in z močnim orožjem. Švedski dosega 80 km na uro. V nekaj sekundah se spusti z verig na kolesa, ne da bi videl kakega človeka. Ti tanki imajo veliko probojno silo. Japonski tanki te vrste so v Mandžuriji kar pomendrali kunguške vstaše. Ti vozovi so jedro tankovske bitke s svojimi topovi in strojinicami. Preskočijo 4 m široke jarke in plezajo po stenah 45 stop. visetih. V njih je kakih 6 mož posadke. Napadejo tudi topništvo, ker jim celo granate iz 12 cm topov nič ne morejo. Vanj mora udariti le težka granata. Toda kateri topničar zna tako streljati, da bo zadel tako uren voz?

Bolj nerodni so najtežji tanki, zato pa so bolj neranjivi. To so prave bojne ladje. Visoki so ko hiša in 14 m dolgi. Jekleni oklep je 60 mm debel. Na uro prevozi 13 do 15 km, a teži so do 90 ton. Najmočnejši imajo tri 15,5 cm topove, 12 strojnic in 14 mož posadke. Ti se ne boje niti poljskih topov. Pred seboj podero vse, kar jim je na poti: hiše, drevesa, ovire. Jarke, 6 m široke, mirno prekorajajo, brodi po 2 m globoki vodi — prav kakor predpolopne zverine. Obetajo nam pa celo tanke, ki se bodo topaljali in leteče tanke, katere bo prenašalo letalo.

To so strašna sredstva za uničevanje ljudi, katere je iznašel menda hudič za svoje igracko. Ni čuda, če se Abesinci smatrajo sedaj za bolj kulturne od Evropecev, odkar so spoznali evropsko orožje.

Abesinski alarm, kadar se blizajo italijanska letala. To je zelo preprosto in starodavno sredstvo. Star rog, ki vanj Abesinec zatrobi in se sliši cele ure daleč. Take rogeve imajo po vseh vaseh severne Abesinije.

Srniča ima rajša mlince ko svobodo

V koroških listih beremo to-le zgodbo, ki se je zgodila v koroških planinah:

V začetku junija letošnjega leta se je ovcam, ki so se pasle blizu gozda, pridružila komaj nekaj dni stara srniča in šla za njimi do staj. Staro srno je najbrže kak lovec ustrelil, vsled česar je lovski zakupnik dal mlado srnico v rejo tistemu kmetu, h kateremu se je zatekla. Tu so jo takoj začeli pitati z mlekom, ki ga je po dudlji pila iz steklenice. V kratkem je postala zelo domača. Domači so jo vzljubili in jo imenovali »Pipoc«.

Čez kakih 6 tednov pa so lovskemu zakupniku prinesli to mlado srnico, kateri je pes iztrgal na levem stegnu za krožnik široko rano. Poskusili so živalico rešiti. Mala gospodarjeva hčerka je prevzela skrb in zdravljenje. Vse počitnice je punčka preždelala pri srnici v njeni kočici, katero so naredili nalašč za njo. Nosila ji je mleko, zelenjavo, sadje, marmelado, sladkor, kumare, mlince itd. No, in čez 8 dni se je živalica že močno popravila. Mala srnica pa ni bila vedno hvaležna za to skrb. Kadar jo je dekletce peljalo na sprehod po vrtu, je srnica vneto obirala najboljšo zelenjavo, vrtnice, jagode, fižol in grah. Vendar ji tega niso šteli v prevelik greh, le dekletce jo je poudčevalo, da je »to grdos« — a je ni prepričalo.

Končno je srnica toliko okrevala, da so jo sklenili spustiti v svobodo. Kako uro daleč od doma je lovišče imelo prirejeno krmišče za srne blizu lovske kočice. Konec avgusta so srnico pobasali v nahrbtnik in jo nesli h krmišču, kjer je bilo dovolj pašne in kjer se je zbiralo vedno več srn s 4 mladiči. Zato so bili prepričani, da se bo srnica svoji žlahti naglo pridružila. Pa so se zmotili. Lovski zakupnik sam pripoveduje takole:

»Močno nas je presenetilo, ko nam je čez 3 dni tista kmetica, katera je spočetka prevzela skrb za srnico, sporočila: »Pipa se je zopet vrnila. Vsa prehlajena je revica in strašno lačna. Polno skledo mlincev s skuto je pojedla. Sedaj je pa več ne dam od hiše.« — Očividno je srnica močno pogrešala postrežbe, katere je bila vajena pri ljudeh. In zato se je v zvestobi do dobrotnikov vrnila k njim. Kar razumeti pa ne morem, kako je 3 mesece stara srnica od krmišča, kamor smo jo nesli v nahrbtniku, mogla najti pot tja, kjer so ji prvič stregli in smo jo potem v nahrbtniku nesli čez hrib k meni, kjer je ostala 6 tednov.«

»Kako si neroden, Jaka, le pogtej, da si spustiš iz rok zavojček.«
»Saj vem, ko sem ga pa vso pot moral z nogo brcati naprej pred seboj!«

„Hči policije“

Zadnja številka policijskega dnevnika, ki je glavno glasilo društva policajev v Stockholmu, švedskem glavnem mestu, prinaša zanimivo pismo, katero je spisala gđ. Marija Olofson, ki se zahvaljuje za vso ljubezen, dobroto in darove, katere ji je izkazalo stockholmsko policijsko moštvo.

Ozadje pisma je pa tole: Leta 1914 je oče gđ. Marije Olofson kot stražnik opravljal službo na stockholmskih nlicah. Pridirjal je avtomobil, ki je stražnika podrli in ubili. Isti dan, ko so moža pokopavali, se mu je doma rodila hčerka Marija. Policijski zbor v Stockholmu je zato sklenil, da bo prevzel skrb za hčerko umrlega tovariša in da bo skrbel za njeno preživljanje in vzgojo. Tako je mala Marija postala »hčerka policije«.

Ko je bila mala Marija štiri leta stara, ji je umrla mati. Toda sirota Marija sedaj ni bila brez skrbnih rednikov. Njeni skrbni redniki so poskrbeli drugje dober dom in ji poskrbeli za prvovrstno vzgojo. Ko je dovršila vse šole, je dobila službo v glavnem stanu stockholmske policije ter je sedaj nastavljena v uradu stockholmskega guvernerja. Stockholmski stražniki pa so seveda zelo ponosni na svojo rejenko, katera je sedaj postala popolnoma samostojna in ki jim je na ta način javno izkazala in priznala svojo hvaležnost in ljubezen.

Pred abesinsko hišo. To je podoba miru. Le po tem, da nikjer ni videti možkih, sodimo, da je v Abesiniji vojska in da je bila slika sedaj posneta. To je kočica abesinske pastirske družine. Pred kočjo sedi žena in opravlja gospodinjinska dela, mati pa pripravlja jedi. Posode so kar pred kočjo na tleh.

ADRIA
Prašek za pecivo
Z boljšimi praški dosežete tudi boljše uspehe
zahtevajte praške
ADRIA

MLADI SLOVENEČ

Predzimska

Rokó že v slovo nam podaja
zlato jesenski čas,
z vsa svojo sročo odhaja
daleč, daleč od nas.

Mnogo rož, ptičkov in žarkov
s sabo na pot bo vzel,
čez zapuščene poljane
veter bo zimski zapel.

Kadar še mraz k nam pritisa,
k sebi nas sobica topla
zvabi in ded na kolena:
»Hopla, konjiček naš, hopla!»

Tišji, vse tišji postaja
gajev samotnih vzdihi —
kakor da smrt s belo koso
hodi skrivnostno po njih.

Jajce v steklenici

Zadnjič sem bil pri stricu Tomažu na obisku. Stric Tomaž je bil upokojen kapitan, ki je še pred tridesetimi leti s svojo jadralnico plul v Indijo in Afriko. V svojem potovanju je videl in se naučil marsikaj zanimivega, a čemer je potem vzbujal občudovanje in začudenje pri svojih gostih.

Navadno je svojim obiskovalcem ves pomen pokazal trebušasto steklenico za žganje s ozkim vratom. Na dnu te steklenice leži jajce. Vsa si je steklenico dobro otipal od vseh strani in še spodaj, če morda dno ni prebito. Pa je bilo vse v največjem redu in vsi so presenečeno zmajali s glavo in ugrabili:

»Le kako je jajce prišlo v steklenico?»

Stari Tomaž pa se je zadovoljno muzal predse, a svoje skrivnosti ni hotel nikomur izdati. Nekega pa, ko je bil poseben dobre volje — najbrž je nekoliko preveč pokukal v steklenico z žgano pijačico — je svojo skrivnost razodel meni. Stric Tomaž je zdaj že zdavnaj mrtev, zato ni nobene zapreke več, da te skrivnosti ne bi razodel tudi vam.

Najprej denemo v vodo jajce in ga kuhamo, pa ne predolgo, da ne postane pretirno. Potem ga olupimo, kar moramo napraviti vsekakor zelo previdno. Potem pa vzamemo dva ali tri dolge prižgalke, jih prižgemo in držimo v steklenici, da se ogreje. Prižgalke nato hitro vzamemo iz steklenice in položimo v odprtino steklenice jajce, ki bo takoj zdrknilo vanjo. Topel zrak v steklenici se namreč ohladi, postane tanjši od zunanjih plasti zraka in vsa jajca v notranjost. Steklenico z jajcem nazadnje dobro zamašimo in zapečatimo.

Poskusite, boste videli, kako se vam bodo prijatelji in znanci čudili, ko jim boste pokazali to čarovnijo!

Kdor zna, pa zna

K bogatemu vaškemu mesarju Volaču pride učitelj in reče:

»Prosim, odrežite mi četrtil kilo salame!«
Mesar sname salamo s klina in vzame nož, da bi odrezal od nje primeren kos.

Tedaj pa reče učitelj:
»Gospod Volač, danes je pa vaš Tonček prav dobro znal.«

»Res?« se razjasni mesarju obraz in hitro pomakne nož, s katerim je hotel odrezati kos salame, za dober centimeter na desno.

»Da,« pokima učitelj. »In domačo nalogo je tudi odlično napisal.«

»Res?« se mesar še bolj prijazno nasmeje in pomakne nož še bolj na desno.

»Da, da, se kaj vidi, da je bistro glavo podedoval po vas,« nadaljuje učitelj svojo hvalo.
»Kajne da, kajne da,« zamomlja mesar in drobne oči mu kar žarijo od zadovoljstva in ponosa. In pomakne nož za dva centimetra na desno.

»Iz tega lanta bo še nekaj, boste videli!« pravi učitelj.

Tedaj pa mesar vrže nož proč, pomoli učitelju celo salamo (za dobre tri kile jo je bilo) in navdušeno vzdihne:

»Kaj bi rezal, tukaj je imate celo salamo, gospod učitelj!«

Frančkova modrost

Mama: »Francček, prejšnje leto sem bila tako vesela, ko si bil najboljši učenec v šoli, letos si pa že zaostal.«

Franček: »Kaj boš, mama! Tudi matere drugih učencev hočejo biti včasih vesele.«

Harun al Rašid in njegov vezir

»Pri Mohamedovi bradi,« je nekega dne dejal plemeniti Harun al Rašid svojemu modremu in učenemu vezirju, »tisti tvoj krojaček Ibn Azr, katerega si mi zadnjič priporočil kot nenadkriljivega šalijveca, je mnogo bolj len, kakor to dovoljuje koran! Ko sem se večeraj sprehajal s njim po vrtu in poslušal njegove šale, mi je nenadoma padla zlata doza za tobak na tla. Ali veš, kaj je tedaj storil teleban? Malomarno je obstal na svojem mestu! In ko sem se sklonil sam, da bi dozo pobral, se je začel še norčevati iz mene, češ, če bi bil on kalif v Bagdadu, bi si bil že zdavnaj najel svojega dvornega pobirača, da njemu ne bi bilo treba pripogibati kolena in hrbta.«

Vezir se je razsrdil, prekrizal roke na prsih, se trikrat globoko priklonil in dejal: »Kar je predrznež svetoval, se lahko zgodi, o Harun al Rašid! Naj bo posledaj na tvoj pobirač. Tako ga bo minilo veselje uganjati prismođarije in leni hrbet se mu bo skrivil, da bo pomnil.«

In je Kara ben Mustafa (tako se je imenoval modri in učen vezir) odšel k neverednemu Ibn Azru in mu povedal, da ga je imenoval za glavnega pobirača plemenitega kalifa Harun al Rašida in da bo moral posledaj pobirati vse, kar bi blagovolilo mogočnemu poglavarju vernikov pasti na tla.

Velika je modrost modrijana, a še večja je norost norca, te besede so resnične, kar se da.

»Pri Mohamedovi bradi,« tako je namreč nekaj dni pozneje Harun al Rašid spet dejal svojemu vezirju, »zdaj se pa ta tvoj šlovec Ibn Azr pripogiba celo pogostejše, kot mi je to ljubo. Pomisli, večeraj sem se spet s njim sprehajal po vrtu in poslušal njegove šale. Mimogrede sem pohrustal sladko melono, koščico pa vrzel proč. Ali veš, kaj je tedaj storil teleban? Kakor bi mignil, se je sklonil, pobral ničredno koščico in mi jo prinesel!«

»Res težko je poučiti norca, kaj je prav in kaj ni,« je obupno vzdihnil modri in učen vezir medtem, ko je prekrizal roke na prsih in se trikrat globoko priklonil. »Pa se mi bo tudi to posrečilo, samo malo potrpljenja prosim, blagorodni moj gospod! Dovolj, da takoj sestavim seznam vseh predmetov, ki jih mora Ibn Azr dvigniti v tvoji službi! Potem se ti ne bo treba več jeziti ne nad njegovo lenobo in ne nad preveliko vno.«

Mlada njiva Praznik narave

V poletnem vetru je pošumevalo drevje. Lahno je valovilo rumeno klasje na polju. Prepelica se je oglašala. Breze so si šepetale usvajajočo pesem. Sončni žarki so božali zelene liste. Praznik je bil, praznik narave. Vsak človek, ki je šel mimo, je motil svečano razpoloženje. Bela cesta se je vila med poljem in drevjem. Zuboreči valčki v potoku so mladostno skakljali, po njih pa so rajale ribe in se lovile. Poleg potoka je stala vrba, stara in grbasta. Sanjala je o mladosti. Grela si je stare kosti in pokroviteljsko opazovala svojo okolico.

Sel sem ob potoku. Poslušal sem njegovo večno pesem, pesem o božjem stvarstvu. Razumel sem misli stare vrbe, šlisl sem prepelico med rumenim klasjem in šepetajočo pesem brez. Čutil sem: to je praznik narave.

Sel sem dalje. Potok se je izlival v veliko reko. Mogočno bučanje je odmevalo iz daljave. Tja sem se napotil. V širokem loku je padala voda. Sumela je in grmela. Tudi njeno pesem sem razumel. Kakor krik upornika je odmevala v meni.

Ko sem se tako vzpenjal navzgor, sem povsem pozabil na svojega vrliga spremljevalca brez glave in brez nog. Ozrl sem se in videl, da je večina mesečanov, ki mi je sledila, obstala spodaj, sledilo mi je le nekaj mesečanov z ogromnimi glavami in drobnimi nogami. Mojega spremljevalca brez glave in nog pa ni bilo nikjer. No, zdaj sem pa res radoveden, kako se bo ta glava pritrdila po stopnicah navzgor! Sem zamomljaj predse. Pa je bil moj samogovor najbrž nekoliko preglasen, kajti mi je znan glas mojega spremljevalca zdaj udaril na uho:

»Naj vas to kar nič ne skrbi, spoštovani naš gost! Iz takšnih enostavnih stvari si pri nas ne delamo nobenih zamotanih vprašanj.«

Presenečeno sem se ozrl, da bi videl odkod prihaja glas, pa sem zastoj napenjal nesa in oči.

»Tukajle sem, tukajle, ali imate mreno na očeh! Se je veselo zasmejal mesečan.«

In tedaj sem ga opazil. Mesečan z drobno glavo in dolgimi rokami, ki mi je bil tik za petami, je nosil nekaj velikega, okroglega pod pazduho. Pogledal sem natančneje in si pomol oči. Tako je bilo in nič drugega: tista velika, okrogla reč, ki jo je služabnik nosil pod pazduho, je bil moj vrli mesečan brez glave in brez nog v lastni osebi!

»Nak, kaj takega!« sem si dejal in se namuznil. »Torej tako! Jih morajo kakor nebojlene otročice nositi v naročju, mesečane brez glave in brez rok! Po ravnem že se gre, po ravnem, tam se lahko trkljajo kakor nogometne žoge, po stopnicah navzgor pa ne gre drugače.«

»Stojte!« je tedaj zaklicala glava pod mesečano pazduho.

Pokorno sem obstal, kajti to sem bil takoj spoznal, da mora biti človek na luni vsak hip pripravljen na vsakojaka nova presenečenja. In je to novo presenečenje res takoj sledilo.

(Nadaljevanje prih. ned.)

In je modri in učen vezir poklical predse najspretnejšega pisarja in mu narekoval dolgo vrsto predmetov, tako dolgo, kot je prerokova brada in tako popolno, kot je pač modrost kalifovega najmodrejšega vezirja. Harun al Rašid je sedel zraven, se zadovoljno muzal predse in pomagal sestavljati seznam, dokler ni bil od prve do zadnje pike narejen.

Potem so poklicali Ibn Azra, in vezir Kara ben Mustafa mu je slovesno dejal:

»Poslušaj, teslo zabito, kaj ti govorim! Samo to, kar je v tem seznamu napisano, smeš pobrati blagorodnemu svojemu gospodu!«

Ibn Azr je prekrizal roke in se priklonil šestkrat namesto trikrat, preden je vrzel svoj pogled na dolgi seznam.

»Alah je velik,« je potlej ponižno izpregovoril in se preikano nasmešnil, »in kalif plemeniti! Toda modrost njegovega vezirja ni popolna, kajti glavno stvar je v seznamu izpuštil.«

»Pokaži!« mu je užaljeni vezir potegnil seznam iz rok. Dolgo, dolgo je slonel nad njim in tuhtal, kaj bi utegnilo biti tisto najvažnejše, kar je izpuštil, pa se ni mogel spomniti noben reči več. In tudi sedmorica najmodrejših dervisev, ki so jih poklicali k vezirju, ni našla napake v seznamu.

Nekega dne je kalif Harun al Rašid spet odšel s svojim dvornim norčkom Ibn Azrom v vrt na sprehod. In se je spodtaknil nad

»polzko melono in se prekučnil na tla, kakor je bil dolg in širok.«

Ibn Azr pa se je mirno in brezbržno, kakor da se ni zgodilo ničesar, obrnil na peti in pustil stokajočega kalifa tebi nič meni nič na tleh. In bi bil plemeniti Harun al Rašid nemara še dolgo ležal tam, da ni tedaj prišel na vrt sam modri in učen njegov vezir in mu pomagal na noge.

Ko pa je tedaj modri in učen vezir hotel planiti za lenim dvornim norčkom, da bi ga premikastil, ga je mogočni poglavar vseh vernikov zadržal z nilim nasmehom in rekel:

»Raje sestavi nov seznam, najmodrejši in najučenejši moj vezir, in postavi na prvo mesto mene Harun al Rašida! Kajti vedi: jaz sem tista glavna stvar, ki si jo pozabil navesti v svojem dolgem seznamu.«
(Priredil M. K.)

Človek je uklenil to mogočno silo v verige. Pogonjati mora stroje. Ta sila sveti, ta sila goni stroje. Praznik narave je postal praznik strojev, delavnik človeštva.

E. Kovatič, dijak
v Ljubljani.

Svojemu učitelju za spomin

(G. kaplanu Filipu Stularju, ki je utonil v Savi.)

Sejalec se trudi dan na dan:

zdaj orje, zdaj koplje, zdaj seje ...

Ko setev bogaio ljubili,

se svojega truda srčno veseli.

Sejalec tak ste nam bili Vi,

naš ljubljani gospod Filip!

Sejali ste seme božje besede

med nas — Zagorjane.

Globoko je treba bilo zaorati

in znova začeti sejati.

Z veseljem ste se žrtvovali za nas

in mi smo gorko ljubili vas.

Vaš mehki, dobrotini nasmeš

toložili nas v težkih je dneih.

Prekratke vam bil je odmerjen čas:

brez solz, brez slovesa ste šli od nas.

Šumeči valovi Save

v naročje so svoje vas vzeli

in vaše mlado življenje

s seboj odnesli in peli

v najslajšem vam pianissimu:

»Zdaj greš po plačilo k Jezusu!«

Franč Nolimal, dijak II. razr. gimn. v Ljubljani.

Za mlade risarje

BOGAT LOVSKI PLEN.

Sel na lov je lovec Jaka, slona je ujel in v naročje si oprtal ga na moč vesel. Ali bo strmelna žena, ko ga položi v kuhinji na mizo in ji reče: »Mi smo mi! Nese slona lovec Jaka, sone: Puh, puh, puh! Takole zverino nesi — to res ni od muh!«

Halo, mladi risarji!

Poskusite še vi narisati loveca Jaka in slona z eno samo potezo, kakor ga je narisal ongravi Jožek, ki je v risanju pravi mojster! Pa risbe ne smete prekpirati, drugače to ne velja. Potem poskusite narisati še kakšno drugo stvar z eno samo potezo!

Tri najboljše risbe homo nagradili z lepimi knjigami. Pošljite jih najkasneje do četrta na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Pisma slovenskih otrok iz tujine

Bodi zdrava, domovina, mali moj slovenski kraj, Ti prekrasna, ti edina! Meni se zemaljski raj...

713. Dragi Kotičkov striček! — Vem, da se boš začudil, ker Ti iz Francije gotovo še nobeden ni pisal. Hodim v III. razred, pa se učim samo francosko. To, kar znam slovenskega pisati in brati, sta me naučila očka in mama. Veš, moj očka je rudar in dela globoko pod zemljo. A zdaj bolj malo zasluži.

Imam še dve sestrici in enega brata. Ti ne veš, striček, kako rad bi bil v Jugoslaviji, da bi tam v slovensko šolo hodil. V tukajšnji šoli sem pa edino jaz Slovenec, vsi drugi so tuje narodnosti. Slovenske šole v tem mestu sploh ni.

Prosim Te, striček, ne zavrzi mojega pisma! Če ga boš objavil, Ti bom še večkrat pisal.

Lepo Te pozdravlja Rue du Creusot, Montceau-les-Mines (Laone et Loire), Francija.

Dragi Srečko! — Vsako pismo, ki priročno po pošti do mene iz daljnih in bližnjih krajev domovine, mi je ljubo in drago. Kadar pa najde pot do mojega srca pismo, napisano s okorno roko slovenska fanta ali deklice tam v daljni tujini, se ga razveselim kakor golobčka, ki se je izgubil v širokem svetu, pa mu je domotožje nazadnje le pokazalo pot v domovino nazaj. Pozdravljeni moji beli, beli golobčki! Danes so kar trije potrkali na duri mojega kotička in jaz sem vse tri gostoljubno sprejel, kakor se pač sprejme takele dobre, ljube znanice.

V šoli se učiš samo francosčine in vendar tudi svoje materinščine še nisi pozabil, kakor jo je žal pozabilo toliko slovenskih družin, ki so od šole s kruhom za trebuhom v tujino. Takorekoč čez noč je v njih obledel spomin na jezik, katerega so podedovali od svojih dedov in na zemljo, kjer jim je tekla zibelka. Da si ohranil svoj rodni jezik, se imaš zahvaliti samo očetu in materi. Na ves glas in z najzibrajšimi besedami bi jima jaz, Kotičkov striček, na tem mestu zapel svoj slavospev, pa dobro vem, da Te nista učila slovenščine zaradi moje pohvale, ampak zato, ker se jima je to zdelo samo po sebi razumljivo. To je tisto, kar se mi pri vsem tem najlepše zdi! Da bi bilo takšnih očetov in mater med našimi izseljenci še prav mnogo! Kdor zataji svoj jezik in svojo narodnost, se mi zdi kakor tista sraka, ki si je natekla pavje perje in mišlila, da je tako bolj imenitna in gosposka. Pa je bila prej vsaj sraka; s pavjim perjem odeli pa ni bila več ne pičle misli, nego navadna — spaka ...

Le piši mi še kaj! Vedno Te bom z največjim veseljem uvrstil med druge kotičkarje in Ti odgovoril, kar mi bo narekovalo srce.

Prav lepo mi bodite pozdravljeni vsi skupaj: Ti, oče in mati! — Kotičkov striček.

O moj preljubi, dragi dom, za te srce gori, gori; kako te zvesto ljubil bom vse svoje žive dni!

714. Dragi Kotičkov striček! — Tudi jaz sem že mnogo slisala o Tebi in Tvojem kotičku. Prosim Te, če mene vpiši tja noter! Jaz bi Ti lahko povedala mnogo zanimivih stvari.

Najprej Ti moram povedati, da Ti ne pišem iz Jugoslavije, ampak iz Francije. Hodim v peti razred ljudske šole. Učimo se samo francosko. Slovensko znam samo toliko, kolikor me je naučila mama.

Dragi striček, oprostiti mi moraš, ker tako stalo pišem. Drugo leto pa Ti bom že lepše pisala, ko bom v šestem razredu.

Za danes naj to zadostuje. Če boš tako dober, da me boš dal med svoje kotičkarje, boš še marsikaj tepega izvedel od mene, pa še v francoskem jeziku Ti bom kaj pisala.

Bodi mi lepo pozdravljen in nikar ne pozabi odgovoriti! — Lojzka Santi, učenka V. razr., Mancieules (Meurthe et Moselle), Francija.

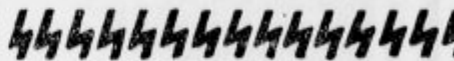
Draga Lojzka! Tudi Tvoje pismoce, drugega belega golobčka, ki je priletel iz daljne tujine in našel pot do mene, rodostno sprejem v krog svojih kotičkarjev in mu izrekam iskreno dobrodoščico!

Natančno tako, kakor sem odgovoril dečku nad Teboj, bi moral prav za prav odgovoriti tudi Tebi. Ista usoda vaju združuje, oba hodita v francosko šolo — a obena je mati ohranila naš lep slovenski jezik ko najdražjo svetinjo. Vajini mami sta res zlate denarja vredni! Isto bi Ti moral odgovoriti, a ena in ista reč se samo v mlino dvakrat pove, v mojem kotičku pa ne.

Da »boji« slobov pišeš, Ti brez nadaljnjega oprostila. Saj sem iztaknil v pisnih otrok, ki hodijo v slovensko šolo in še nikoli niso pokukali z domače zemlje na tuj, še vse drugačne krivulje in črčke. Tvoje pismo je v primeri z le-timi — če upoštevam vse okoliščine, zaradi katerih Tvoja pisava pač ne more biti najlepša — naravnost vzorno in bi ga najraje dal v izložbo nekaterim Nackom packom za vzgled.

Nestrpno čakam obljubljenih zanimivosti v Tvojem drugem pismu in Te najiskrenejše pozdravljam! — Kotičkov striček.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Čudovite prigode na luni

Skomignil sem z ramo, češ: Pa naj bo po tvojem, no! — čeprav se mi je vse skupaj od sile neumno in smešno zdelo. Kako tudi ne! Siva, meglena praznina je zevala pred menoj, mesečan brez glave in brez rok pa mi reče tebi nič meni nič: »Prosim, izvolite vstopiti!« To se pravi vsekakor norčevati se iz poštenih in modrih ljudi!

A lahko si predstavljate moje gromozansko začudenje, ko sem stopil naprej, ne da bi bil dovolj visoko dvignil nogo — in sem zašel z njo ob nekaj trtega pod seboj! Ozrl sem se k tlom, pa tudi tam nisem videl drugega kakor megleno praznino.

»Pazite, to so stopnice!« mi je v svojem jeziku posvarila glava dostojanstvenega mesečana.

Tristo kosmatih medvedov, kakšne stopnice! sem zarentočil. »Jaz ne vidim pod seboj nobenih stopnic.«

»Če naš cenjeni gost niti tako visoke stavbe, kot je palača mogočnega vladarja lune, ne vidi, kako naj potem vidi stopnice same!« se je ljubazno nasmešnil moj spremljevalec. »Se kaj vidi, da sta na zemlji, kar tiče gledanja z očmi in nevidnosti, še daleč za nami. Pa vam bom to reč že še natančneje razložil, zdaj ni več časa za to. Previdno dvigajte noge, stopnice je natančno deset.«

Kakor človek, ki v hipnotičnem stanju vidi pred seboj vsakojake reči, ki jih v resnici nikjer ni, in počenja z rokami in nogami najčudovitejše reči, sem pregibal kolena in dvigal noge na stopnicah, o katerih ni bilo nikjer ne duha ne sluha. Vsaj tako se je zdelo mojim očem, noge pa so čutila trdna tla pod seboj in tudi z rokami sem otipal stopnice, ko sem se sklonil, da bi se prepričal, kako je s to čudno stvarjo.

ŽENA IN DOM

Ženska v javnosti

Iz časopisov večkrat zvemo, da so tu in tam ženske tudi v visokih javnih službah. Se več je slišati o studiranju žensk po visokih šolah in gimnazijah. Celo Azija je lani imela 600 dijakin iz Indije v londonskih šolah. Tudi Turkinja se je osvobodila zamreženih oken in se je z vneto ločila knjig. Turkinja, Latifa Bekir, predsednica turških ženskih zvez, je nedavno na svetovnem ženskem kongresu v Carigradu poročala, da je 17 turkinj v turškem parlamentu. Urkule, turško mestice blizu Smirne, ima žensko za županjo. Povsod jo hvalijo, kako je bistroumna, odločna in delavna.

Pred nekaj meseci je bila Palma Guillen imenovana za mehiško poslanico v Kolumbiji in gospa Garola na francoskem je dosegla, da so jo sprejeli na kmetijsko akademijo v Parizu. Kamor doslej ženske sploh niso imele pristopa. — Jako svojevrstni poklic si je izbrala Američanka Campbell-Goodman, ki je kot prva ženska na svetu postala potapljačica in je sodelovala, ko so dvigali iz Huronskega jezera parnik »Pewabic«. Izredno službo opravlja Lillian Barkers, ki je edina ženska ravnateljica jetniknice na Angleskem. — Miss S. Warbrough pa je bila kot edina ženska članica mednarodne glasovne komisije v pokrajini Saar. — Francoska je poklicala Labonne za predstojnico urada v ministrstvu pošte, brzojava in telefona v Parizu. — V Rimu je grofica Giachio Mazzitelli članica rimskega občinskega sveta.

Norvežanka, dr. Helga Eng, ki je izdala že več, v več jezikov prevedenih spisov o duševnosti in vzgojeslovju, je voditeljica duševnega zavoda na univerzi v Oslo. — Američanka Mrs. Amelia Earhart-Putney pa je doživela to slavo, da je s poletom s svojim letalom kot prva ženska preletela Tih ocean, ko je letela od Honoluluja v Kalifornijo. — V Združenih ameriških državah so v Denveru kot prvi ženski poverili Jožefi Roche mesto državne tajnice v državni zakladnici.

Izmed švicarskih žensk se odlikuje zlasti dr. Gertruda Woker, ki je v Bernu profesorica kemije. Gospodinja Tumarkin pa je kot prva ženska v Evropi usposobljena, da preprosto znanstvene razprave pri državnih izpitih. V Ženevi so nedavno imenovali Amelijo Contiuhno za častno konzulko Portugalske. Portugalska pa je tudi izbrala troje žensk: Marijo Perreiro, dr. Domici-

lijo de Carvalho in dr. Mar. Guardiolu za ženske poslanice.

Drugam spadajo ženske — ki so arheologinje (stariinoslovke). Tako sta Odette de Perigaudeau in Marion Benones na kamelah prejezdili 2500 km dolgo pot v Mavretaniji, da preiščeta ondoto pokrajino Belgij-ska grofica Gurpurt de Mishaegen je proučevala življenje lovcev za krznom v kanad-skih divjinah ob Manitoba in je skoraj leto dni bivala v leseni baraki, ki si jo je sama postavila. — Nasprotje te grofice, po zunanji in notranje pa je Spanka Juanita Cruz, ki je že tri in petdesetkrat nastopila v bikoborbah v Madridu. — Odražje si je osvojila francoska letalka Maryse Hiltz, ki je dosegla višinski rekord 11.500 metrov. Italijanka Marchesa Carina Negrone, članica aerokluba iz Genove, pa jo je prekosila z rekordom 12.244 metrov. — V grofiji Kent, kjer so bili mednarodni poleti v Lympne, se je zlasti odlikovala šlečna nemška letalka Fastenrath. Občinstvo je njena zračna umetnija tako navdušila, da so jo v slavnostnem sprejedu odvedli k predsedstvu, kjer je dobila prvo darilo za polet. — Španska poštna uprava je zdaj, slično Turčinji, izdala znanke s sliko ženske, in sicer je na novi znamki podoba Mariane Pinede, mlade revolucionarke, ki je bila pred 100 leti, l. 1831, obsojena na smrt. — V Varšavi na Poljskem je videti ženske policistke v uniformah. Predvsem morajo paziti na ženske in otroke. Šolajo se v posebni policijski šoli, kjer poučujejo po vojaških načrtih.

Da ima ženska lastnosti, ki jih je moči povsod uporabiti, pa je dokaz še posebej Angležinja Rachel Crowdy, ki je po kraljeva britska komisija za zasebno oboroževanje in za trgovanje z orožjem izvolila za svojo članico. Nič nam pa ni pri srcu ženska sovjetske Rusije glede na to, da je že 460.000 žensk-vojakov, strelcev. In še zato ne, ko tepta naravne ženske, človeške določbe. Ko se upira rojstvu otrok in samolastno ureja njih število in se odmika in izmika nalogam matere in družinske gospodinjice. Pa baš po tej ženski — se dozdeva — bi se ravna Slovenec? Ali ni bilo zadnjic na ženskem posvetovanju poglavito vprašanje o urejanju otroških rojstev? Nikar teh stvari v javnosti! Toliko poti nam je na razpolago, kakor vidimo iz podatkov od drugod, a da se prav tja zatakemo, kar je proti — in ne — žensko? To je bil pečat, ki nas resnično sramoti.

Zakaj nimaš predpasnika?

Kdo bi mogel našteti madeže, imenovati kemična sredstva, ki z njimi škodujemo svojim oblekam? Venomer skušamo dognati, s katero tekočino, mažo, kemikalijo bi očistili obleko, kateri bencin bi bil tak, da bi ne bilo kolobarjev na obleki. Koliko oblek si pokvarimo s tem ugibanjem in poskušanjem in koliko denarja izdamo za razna sredstva za čiščenje oblek!

Vseemu takemu razburjenju in tudi denarnim izdatkom pa se moramo izogniti, če bi imele doma pri delu predpasnik. Saj ni treba, da smo v predpasniku za mizo pri kosilu in podobnem, in če nas kdo obišče, odložimo pred-

pasnik, preden gremo v sprejemnico. A gost, ki stoji v jedilnici ali kuhinji, nas že lahko vidi v predpasniku.

Če govorimo o lepem predpasniku, pa ne mislimo tistega, ki je le za igračko, ki je znoraj manjši in manjši in so ga same čipke. Marveč predpasnik bodi tudi uporaben, tak, ki nam zares varuje obleko, da se ne umaze, ki je glede oblike in blaga tak, da nam koristi in je zaeno tudi samostojno okusno in prikopno oblečilo.

Gospodinja more imeti predpasnik različne barve, ni treba, da je prav bel, kakršnega imajo za potrebo služkinje. Vendar je mnogo gospodinj, ki so se v teh letih privadile predpasniku, ki je kakor plašč iz belega blaga. Pripraven, primeren in okusen je tak plašč in nazgo ga vržemo nase in s seboj. Za dela, ki so bolj umazana, pa imejmo pisan predpasnik, vendar takih barv, ki se ne umazejo tako brž. Oblečeni predpasnik ali predpasnik kot plašč prav prijetno pristaja gospe in obleka pod takim predpasnikom je pač na varnem. Lep je pa tudi tak, kakršnega vidiš na sliki, in si ga zlahka sama prikojiš in sešiješ.

KURJE PERJE
naravno, lepo blago po Din 5- kg
razpohiša po povzetju iz Maribora
Viljem Abt, eksport, Maribor
Na manjšo količino 15 kg

Imena naših cvetic

Anemona je dobila svoje ime iz grščine; anemos pomeni veter, zato pravimo anemoni tudi vetrnica. — Begonija ima ime po guvernerju Begon iz San Dominga, ki je živel v začetku 18. stoletja. Dahlia je dobila ime po švedskem botaniku Dahlu. — Fuksijsa se imenuje za spomin na velikega bavarskega botanika, vojvoda botanike, Lenarda Fuchsa, ki je živel od l. 1501. do 1566. — Hortenziji je dala ime Hortenzija Lepaute, žena slavnega pariskega urarja. — Hijacinta ima svoje ime iz grščine. Lavendel (sivka) pa iz latinščine; lavare — pomeni — umivati se. Po francoskem zdravniku in botaniku Magnolu, ki se je prvi spomnil, da bi rastline razdelil na družine in je živel v l. 1638—1715, je dobila magnolija svoje ime. — Nagelj je iz nemške besede Nagel — žebelj. Petunija je dobila ime po tobaku, ki mu v Braziliji pravijo petun; petunija ima slične cvetove kot tobak. — Peonija je dobila ime od Peona, zdravnika bogov. — Floks je grška beseda in pomeni plamen. — Rožmarin je iz latinščine in pomeni: rosa ob morju. Rožmarin je namreč doma pri morju in na to smo že pozabili in smo spravili cvetico v stik z Marijo in rožo. — Cinijsa se imenuje po nemškem botaniku Zinnu.

Za kuho

Nadevana zelenjava.

Nadevana zelenjava, bodisi da jo nadevamo z žemljami ali riževimi gobami ali z mesom, je še bolj okusna, če serviramo znano več vrst zelenjave. Imaš kumare, buče, paradižnike, kolerabe, ki jih vse iztrebiš in izdolbeš, položiš pokrovice po vrsti na stran in jih nadevaš s soljo, poprom, peteršiljem in jih dušiš z odrezanimi, a ne zamazanimi pokrovički počasi na olju ali masti s prav malo vode. Če hočemo jesti nadevano zelenjavo po južnjaškem načinu, tedaj jo vzamemo iz posode, jo ocedimo in jo naglo spečemo na olju ali masti, da skorja hrusta, kar se zgodi v nekaj minutah. Tedaj je nadev ssekajano meso ali gobe. Ali pa serviramo zelenjavo kar z omako in dodamo paradižnikovo mezo. Kar ostane zelenjave, pa napravimo iz nje zelenjadno juho.

Za služkinje — dve leti šole!

Povsod, ne samo pri nas, pogrešajo gospodinje nekakšnega znanja, ki ga služkinje časih nič nimajo. Niti najpotrebnejših gospodinskih del ne znorejo, čeprav mora biti kaj takega ženski že kar prirojeno. Ali ne bi bile zanje kakšne šole primerne? Te misli so se družstva oprijela v Nemčiji, kjer pravijo: Vsa dekleta, ki nehajo hoditi v šolo, naj bi vstopile za eno leto v praktične gospodinske šolske tečaj, za 1 leto pa naj bi se brezplačno udnjale v hiše za služkinje za poskušajo. Mogoče bi to zagleglo? Pomisliti je treba, da se ta dekleta tudi poročijo in da jim je tudi za lastno gospodinjstvo potrebno znanje gospodinskih del!

Brezplačno
poštveno interesantno brošuro o uspešnem zdravstvenju želenih kamnov.
Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kaptol 17.

NAŠ DELAVEC

Katere so prave osnove gospodarstva

Današnji gospodarski in družabni ustroj nam nudi sledečo sliko: Gospodarske krize so na dnevnem redu. V državah, ki plavajo v obilici premoženja in gospodarskih dobrin, brezposelnost stalno raste, oziroma jo umetno vzvirajo. Nezgoda bo toliko bolj strašna. Premoženje se kupci v rokah posameznikov. Zato pa ni nič čudnega, če se je splošno obubožanje že tako razpaslo. Tehnika se izpopolnjuje, vedno več proizvodov, išče sredstev, s katerimi naj bi vzbujala poželje kupcev. Kupci pa ne morejo zadostiti tem požuljenjem, ker jim manjka sredstev. Gospodarska zmožnjava je vedno večja, zbehanost delavnih slojev vedno bolj izrazita, iščejo kam naj bi se naslonili. Sedaj svet išče rešitve v fašizmu, sedaj zopet v komunizmu. Popolna podoba nejasnosti. Zato tudi velika nevarnost.

Vse to pa dokazuje, da je sedanji čas težko bolan. Mogoče je bolezen že tako napredovala, da ni več prave rešitve. Bolezen je gospodarska in družabna. V človeškem organizmu nastane bolezen takrat, če ni pravega razmerja in pravega reda med posameznimi organizmi. Bolezen je tem težja in je organizmu tem nevarnejša, čim bolj važen je sestavni organizem. Isto je s človekom. Človeška družba tvori neoporečno skupnost. Srečna, in zadovoljna in zdrava je bila, je in bo le, če je ta skupnost ohranjena. Najvažnejše delo družbe je torej, da hrani to skupnost. To pa vrši samo takrat, če je vse njeno delovanje podrejeno tej skupnosti. Eden najvažnejših sestavnih organizmov družbe je gospodarstvo. Gospodarstvo in gospodarske dobrine pa so utemeljene na lastnini in delu. Če je danes bolna družba, je bolna zaradi tega, ker je bolan eden njenih glavnih organizmov — gospodarstvo. Gospodarstvo pa more zopet biti težko bolno, če so bolni njegovi se-

stavni deli — če je nered v lastnini in delu. Lastnina, delo in z njim gospodarstvo pa morejo biti zgrajeni le na dvojni podlagi: ali na krščenstvu, ali brez njega.

Moderna družba je sicer mnenja, da vera ne spada v gospodarstvo. Vera, pravijo, da se peča le z onostranskimi izven zemeljskimi zadevami. Gospodarstvo pa ravno nasprotno samo s pozemskimi. Zato nima vera z gospodarstvom prav nič skupnega, temveč sta vsak zase. Tako naziranje je gotovo zmotno. Ko je Bog ustvaril Adama in Evo jima je rekel: »Rastita in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita.« V tej zapovedi je dvojni pojem: pojem dolžnosti in pravice človeka. Človek mora postati gospodar nad čelnostjo in ne nasprotno. Vse, kar je ustvarjenega, rastline, živali, vsa zemlja mora služiti človeku, in ne on materiji. V tem je določena naloga človeka, zlasti kulturna naloga, ki naj obsega tudi gospodarstvo. Pragospodstvo človeka obsega tudi socialno določilo. Napravita si zemljo podložno s tem je Bog ukazal zadružno delovanje vsemu človeštvu. Ne posedec, ampak vsi skupaj naj bodo gospodarji na zemlji. Torej skupnost človeške družbe. Nobeden ni izven iz tega gospodarstva, zato pa tudi nobeden iz dolžnosti osebnega sodelovanja, osebnega dela. Iz tega izvira še ena resnica, da je izvor vsega Boga, in da si človek ne more ničesar lastiti, kar je izključno in absolutno njegova last.

Trditve, da sta vera in gospodarstvo različna in neodvisna drug od drugega, ne drži; resnica je nasprotna, gospodarstvo, če hoče služiti v korist človeštvu, mora biti naravnost navezano na vero. Žal, da danes ni tako in da se ta resnica skoro nikjer ne upošteva. Toda prihaja pa tudi tozadevno nova zarja...

Mladina kliče!

Za letošnjo konferenco Mednarodnega urada dela je organizirala delavska mladina vsega sveta močan poziv mednarodni mladosti, da pomaga mladini in brezposelnosti. Za svoj poziv je zbrala krščanska delavska mladina iz vrst svojih brezposelnih tovarišev 86.000 podpisov (Belgija 17.000, Francija 21.000, Luksemburg 642, Nizozemska 17.000, Avstrija 10.000, Češkoslovaška 18.000). Precej slabše so se odrezale socialistične organizacije, ki se ponašajo z milijonskimi številskami članstva, zbrale so na svoj apel le 150.000 podpisov in še od teh odpade na Nizozemsko 100.000, in sicer iz vrst vse in ne le samo brezposelne mladine.

Klic krščanske brezposelne delavske mladine je podkrepil tajnik krščanske strokovne internacionale P. J. Serrarens s temi mislimi na mednarodni delovni konferenci:

»Prihajamo pred vas s pozivom in prošnjo, ki jo je organizirala krščanska strokovna internacionala skupno s krščansko delavsko mladino. Ta poziv je prošnja za pomoč na konferenco. Mladina je hvaležna mednarodnemu uradu, ki je spravil na pretres to zadevo. Mladi brezposelnosti zahtevajo:

Vlade morajo zboljšati stanje brezposelne mladine:

1. Z organizacijo posebnih del in upoštevanjem njene sposobnosti, poklicnega znanja ter njenih osebnostnih pravic;
 2. da prepreči posledice nezadostne prehrane;
 3. da zagotovi s primernim načinom brezposelnega zavarovanja vsaj skromno ekzistenco;
 4. da izdajo primerne ukrepe v prid brezposelnim, gošnim za žitenje.
- Se vidnejši pa so ukrepi za odstranitev brezposelnosti med mladino. Ti pa so:
1. Podaljša naj se doba starosti, v kateri se pripusti kdo k delu oziroma podaljša doba šolanja;
 2. skrajša naj se delovni čas s pogojem, da mezne ne padejo pod minimum;
 3. regulira naj se zaposlitev poročenih žena takoj, da se ohrani mati družini;
 4. prepove naj se nadomeščati moške moči z ženskimi;

Strokovni kongres srbskih marksistov

Dne 26. oktobra je bil v Belgradu kongres marksistične strokovne Glavne delavske zveze, ki obsega ozemlje Srbije ter Črne gore. Tu imajo marksisti po lastnih trditvah okrog 14 tisoč članov. Dohodkov in izdatkov so imeli pa okrog 285.000 dinarjev. Kongres je pokazal med delegati veliko razprtij ter postavil marksiste v zelo čudno luč.

Delegat iz Kraljeva je dejal: »Mi mislimo, da strokovne organizacije niso za to, da vzdržujejo nekoliko birokratov, ampak da zaščitijo delavske interese. Delavci iz Kraljeva niso zadovoljni z delovanjem URSS-a (marksistične centrale za Jugoslavijo), z manipulacijami uprave ter izključevanjem članov. Zahtevamo novo upravo, voljeno na pravi demokratični način.«

Delegat iz Niša: »Naši delavci so bili voljeni armada najprej Uzunovića, potem pa Jevtića. Imamo velike težave, pa poleg tega še nekateri pojejo pesem o enotni fronti.«

Minimalna mezda v franc. tekstilni industriji

Tudi v Franciji padajo v tekstilni industriji mezde prav zelo. Nastale so prav nezdružljive razmere, o katerih so sprevidehi delodajalci in delojemalci, da so lahko škodljive obojem v neurejenih razmerah. Francosko delovno ministrstvo je posredovalo poseglo vmes. V sporazumu s strokovnimi organizacijami delodajalcev in delojemalcev je z državo uredilo odločilo, da se raztegne zakonita določila o minimalnih mezdah, ki jih omogoča delavski zakonik tudi na hišne delavce in delavke, ki izdelujejo staniče, v katerem je svila ali umetna svila, najmanj 25%. Kdor pozna liberalnega duha franc. delodajalcev, se bo čudil, kako so mogli radevoljno pristati na kaj takega. Kaže nam pa ta slučaj, da delodajalci vendar niso vsi taki razrednobojevi kot jih ima navado slikati razrednobojeva ideologija.

Drobtine

Število nameščenцев v Jugoslaviji. V naši državi je zasebnih nameščenцев okrog 70.000. Od tega števila odpade na nameščenice, zaposlene v bankah, zavarovalnicah in združenih 20.000, na trgovske pisarne 5000, 4000 na osebe raznih ustanov in honorarne nameščenice samouprav, 1500 na one, ki so zaposleni v svobodnih poklicih in 50.000 na trgovske in industrijske nameščenice.

Socijalisti in boljševiki skupaj. Dne 26. in 27. oktobra sta se sestala v Parizu zastopnika socialistične delavske internacionale ter moskovske kominterne Razgovarjala sta se o splošnem položaju in skupnih akcijah. Demokratski socijalisti in diktatorski boljševiki lezejo torej tudi že v vrhovih skupaj. Mi smo vedno trdili, da sta oba brata večkrat skregana le radi lepšega in da nikoli ne bosta pozabila, da sta oba rdeča.

Naš domači zdravnik

F. G. — Lj. Revmatizem z oteklimi sklepi naj vam zdravim na daljavo? Te odgovornosti pa res ne morem prevzeti, da bi vi radi mene zanemarili ali opustili pravilno zdravljenje te nadležne in ponavljajoče se bolezni. Treba vam je vsekakor temeljite zdravniške preiskave, ki naj ugotovi vir bolezni, ker revmatizem vohče ni prvotna bolezen in zdravljenje se ravna po prvotnem vzroku, nadalje upoštevanja morebitnih zapletljivih bolezni (srce) in skrbnega zdravljenja z zdravili, zunanjimi pripomočki in primerno hrano. Ko vse to redno opravite — bržkone bo trajalo zdravljenje še tri mesece — in vaše mladostno naveličanje se spremeni v zrelejšo potrpljenje — pa se še kaj oglasite (isključno se na ta odgovor)!

I. C. — G. Vinski mošt vam prinaša vsako leto odrečeno; dokler ga imate, ne čutite mučnega zaprtja. Kaj napravite v dolgi dobi, ko ni mošta? Nabavite si (v lekarni ali mroditilnici) japonsko «k o m b u s o» in si napravljajte z njo piščanč, ki vsebuje približno enake gljivice kakor naš domači mošt.

I. O. — Lj. Suho grlo vsaj muči že več let in navdaje skrbnemu zdravljenju čezdela hujše? Strokovnjaki so ugotovili, da nimate jetike ne v pljučih ne v višjih sapilih, izrezali so vam vse tri degalka, ne kadite že davno več, poleti vam je skoraj dobro, posebno vam prija morski zrak, na jesen pa se vam stanje poslabša, zlasti v zakurjenih prostorih vas draži v grlu, da morate prhati in krhati, kar moti vas in tovariše v pisarni. Kaj počnete? Težko je kaj pametnega napraviti na slepo, ko vas nič ne pozna! Morda ste posebno občutljivi za suh zrak ali pa prah, ki ga je več kot dovolj v vsakem zaprtem prostoru? Navadite se dihati dosledno samo skozi nos, v nosu se vam presuši zrak dovolj ovlaži in če je prašen, tudi očisti, da vam ne bo več dražil nižjih sapil. Imejte noge vedno tople in suhe. Kako to doseže mlad človek brez omehkovanja, je bilo na tem mestu večkrat opisano. Pijte dvakrat na dan čašo vročega mleka s slatino (radensko ali rogaško), vsakega pol. Z vsu reanostjo zatrajate vsak dražljaj v golitu, grlu in sapniku in namerno požirajte slino namesto da krhate ali prhate. Žli se mi namreč, da je vaše nadloga bolj slaba razvada kakor bolezen.

I. A. — P. V prsih bolan in za delo nesposoben, a pri bolniških zdravnikih niste dosegli ne ugotovitve (razen »pljuča precej čista«), ne priznanja bolezni. »da ni kaj zdraviti in da preide samoo. Vas pa boli v prsih in duši posebno pri hoji, neizrečno hudo vam je ponoči, srce vam močno bije, v glavi se vam kar temni. Domnevam, da vam je ali srce bolno ali pa vam kaj otaka v prsih, morda imate »notranjo« golšo. Kajpada, treba je vaše dejansko stanje točno ugotoviti, zahtevajte torej od pristojne blagajne, če ne pa od občine, da vas pošljejo na pregled in zdravljenje v bližnjo bolnico. Od pravilne razporeditve je odvisno smotno zdravljenje: v prazno uganjanje pa se ne spuščam.

A. J. — B. Za zdravljenje malokrvnosti (po hudi krvavitvi) prihaja najugodnejša doba, ko bo tudi v vašem kraju dovolj najobilnejšega zdravila — svežih jeter mladih živali (telet, prašičev, gosi, kur itd.). Uživate jih vsak drugi dan v kakršnikoli obliki, ki jo spreminjate po svojem okusu, a jetra, ki se v zimskih mesecih ne kvarijo tako hitro, naj se uživajo kar se da presna ali le malo varjena.

F. V. — M. Sečni mehur da vam nagaja že pet let? Seče vas in pogostoma žene na vodo, kar znači vnetje mehurja; pri prevečani predstojnici seč navadno zastaja, kaj je pri vas glavno, res ne morem uganiti, vsekakor je treba,

da se daste preiskati strokovnjaku za sečno drobje in se glede zdravljenja držite njegovih nasvetov, zlasti ker se dosednji način zdravljenja ni obnesel.

H. K. — K. Bele lise na koži, ki se luščijo v temnih sličicah, vzbujajo suha in znano kožno bolezen, ki ji pravimo luskavica. Brez točne zdravniške ugotovitve je pameten nasvet nemož.

Z. B. — T. Poroda se bojite, ker vam je umrla mati med vašim rojstvom? Strah je dandanes neupravičen, tudi najtežji primeri se dajo v dobro urejenih bolnicah rešiti povojno, da ostaneta živa in zdrava oba, mati in otrok. Prav je, da se vsaj mesec dni pred pričakovanim dogotkom posvetujete z zdravnikom, ki vam po osebnem pregledu precej točno pove, ali vam bo tisto rojstvo lažko, navadno ali težavnejše. Vedite, da so zares težki porodi, kjer treba porodnici več kakor navadne babiške pomoči, razmeroma redki in da se tudi ti končujejo srečno, če niso bili zanemarjeni že iz početka. V našem bivališču pa se mi zdi nemogoča takšna zaničnost.

M. T. — R. Srbevke, plodovi šipka ali divje rože (bot. rosa canina) da so zdravilne? Nekdaj so jih uporabljali za čaj proti kašlju in oparnosti (sečni zapori), dandanes se nam ponujajo šipkove pečke iz daljne tujine kot sredstva proti splošnim tegobam v prebavi in presnovi. O tem ne vem nič, menim pa, da naš domači šipek ne znošaja v ničemer za tujim. Hitite ga nabirati, dokler ga ne pozabljuje lačni prtič!

Isti. Protina se bojite. Protina vam ne prepreči nobeno sredstvo, kakor samo zelo pičila in priprosta hrana in dovoljno telesno gibanje. Opustite vso mesno hrano in zlasti drobje, hranite se z mlekom in rastlinjem vse delavnike, ob nedeljah in praznikih pa si privoščite, kar vam diši.

I. D. — G. Poroka postaranege vdovec z mladenko, ki bi ji mogel biti glede let malou stari oče, se vam zdi protinaravna in znak starostne slabomnosti pri »novopečenem« ženi-u? Ne strinjam se z vašim mnenjem iz več razlogov. Ako bi držalo vaše mnenje, ne bi naša cerkev, ki je v tisočletjih preizkušena in priznana učiteljica — vodnica narodov in posameznih ljudi, blagoslavljala protinaravnih zvez! Jaz gledam v svet kot zdravnik in trdim, da je človek zdrav in mlad kolikor sam hoče. Poznamo vsi prav mlade, izmzgane, življenja nespoučne starce in priletne, čvrste in tvegave korenjake. Sicer pa je namen zakonske zveze mnogovrsten, morda se možu ne gre za potomstvo ali težanje poželjivosti, pač pa za vzajemno pomoč, in morda ne toliko za telesno strelbo, kolikor za duševno domačnost z zaupano osebo. Kdo si ne želi imeti koga drugega samo zase, ne kot podložnika, ampak ljubečega vrstnika? Kdor je že dolgo živel v takem razmerju, težko prenaša duševno osamelost. S teh vidikov, menim, je treba presojati možovo ravnanje, ki je morda preudarno in ne nespametno. Sicer pa leži vsak, kakor si postelje.

Isti. Pravično starostno razmerje med zakonca hočete vedeti? Cashs so rekli, da imej nevesta pol ženinih let (4 + 7) 31 letna nevesta sta v pravem starostnem razmerju. No, življenje in računica in pravično starostno razmerje je manj važen pogoj srednjemu zakonu. V življenju pač doživljamo razne »izjemke«, ki jih računstvo ne pozna, tako n. pr., da se privlačijo nasprotja, hrust si kaj rad izbere drobno ženico, okrogli dondi najbolj ugaja vitek mladenič.

Kmetijski nasveti

Ali imajo mostički po dnu panja kak pomen za čebele? Ali jih lahko brez škodke odstranimo? **Fr. Z.** — G. Mostičke čebele redkokdaj same od sebe gradijo; pač pa nastajajo vsled tega, ker padajo na tla razni koščki satja, ki jih čebele vsled velikosti ne moremo vreči iz panja. Zato ostanke notri, družina jih pa počasi z radelavino h dnu pritrdi. Tudi, da so mostički čebelam koristni, ker jim pomagajo, da lažje pridejo z dna na satnike, ki so v A. Z. panju dvignjeni za 2,6 cm od tal. Ta razdalja je gotovo tolikšna, da jo čebela ne more prelaziti, marveč mora skočiti. Kadar je panj poln čebel, jih je po dnu vedno toliko, da je prehod čisto enostaven, dokler je pa družina spomlad oziroma preko zima majhna, bi pa ti mostički nemara res prav prišli. Gotovo je, da čebelam nič ne škoduje in jim niso v napotje, prej v korist. Pač pa so napoti čebelarju, vsled česar jih ne kaže zagovarjati. Znano je, da je panjevo dno večkrat treba temeljito očistiti, posebno v spomladanskih mesecih, ko se po dnu nabirajo voščeni odpadki, ki so najboljše zavetišče večji. Ako so po dnu raztreseni ti mostički, je snaženje z grebljico nemogoče. Tudi mrtvice je treba spomlad odstraniti, česar tudi ne moremo. Kdor pa jeseni polaga po dnu lepenco ali kaj podobnega, je nujno prisiljen te nastavke podreti.

Zaradi čistote v panjih bo pač mostičke treba žrtvovati. Da ne nastajajo novi, je paziti, da ne puščamo po teh voščenih drobcu.

Kakšne so cene ajdovega medu? **A. P.** — V. Ker medu nobene vrste ni veliko, se mu cene nekako drže. V Ljubljani se trži ajdovec na drobno po 15 do 16 Din, cvetlični med od 18 Din naprej po kakovosti. Te cene so primerne, vendar jih po deželi najbrž ne bo moči doseči. Mnenja smo pa, da bi cena medu nikakor ne smela pod ceno sladkorja. To načelo naj bi bilo merodajno za cene medu. Ajdovec, ki ga štejemo med pridelek druge vrste, mora ali bi vsaj moral imeti vsaj ceno sladkorja, boljše vrste medovi pa primerno višjo. Sedaj, ko pridelek daleč ni na pretek, se vsaj te cene morajo povsod doseči. Pretirane nikakor niso, preje obratno.

Pokladanje korenja pujskom. **S. R. P.** — Pri vas prevladuje mnenje, da mladim praščem ni pokladati korenja, češ, da po njem slabo rastejo in

se stiskajo. Ali je res? — Korenje vsebuje veliko sladkorja in kalijevih kislin, ki tvorijo v želodcu in čreveh preveč mlečne kisline. Radi te kisline in raznih soli iz korenja v prebavilih se pujski stiskajo, ker jih trebuhi boli. Da se to odvrne, jim ga pokladajte le v manjših količinah, zlasti pa dodajte krmi vsak dan po nekoliko klajnega apna, ki zamori kislino v prebavilih. Sicer pa korenja ne pokladajte pujskom prve tedne po odstavitvi, ampak šele pozneje in tudi sedaj le malo z dodatkom apna. — Da pujski po korenju slabo rastejo, je verjetno, ker vsebuje le malo beljakovin, ki prav za prav najbolj vplivajo na rast. Če bi taki krmi dodali nekoliko zdrobljenega ovsu, bi se mlade živali bolje razvijale. Torej manj korenja, več tečnih krmi in pujski bodo dobro uspevali.

Pretakanje vina. **I. N. K.** — Nekateri sosedje priporočajo, naj se vino pretoči prvič še pred božičem, prihodnje leto pa tri do štirikrat. Drugi so zopet mnenja, da se prvič pretoči šele na pomlad in drugič na jesen. Kaj je pravilneje? — Vina pretakamo iz vseh razlogov: prvič, da ločimo od njih lahkonjičje snovi: drože in kalez; drugič, da jim dovajamo zračnega kisika, ki pomaga izločevati snovi, ki ga kalijo in delajo nestanovitnega. Prvič pretakamo, ko je mošt v sodu popolnoma pokipel in so se drože večinoma že sesedle na dno, tako, da je vino še precej čisto. Kdaj je čas za to, je različno. Vina, ki so zgodaj dozorela, pretakamo že pred novim letom; vina, ki pozno dozorevajo in se le počasi čistijo, pretakamo pa šele februarja, marca meseca. Sicer pa to zavisi od vrste in kakovosti vina, od časovne uporabe in od okusa pivcev. Fina, kakovostna vina, ki jim hočemo čim bolj pospešiti zorenje, da jih lahko že po drugem letu pretočimo v steklenice, pretakamo nadalje v prvem letu vsaj štirikrat in sicer tako, da pridejo čim bolj v dotik z zrakom. Navadna namizna vina dozore ob trikatnem pretakanju. Bolj šibka vina pa pretakamo v prvem letu le dvakrat, ker jih večkratno pretakanje napravi prazna in pusta. Mla vina pretakamo večkrat kot kisla. Kisla vina puščamo namenoma več časa na drožeh, ki jih celo parkrat premešamo, da se izvrši naravni padec kislin. Ne docela povzeta vina, ki jim hočemo zadržati sladkor, bomo pretakali manj kot vina, ki naj hitro dozore. Torej take piščanč, ki naj dolgo ohrani svojo svežost in prijetno rezkost, ni prevečkrat pretakati. Drugače je seveda ravnanje z vini, ki imajo kako napako.

Zadruga z omejeno in neomejeno zavezo. **K. S. Z.** — Radi bi vedeli razliko med zadrugami z omejeno in neomejeno zavezo. — Razlika med tema dvema skupinama zadrug je: Pri zadrugah z omejeno zavezo jamči vsak član zadruga samo z vplačanim deležem in še z enkratnim ali večkratnim deležem, kakor pač določajo pravila. Vsak član jamči torej z omejeno vsoto, ki se da izračunati že vnaprej. Tako omejeno zavezo imajo navadno pridobitne zadruga; mlekarske, živinorejske, konsumne in druge. Pri zadrugah z neomejeno zavezo jamči vsak član z vsem svojim premoženjem za zadrugo. Tako jamstvo je navadno pri hranilnicah in posojilnicah in to jim daje tisto moč, trdnost in solidnost, ki je splošno znana za slovenske hranilnice. Nasprotno na vse druge pridobitne zadruga

ge nimajo tiste stalnosti in trdnosti, ker je jamstvo posameznega člana majhno, zato je tudi nadzorstvo nad zadrugo in odgovornost manjša. Zato se tudi pridobitno zadrugništvo pri nas ne more tako usidراتi med ljudstvom, kakor se je denarno zadrugništvo.

Kis iz češmina. **A. C. T.** — Radi bi napravili iz češmina, ki je pri nas sedaj zrel, dober kis. Želite navodilo, kako se napravi kis iz njegovega sadu. — Češminove jagode niso primerne za kis tiste kakovosti, kakor ga navadno uporabljamo za okisanje jedil in ki mu daje značilen okus octova kislina. Ta kislina se tvori iz alkohola, ki je pri vrenju mošta nastal iz sladkorja; kis nastane pri očetnem vrenju, pri katerem so sodeležene očetne bakterije in zračni kisik, torej ob čim večjem dostopu zraka. Češminov sok pa ne pokipi, zato se tudi ne more v njem tvoriti očetna kislina in ne napraviti pravega dobrega kisa, ki vsebuje 3 do 4% iste kisline. — Iz češminovega sadu dobimo sicer kisu podoben sok, toda pustiti ga moramo čez zimo na grmu, da zmurne in se spomladi zopet odtaja. Tedaj šele dobimo ošežujoče kisle tekočino, ki pa nima octove kisline, ampak jabolčno, vinsko in citronovo ter le malo množino sladkorja, ki pa ne more pokipeti. Ta sok, ki je dovolj kisel, lahko rabimo kot nadomestilo za pravi kis, četudi njegov okus ni tak, kakor smo ga navajeni pri octu. Bolj hvaležne so češminove jagode za izdelovanje dobrih mezg, želejev, in sličnih kuhinjskih poslaščic, toda radi močne kisline, potrebuje precej sladkorja.

Kavkaški rododendron. **A. M. D.** — Želite vedeti, kakšno zemljo potrebuje kavkaški rododendron in kako se razmnožuje. — Kavkaški rododendron je cvetlični grm, ki cvete vijoličasto, hlo pa tudi v drugih barvah. Potrebuje, da dobro uspeva, solno zemljo, ki je pomešana z gozdno listnato prstjo. Razmnožuje se s potaknjenci.

Koruzni storži za krmo. **A. P. S.** — Ker vam primanjkuje krme za vso zimo, bi radi že sedaj izrabili različne nadomestke, kakor žito slamo, koruzno slamo in celo koruzne storže. Radi bi vedeli, če imajo ti kaj redilne vrednosti, kako se jih pravilja za pokladanje in če se jih sme pokladati goveji živini in konjem. — Koruzni storži imajo se večjo hranilno vrednost kakor ovsena slama, nekako kakor srednje dobro seno. Vsebujejo precej prebavljive beljakovine, pa tudi dovolj škroba, zato so dobra klaja tako za govedo kakor za konje. Seveda sami ne morejo biti za krmo, ampak sole dodatek za med rezanico. Zato jih zdrobimo na čim drobnejše koščke, namočimo za nekaj ur v slani vodi, potem zmešamo z ostalo rezanico. Lahko jih pa tudi zmeljemo in iz njih nastali zdrob zmešamo med rezanico. Pri letošnjem pomanjka

trpežna žarnica

se dobi pri vsakem boljšem elektroinstala-

teriju kakor tudi pri

ELIN D. D., ZAGREB

Vrhovčeva 7.

nju krme, bi bilo zlasti v krajih, kjer imajo dovolj koruze, škoda, če bi storže zavrgli ali jih pa, kakor se večinoma dogaja, uporabili za kurivo.

Sadni mošt se ne čisti. **I. M. Z.** — Imate sod sadnega mošta, ki se dolgo noče učistiti. Radi bi popravili to nepravilno. — Da se sadni mošt ne učisti, more biti več vzrokov. Morda sta ga imeli v prehladnem prostoru, zato se ni pokipel. Hraniti ga je namreč pri toplini vsaj 16 stopinj C, če je toplejša, tem bolje, potem bo popolnoma pokipel in se učistil. V moštu so pa lahko tudi različne rastlinske sluze in take vrste sladkor, ki ne pokipi in ostanje mošt moten. Tak mošt je umetno čistiti z želatino. Končno je lahko v njem premakro čreškovine, ki imajo nalogo zakrkniti beljakovinske sluze, da se potem usedejo na dno in se piščanč učisti. Moštu, ki se zaradi pomanjkanja čreškovine ne učisti, je dodati na vsak hektoliter kakih 10 do 20 g tanina. Potem šele se čisti z želatino, ki odzame moštu vse motnjave. Vendar vam svetujemo, da poskusite najprej s toploto

Pravni nasveti

Rubežen lastninskih in posestnih pravic. **I. L. P.** Strankam, ki so zidale nove hiše, ste dobavljali gradbeni material. Terjatve za material ste iztožili. Ko pa ste hoteli uvesti izvršbo na hiše, ste ugotovili, da te stranke še niso zemljiško-knjižni lastniki hiš, ampak je še vknjižena občina kot lastnica in to menda toliko časa, dokler ji ne bodo izplačale kupnine za zemljišče. Vprašate, s kakšno izvršbo bi mogli priti do plačila. — Vaši dolžniki imajo najbrž izgovorjeno pravico do lastnine, čim bo kupnina za zemljišče plačana. Svetujemo vam, da bi pri sodišču predlagate izvršbo z rubežem lastninskih pravic svojih dolžnikov.

Zakoniti delež. **F. V.** Ako umrje zakonski drug in zapusti otroke in drugega zakonskega druga, podeduje po zakonu ta eno četrtino zapuščine, do čim dobe ostale tri četrtine otroci po enakih deležih. Nimamo postavbe, po kateri bi se mogli deleži, ki ste jih zavezani plačati, radi padca vrednosti posestva, znižati. Seveda vas dediči lahko tožijo za izplačilo deležev, če jih ob zapadlosti ne izplačate. Zakonite obresti znašajo 5%.

Zaščita podedovanega posestva. **R. K.** Podedovali ste zadolženo posestvo. Zapustnik je užival zaščito. Vprašate, ali zaščita preide na dediča. — Po zadnji uredbi o zaščiti kmetov uživa tudi dedič zaščito, ki jo je užival njegov prednik. To pa velja samo za dediče, ne pa tudi za druge prevzemnike posestev.

Davki od nove hiše. **I. P.** Nove zgradbe uživajo po zakonu o neposrednih davkih davčne olajšave. Za zgradbe, ki so davku zavezane po 31. decembru 1931 in ki so jim dovoljene olajšave, je treba plačevati namesto osnovnega in dopolnilnega davka 12% zgradarino. Za to olajšavo pa je treba prositi davčno upravo v 30 dneh po nastopu davčne obveznosti, ker se sicer tudi za novo hišo odmeri zgradarino, kakor za stare hiše. Če vložimo prošnjo po tem roku, računajo olajšavo od dneva vloženja prošnje. Zgradarino se ne odmerja od vrednosti hiše, ampak od letne najemnine, odnosno pri zgradbah, ki niso dane v najem, od vrednosti letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje. Občina najbrž zahteva od vas plačilo takse za gradbeno dovoljenje, ki znaša 1% pri proračunski vrednosti nad 50.000 Din do 200.000 Din.

Potovanje v Avstrijo. **A. P.** — Sina, ki se je izučil v trgovini, bi radi poslali v Avstrijo k sorodnikom, da bi se naučil nemščine. Vprašate, na kakšen način bi to šlo. — To pač ne bo težko. Preskrbite mu potni list, ki ga bo na prošnjo izdalo okrajno načelstvo in vizum avstrijskega konzula v Ljubljani.

Poravnava dolga v posojilnici z vlogo. **M. L.** — Po uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov sme zavodski dolžnik svoj dolg popolnoma poravnati z lastno terjatvijo proti zavodu iz vloge ali iz tekočega računa. Vsak zavodski dolžnik sme poravnati svoj dolg tudi s pribavljeno staro terjatvijo kakšnega drugega upnika proti zavodu iz hranilne vloge do največ 50% pri vsakem izplačilu ali odplačilu svojega dolga; ostanek pa mora istočasno položiti v gotovini. Iz tega vidite, da bo vaša nevesta le polovico dolga lahko plačala z vašo hranilno knjižico istega zavoda, dočim bo morala drugo polovico plačati v gotovini. Isto bo po našem mnenju veljalo glede obresti. — Sedanja uredba o zaščiti knjetov ne dopušča, da bi smel kmet, ki ves dolg plača takoj, odbiti za vsako leto 2% od glavnice.

Obresti od zaščitenih tolgov. **L. M.** — Vprašate, kakšne obresti sme zahtevati posojilnica, ki v vašem slučaju zahteva 6% na leto. — Vaša hranilnica je gotovo zadruga. Zadnje smejo računati kmetom-dolžnikom od 1. januarja 1935 največ 6% obresti. Drugim denarnim zavodom pa morajo zaščiteni kmetje plačevati 4 in pol % obresti.

Razdelitev hranilne vloge. **M. L.** — Vprašate, ali bi lahko zahtevali pri hranilnici, da vam vpiše

Usnje

in vse čevlarske potrebščine,

dalje veliko izbiri kruponov, boksa, laka,

ševroa itd. nudi po najnižjih cenah trdimo

FRANC ERJAVEC, trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg 15

Dobro urejena parna opekarna

na glavni železniški progi Beograd-Zagreb z vsemi stroji za izdelovanje prvovrstne zldne in strešne opeke z osiguranim odjemalskim krogom in takojšnja obratno močnostjo se takoj proda. Ponudbe pod 41851 na Publicitas d. d., Zagreb Ilica 9.

Pošlite naročnino!

Požrešna koblica — »Mantis«, je največji so-

vražnik mrčesa.

Skrovo vsa zgodovinska drevesa v Ameriki

imajo napeljan strelcov v »svrto zaščite proti

strelu.

Duhovi obiskujejo...

Spomin z vojne

Se nas spremljajo spomini in vtisi na vojno in Bog ve, kdaj se jih bomo popolnoma otresli. Tudi ta spomin je iz nje in bi ga rad napisal za praznik Vseh svetnikov ter v čast tovariški zvestobi...

Leta 1917 nas je tropo ujetnikov sprejel pod streho ujetniški tabor v L. Nova poznanstva, novi pogoj življenja. Zasedem pripravno prazno ležišče blizu vrat prostrane sobe, vrebo s čajnikom vred pod glavo, ter se sprožim po deskah. Kostil ugodno počivajo, saj je za nami samo 160 km pešpoti. Leni opazuje vrvežje in priprave v vseh babilonskih narečjih. — Na vratih se pojavi visok slok fant v avstrijski uniformi ter upre svoje prodirne velike črne oči naravnost vame. Meriva se in ko se molče spoznava po rumenih našivih na rokavih, sva se nehoti hkratu nasmehnila...

Približa se ter sede, tudi jaz se vzravnam — podava si roki. »Ti si študent,« me ogovori. »Da,« je bil odgovor. »Slovani seveda, ker dobro govorijo slovenski?« »No, ti pa Ukrajinec. Haki, saj te poznam po govoru,« mu istotako ostro odbrusim. »Da, Ukrajinec, samo za Ukrajino živim in se borim, razumeš?« Kje pa je tvoj dom? »Slovenec sem, živim blizu Jadranskega morja,« — Zravnal se je, odstopil korak nazaj, me nekaj trenotkov motril z nerazumljivim izrazom, nato pa me začel divje oblegati in poskakovati ter v čudni melodiji peti »Riba, zelje in polenta, to je život moj,« Ko me je izpustil, mi je zatrijal, da to je naša slovenska himna, ali da zna še lepše pesmi, ta da je čisto navadna, domača, narodna. Pozna Prešerna, Zupaniča, Cankarja in druge, ali da mu je najmilejši Gregorčič, recimo: Sinoči je pela, pa Soči, Oljki in še druge, ali da mu je nad vse lepa Vseh mrtvih dan — Na tisto tiho domovanje — kjer mnogi spe... — Ko ni šlo naprej, sva si skupaj pomagala, dokler nisva izprala vseh zaloz iz spomina. Opazil je, da sem presenečen nad tolikim znanjem naše literature in jezika, nakar mi je skoraj žalosten očitil, da mi gotovo ne poznajo ukrajinskih velikanzov, posebno njihovega Franka, kateremu da ni para. Zardel sem, ker ga tedaj res nisem poznal. Šele potem sva se predstavila in tedaj mi je povedal, da je slavist Ilovskoga vseučilišča. Nato se je oddaljil z obljubo, da se takoj vrne.

Nisem utegnil razmišljati o njegovi posebni naravi, o otroškem veselju, ki ga je izlil tujemu človeku, ki ga je prvič videl. Ze je privahral s svojo vrečo, se naselil poleg mojega ležišča in vse proteste sosedov na otroško prikupljiv način ugledil, dokazujoč, da mora biti pri meni, da sva »stara« znanca in to je zalego. Ko sva si postala sosed, je postal v svoji duševnosti brezmejen. Se pozno v noč mi je šepetal o Veliki Ukrajini, o Slovanih, kako bo to vse brezmejno lepo, kako bo posvetil vse svoje sile veliki slovanski skupnosti, predvsem pa svoji svobodni Ukrajini.

Potekali so dnevi, pomlad je bila tu, a on je živel le v svoji ekstazi. Bil je inovitih sorodnikov, sredstva so mu prihajala, vse je razdal in podprl vsakega, o komer je sodil, da je dober Slovan. Sam pa je vedno sanjal o lepi bodočnosti Ukrajincev...

Zgodilo pa se je, da sva se morala ločiti, pri čemer ni pomagalo nobeno posredovanje. Bil je naravnost obupen, težko je bilo tudi meni. Ponoči sva pobratinstvo, se zavezala ostati v stalnih stikih in se po možnosti zopet sestati, posebno zahtevno pa sva si obljubila medsebojni obisk takoj po vojni.

V novem bivališču sem prejel od njega številna pisma, končno tudi sliko, ki jo hranim še danes. Vse je zvenelo po isti njegovi odkritosrčnosti, dobroti, bratovski ljubezni in lepi bodočnosti. Sestala se nisva več, tudi zveze so bile pod silo razmer prekinjene...

Vrnili smo se domov, vojna vihra je potihnila. Takoj sem pomisljal, kako bi prišel z njim v stik. Osebnost seveda nemogoče, poslužil sem se pošte na vse mogoče načine. Uspela nobenega, kar je končno bilo razumljivo radi vojaških pohodov Rusije in Poljake, ki je zavzela tudi njegov rojstni kraj Tarnopol. Slutil sem, da on tega poraza in kosanja ukrajinske narodne celote ne bo mogel prenesti, temveč bo tvegati tudi življenje za ustavitev narodnega ideala, ki je tako žalostno propadel.

Služaj je nanesel, da sem bil na sveti večer pred sv. Tremi kralji leta 1920 popolnoma sam doma. Ob pozni uri zvečer mi je pri peči kratila čas knjiga. V hiši je vladal popoln mir. Nenadoma nekdo močno potka na sobna vrata. Od-

ložim knjigo in pohitim odpirat. Tema na hodniku in stopnišču, hiša pogreznjena v popolno tišino, nikjer žive duše. Vrnem se, misleč, da me je premočil pač kak slučajen ropot. Komaj pa se na mestim v prejšnji položaj, me zopet vznemiri ponovno močno trkanje. Urno stopim k vratom in jih sunkoma odprem — nikjer žive duše. Pomislim, morda se kdo le šali, razsvetlim hodnik in stopnišče, — nikjer bitja tja do večnih vrat... Zopet se vrnem, toda z odločitvijo, da počakam na morebitno ponovno trkanje, pripravljen na skok in da tako zalotim nagačivca. Naslonjen na peč, s pogledom uprtim v vrata, čakam in prisluškujem... Trkanje se zares ponovi, v istem trenutku pa sem že pri vratih, toda nikjer ničesar. Ker mi je dohodek postal neprijeten, zbudim sosed, ki mi na moje vprašanje, ali je slišal kako hojo in trkanje, odgovori, da je še vedno buden in ni slišal ničesar razen mojega odpiranja vrat.

Dogodek se mi je globoko vtisnil, pričakoval sem nehoti poročil, ki bi jih spravil s tem v zvezo — ničesar tekega. Dnevni opravi so ta doživljaj potisnili na stran in jaz sem zopet s pismi iskal svojega vojnega tovariša.

Na večer pred Velikim Smarnom istega leta sem bil zopet sam doma v istem stanovanju. Hiša izven mestnega šumenja na pobočju vinogradnega hriba — ugodni mir v polnih večerih. Sedel sem pri mizi ter si dal opraviti s pisanjem.

Iz zamišljenosti me osvesti trkanje na sobna vrata, ki so bila oddaljena kakih pet korakov. Pohitim odpirat misleč, da se je vrnil s potovanja

Mirno sončno jutro je bilo. Povsod je bilo vse tiho, samo na bregu je čirikal črček. Beli oblaki so ko ovčice stali na nebu.

Pod vrbovimi vejami je motvil tesar Gerasim z rokami po vodi. Malo dalje je stal v vodi Ljubim, drugi tesar, mlad, grbati kmet. Oba sta v sami spodnji obleki, če vsa zaripla od mraza, skoraj že eno uro sedela v vodi.

Kaj pa brodiš z rokami po vodi? je grbati Ljubim nahnul svojega tovariša. »Dobro jo drži, sicer nama še uide!«

Kam naj bi pa ušla? Saj je tu med koreninami ko v kleščah, je odvrnil hripavo Gerasim. »Ta spaka je tako gladka in spolzka, da je ni mogoče prijeti.«

Za skрге jo primil! Saj ne vidim nobenih skрге. Aha, zdajle sem pa za nekaj prijel... Gobjek je... Zverina kar grizela! Kar za skрге, za skрге! O, sveta Marija! Tak drži, zgrabi!

Pa jo ti zgrabi, ko tako vse znaš! Grbavec je planil h Gerasimu in se oprjel vejev; a ko je hotel stopiti na noge, mu je voda čez glavo narasla. »Meni gre voda čez glavo!« je besno zaklical.

Na korenino stopi... Tu so korenine kakor stopnice... Grbavec je z nogo poiskal korenino in stopil nanjo. Nato je začel pod vodo iskati med koreninami. A roka mu je obšla med ovijalkami, zdrsela po mahu in začla slediti med klesče nekega raka.

O, ti vrag, še tebe je manjkalo! je zavpil Ljubim in divje zagnal raka na travo.

Medtem se je po strmem bregu počasi bližala živina na napačljive. Pastir Jelim, raztrgan, eno-oki starček je pazil na živino. Najprej so se napačle ovce, nato konji, slednjič krave.

Izbežaj jo od spodaj ven! je zaslišal Ljubimov glas. Tudi Jelim se je pridružil obema tesarjema. Vsi trije so se tiščali s komolci in koleno in se preklinjali cepetali na enem in istem mestu. Grbavec je bil požri vodo, pa se je na danč slišalo njegovo krčevito, dušeče kašljanje.

Kje je pastir? so začuli glas zvrha. Jelim! Kje pa si? Živina je udrila na vrt! — Jelim! — Za vrata, kje pa tiči ta baraba? Z gosposkega dvorca je prihajal Andrej Andrejič, graščak, držeč v roki časopis. Vprašujoče se je zagledal v smer, odkoder je slišal vpitje, nato je odhitel tjakaj.

Kaj pa počenjate? Kdo pa razsaja tukaj? je ostro vprašal, ko je pod vrbo zagledal mokre glave onih treh ribičev. »Kaj se vendar onegavite tam pod drevesom?«

Eno ribo smo ujeli, je zajecjal Jelim, ne da bi dvignil glavo. »Jaz vam bom že posvetil! Živina je vdrila na vrt, ti pa tukajle ribe loviš! — In dva, tedaj bosta izgovorila svoje delo, lenuha! Koliko dni že postavljata to kopalno kabino in kaj — kaj sta naredila doslej?«

Saj — saj bo kmalu... je Gerasim hripavo odvrnil. »Gospod, boste videli, ampak — teje je gulji nismo kos, tu pod drevesom je zapicena in ne more ne ven ne noter!«

Bil je Tage; Tage in Kastager, velestrgovec Kastager iz Kopenhagena s sestro in hčerjo. Kastagerjeva gospa pa je ležala bolna v hotelu. Gospa Fönssova in Ellinor sta se odmele, da bi napravili prostor. Gospe pa sta se poizkušala nekaj časa razgovorjati stoji, a potem ju je izvalil kameniti zid, ki je obdajal gledišče in sedla sta in se pogovarjala o najnavadnejših rečeh. Zakaj prisileci so bili trudni od izleta, ki so ga bili napravili z železnico v cvetočo Provenco. »Halola, je vzkljnil Tage in ploeknil po belih hlačah. »Poglejte!«

Ozrlj so se. Tam zunaj v rjavi pokrajini je bil oblak prahu, čez tega plašč zoper prah in vmea so zagledali konja.

To je oni Anglež, o katerem sem ti bil pravil; prišel je pred nekaj dnevi, je dejal Tage in se obrnil k svoji materi.

Ali ste že videli koga tako lezdit? je vprašal Kastager, »spominja me na gauche.« (Južno-ameriškega živinorejca.)

Mazoppa? je dejal Kastager vprašujoče. Jezdec je izginil.

Vstali so in šli po poti proti hotelu. Drugi dan dopoldne sta šla Tage in mati pogledat mestni muzej. Glavni vhod je bil odprt, a vrata k zbirkam so bila zaprta. Vse zvonjenje ni pomagalo nič.

Šla sta naokrog in si ogledovala razstavljene stvari ob zidu, rimske nagrobne spomenike, dele sarkofagov; bila je tudi neka sofa brez glave, dve hrbtnici sona in cela zbirka arhitektonskih del

med svetom, kar je bilo pač naravno za tako mlada in bogata vdova. In zdaj je imo njen sin ena in dvajset let in njej ni več dosti manjkalo do štiridesetih. A bila je še lepa. Niti enega sivega lasu ni imela v gostih, temnoplovih lasih, niti ene gube krog velikih, jasnih oči. In imela je vitko, lepo, polno postavbo. Zaradi let so bile močnejše, zaščitene poteze nekako temnejše, polnobarvnejše; a krog njenih globokozastranih ust je krožil tako sladke smehljaj. Rjave oči so malo trle in iz te miline je sevala neka zagonetna mladost, ki je ublažila in omeščala vse. In imela je reano zaokrožena lica in krepko brado zrele ženske. »Zdaj gre gotovo Tage,« je dejala gospa Fönssova hčer, ki je zaslišala smeh in nekaj danskih vzkljov z one strani gostega grmicevja. Ellinor se je iztreznila.

Bil je Tage; Tage in Kastager, velestrgovec Kastager iz Kopenhagena s sestro in hčerjo. Kastagerjeva gospa pa je ležala bolna v hotelu. Gospa Fönssova in Ellinor sta se odmele, da bi napravili prostor. Gospe pa sta se poizkušala nekaj časa razgovorjati stoji, a potem ju je izvalil kameniti zid, ki je obdajal gledišče in sedla sta in se pogovarjala o najnavadnejših rečeh. Zakaj prisileci so bili trudni od izleta, ki so ga bili napravili z železnico v cvetočo Provenco. »Halola, je vzkljnil Tage in ploeknil po belih hlačah. »Poglejte!«

Ozrlj so se. Tam zunaj v rjavi pokrajini je bil oblak prahu, čez tega plašč zoper prah in vmea so zagledali konja.

To je oni Anglež, o katerem sem ti bil pravil; prišel je pred nekaj dnevi, je dejal Tage in se obrnil k svoji materi.

Ali ste že videli koga tako lezdit? je vprašal Kastager, »spominja me na gauche.« (Južno-ameriškega živinorejca.)

Mazoppa? je dejal Kastager vprašujoče. Jezdec je izginil.

Vstali so in šli po poti proti hotelu. Drugi dan dopoldne sta šla Tage in mati pogledat mestni muzej. Glavni vhod je bil odprt, a vrata k zbirkam so bila zaprta. Vse zvonjenje ni pomagalo nič.

Šla sta naokrog in si ogledovala razstavljene stvari ob zidu, rimske nagrobne spomenike, dele sarkofagov; bila je tudi neka sofa brez glave, dve hrbtnici sona in cela zbirka arhitektonskih del

med svetom, kar je bilo pač naravno za tako mlada in bogata vdova. In zdaj je imo njen sin ena in dvajset let in njej ni več dosti manjkalo do štiridesetih. A bila je še lepa. Niti enega sivega lasu ni imela v gostih, temnoplovih lasih, niti ene gube krog velikih, jasnih oči. In imela je vitko, lepo, polno postavbo. Zaradi let so bile močnejše, zaščitene poteze nekako temnejše, polnobarvnejše; a krog njenih globokozastranih ust je krožil tako sladke smehljaj. Rjave oči so malo trle in iz te miline je sevala neka zagonetna mladost, ki je ublažila in omeščala vse. In imela je reano zaokrožena lica in krepko brado zrele ženske. »Zdaj gre gotovo Tage,« je dejala gospa Fönssova hčer, ki je zaslišala smeh in nekaj danskih vzkljov z one strani gostega grmicevja. Ellinor se je iztreznila.

Bil je Tage; Tage in Kastager, velestrgovec Kastager iz Kopenhagena s sestro in hčerjo. Kastagerjeva gospa pa je ležala bolna v hotelu. Gospa Fönssova in Ellinor sta se odmele, da bi napravili prostor. Gospe pa sta se poizkušala nekaj časa razgovorjati stoji, a potem ju je izvalil kameniti zid, ki je obdajal gledišče in sedla sta in se pogovarjala o najnavadnejših rečeh. Zakaj prisileci so bili trudni od izleta, ki so ga bili napravili z železnico v cvetočo Provenco. »Halola, je vzkljnil Tage in ploeknil po belih hlačah. »Poglejte!«

Ozrlj so se. Tam zunaj v rjavi pokrajini je bil oblak prahu, čez tega plašč zoper prah in vmea so zagledali konja.

To je oni Anglež, o katerem sem ti bil pravil; prišel je pred nekaj dnevi, je dejal Tage in se obrnil k svoji materi.

Ali ste že videli koga tako lezdit? je vprašal Kastager, »spominja me na gauche.« (Južno-ameriškega živinorejca.)

Mazoppa? je dejal Kastager vprašujoče. Jezdec je izginil.

Vstali so in šli po poti proti hotelu. Drugi dan dopoldne sta šla Tage in mati pogledat mestni muzej. Glavni vhod je bil odprt, a vrata k zbirkam so bila zaprta. Vse zvonjenje ni pomagalo nič.

Šla sta naokrog in si ogledovala razstavljene stvari ob zidu, rimske nagrobne spomenike, dele sarkofagov; bila je tudi neka sofa brez glave, dve hrbtnici sona in cela zbirka arhitektonskih del

kdo domači. Nikesar — mir, da bi slišal leteti nasico. Vrnem se in nadaljujem s opravili. Po kratkem predledu se trkanje ponovi in obrnen proti vratom pozovem na vstop. Ker nikdo ne vstopi, me spreleti misel na ono trkanje pred praznim vr. Treh kraljev, na kar sem že pozabil. Preletel me je nenavaden občutek strahu in še preden sem hotel storiti krenjto, sem naravnost onemel. Obrnjen proti vratom se mi pokaže prived: vrata se odpirajo, proti meni pa se premika nejasna senca. Prikažen obstane — z obrisom nekake sprožene roke mi pomaha kot v slovo in — izgine... Kaj se je z menoj zgodilo v naslednjih trenutkih, ne vem, zavedam se samo, da sem se znašel pri sosedu...

Zjutraj sem se napotil v mesto, da pogledam kot ponavadi za morebitno pošto od domači. Vročeno mi je bilo pismo neznanega rokopisa in tuje pravopisa, na znamki pečat »Poszta Polska — Tarnopol.« Zdrnil sem se in nervozno odprl — cirilica, pravopis ukrajinski, vsebina porazna: — Brai mojega vojnega tovariša mi sporoča, da je eno mojih pisem vendar dospelo do Tarnopola, ni pa našlo mojega tovariša Štefana. Umrl je 5. januarja 1920 po vrnitvi iz Ukrajine. Domov se je vrnil prvotno l. 1918, voda že l. 1919 zapustil dom in zopet krenil v Ukrajino, ko so Poljaki zasedli Tarnopol. Kaj se je tam z njim dogodilo, ni znano, kajti vrnil se je v začetku januarja bos v hišo svojega brata, kjer je onemogel izgubil zavesti in umrl na tifusu...

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

»Na tisto liho domovanje...« Brykovič.

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

Oj, Ukrajino njeno moja, njenko! V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

Pri pomanjkanju krme

lahko rabite odpadke in drugo manj vredno krmo, ako dodate

»PEKK« D-vitaminshi dodatek krmi

„Peik“ zagotovi napredek živine in stalen porast žive teže

Poleg „Peik-a“ rabite tudi apneni izdelek OSAN za jačenje kosti

Vsa pojasnila daje izdelovalec „Kastel“ d. d., Zagreb 6, prodaja se pa v vseh boljših trgovinah

»Jegulja?« Graščakove oči so se kar zasvetile. »Brž jo potegnite ven!«

»Velikanska jegulja! — Prav zares boste da! pol rublja zanjo... Nikar ne tišči vanjo, Ljubim, saj jo boš zmeškal! Od spodaj jo zgrabi! Primi korenino in jo potegni gor! — Sveta Marija! — Nikar ne brcaj z nogami sem in tja!«

Minilo je pet minut, deset minut; graščak ni mogel več strpeti.

»Vasilij!« je zarjovel proti gradšču. »Vaskal! Pokličite Vasilija!«

Koščij Vasilij je pritekel, komaj loveč sapo. »Pomagaj tem-le jeguljo kovi!«, mu je zaukazal gospod. »Ne morejo je spraviti ven.«

Vasilij se je urno sklek in skočil v vodo. »Kje pa je jegulja? Jaz jo bom precej imel. Stran, stran z rokami!«

»Kaj se pravi: stran? Potegni jo ven, če jo moreš!«

»Za glavo jo je treba prijeti!«

»To tudi ni vemo! A kaj, če tiči z glavo pod korenino!«

»Le čakajte, jaz jo bom že ujel,« je dejal zdaj graščak in se hitro sklek.

»Takile štirje, stari osli — pa ne morejo niti jegulje ujeti!«

Andrej Andrejič se je najprej usedel na breg, nato je rzel v vodo. Toda, tudi njegova pomoč ni dosti zalega.

»Korenino bi bilo treba odsekati,« je predlagal Ljubim. »Daj mi sekir!«

Najcenejše in
kvalitativno najboljše
brastove in bukove

PARKETE

Obavlja in polaga tovarna
REMEC - CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniska in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni
Gjubljana, Kersnikova ulica 7, poleg Šlamiča

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Kene, zadnč sm vam prpoudvala, kuku sa hudič k men deputacije in m prguvarjale, de b tud jest pristupila h žensk front. Usak dan sm jh mela na glau, tku de m je že use skp začel prese-dat, Ke sm vidla na-zadne, de se jh na bom mogla ubrami, sm s pa mislala: nej bo v božjem imen, pa sm pristupila. Murde bo pa le kej kruha iz te moke, če prau Gusti misli, de ga na bo.

No, zadnč, ke sma ta perukut use skp prše in mele čez tu kumferenca, sma pa prec puka-zale, kuku se more pulitka u roka uzeť, če se de z no res kam naprej pridet. Tisti cincanje, koker maja dedci navada, ni use skp nč. Tu je treba ener-gičn zagrabt, ket tat briča, pol pa gre.

Ta peru sma enoglasn sklenile, de opozicije sploh na marama in ja tud trpele na boma. Kdur ni z nam, je proti nam in tud proti držau, kar se samu ud sebe zastop. In temu boma na prste stu-pile. Ampak me na boma klicale pučaje al pa žan-darje na punuč, koker sa jh nacionaln prvakari za usak smorn. Me boma use tu kar same in temelit upraule. Bo tud cnej.

Sej ste mende slišal, kuku je ženska fronta u Belgrade nardila z opozicijo? Prou nč ni cincala. Ke se je eden ud upuzicije tou neki umes uteknt, sa ga ta peru prou fajm upraskale, pol sa pa kar ajnfah use skp vu zmetale. Vite, tu neki zaleže. A mislte, de je še ker kašna beseda črhnu? Prou mubeden. Kar tih sa bli in se tku hitr na use plati razgrubi, koker grili, če prideš z hučja medne.

Vite, tku je nardila ženska fronta z opozicijo u Belgrade. U Iblan b pa še bi energičen nastupile, če b bltu treba. No, pa pr nas za dedci bi meuzast in se nisa upal prou nč u naše zadeve mešat, kar je blu edin pameten ud nh. Naš dedci že veja, de z nam ni dobr češne zobat. Jest upam, de na boma mele preveč stisnat z nim. Sej sa že zdej kar tazig,

ke sma kumi pulitka u roka uzele. Tkula sčasama pa mislem, de se boja še bi unesi!

A m verjamete, de b naš nacionaln prvakari lohka še dons Jugoslavija kumandiral in naš gnar ukul frečkal, če b na bli tku strašn narodn? Ampak te gospodi sa tak, de jm srce prec u hlače zleže, če jm le ruguvilce pukažes. Ke je naša fronta ta prva kumferenca sklicala, ni blu nubenga nacju-natka bliz, tku sa se bal našeh pulakiraneh nuhtu. Pa pred našem jezikek maja tud rešpete.

Naša ta prva kumferenca u Iblan se je čist fajm ubnesla. Ta peru sma se lepu med saba pu-menile, kua boma use pugervale. Ta nar bi nam je blu pr src finančn ministeru. Kene, če mama enkat gnar u rukah, sa nam use urata na stežaj udprte. Gnar ni sam Jugoslavije, gnar je celga sveta uladar. Poi boma tud gledale, de uma duble ministeru za telesa uszoja. Če duberna se eneš pet ministeru brez portifela, pa boma na kojn.

Ke sma use tu na drobn prerestale, sa prše pa vultive na vrsta. Jest sm mislala, de bo pršu pr vultivah du kašnga špetera, koker pride punavad, pr usakeh vultivah, dostak pride se chu du raula-rije. No, pa je šlu use gladku. Mene sa zvulile eno-glasn za predsednca. Men pa ni dost za čast, ke vem, de s častjo se še žganči na morja zabelt. Men je velik lubši mast. Mast čuvek zmeri prou pride. Zatu sm zvulitu hvaležn udklunila in predlagala, de nej bo za predsednca raj tista, ke je dubila več glasov, ne sam enga, koker jest. Men, sm rekla, nej pa raj pršparaja kašn ministrsk portfel. Ta nar bi m boja pa ustregl, če m boja pustregl s pro-felam finančng ministr. Za sila b m pa prou pršou tud kašn puslansk štokeri. Pol b m z znaša že tud sama naprej pumagat, sej jezek mam tku na-brušen, de se moj mož že leta in leta z nim razera, pa mu ga še nkol ni blu treba obeigat. Druzga ket nabrušen jezek pa en puslanc al pa puslanka tku na nuca, če prou ne glih za parlament, nuca ga pa za agitacija pu dežel. U parlament maja tku raj tagca, ke se lepu pameten zadržt in mouči. Keder glih tku nanese, pa roka uzigne. Sej sma mel en čas še menista za socialna pulitka tagca, de je zmeri sam prou učen gledu, zinu pa ni nkol nubene besede. Se dons b blu lohka ta gospud za menista, če b blu še u kašnem kurite kep za pr-griznt. Ampak sa bli že čist pulizan, varžeti pod-ložnku pa tud. Seveda pol se pa ni splašal. Kdu s pa bo pr praznem kurit še glava belu?

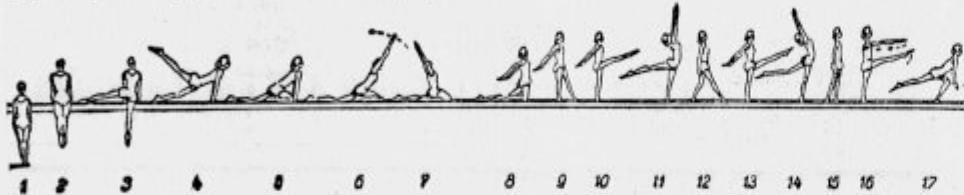
SPORT

V povojni dobi se je tudi med telovadkinjami pojavila želja po tekmah. V posameznih državah so že pogostokrat tekmovala telovadkinje med seboj za prvenstvo zvezte, kateri pripadajo, le na medna-rodno popriščje jih precej dolgo ni bilo. V Parizu na olimpij. igrah l. 1924. so se že pojavile, vendar tedaj še niso tekmovala za olimpij. medalje kakor njihovi moški kolegi, ampak so se nam samo v javni pro-dukčiji predstavile s svojimi vajami. Pri naslednjih olimpijskih igrah, leta 1928 v Amsterdamu, pa so se že tudi one pomerile med seboj za olimpijske trofeje. Njihovo tekmovalje je sicer nekoliko dru-gačno kakor ono od moških, kajti one namreč tekmujejo samo kot vrste in posameznice kot take ne pridejo v poštev. Najboljša tekmovalka se ne izbire niti pri posameznem orodju niti pri skupni klasifikaciji, ampak more postati zmagovalca ona vrsta, ki doseže najboljši uspeh, katerih tekmo-valke so torej vse enako vredne in seveda tudi zelo dobre.

Če točneje pogledamo predpise za ženske telovadne tekme, vidimo, da more vsak narod po-slati najmanj šest, a največ osem tekmovalk. Vse tekmovalke morajo tekmuovati v eni obvezni in eni poljubni prosti vaji, v eni obvezni in eni poljubni vaji na visoki gredi, bradliji ter na konju na šir.

Poleg tega pa morajo izvesti na začetku in na koncu posebne vaje, ki jih izvajajo vse telovadkinje. Lete smejo trajati največ 4 do 5 minut ter naj predelajo vse telo. Sestava je poljubna ter se jo sme spremljati na kak instrument ali petje. Druga prosta vaja pa naj se izvede s kakim orodjem (kiji, palice in slično) to se pravi, da naj ima vsaka telovadkinja isto orodje ali vse telovadkinje eno orodje. V splošnem pa veljajo za to vajo isti pred-pisi kakor za preje omenjene.

Glede orodja ter višine itd., so določeni po-sebni predpisi. Za naše čitateljice, ki so prijateljice zdravja, navajamo prvo polovico obvezne vaje na gredi. (Greda je 1,20 m visoka ter 8 cm široka in 5 m dolga). To je izborna in za začetnice malo težja vaja, vendar bo sčasoma šla, če se jo bodo opri-jele. Je to obenem prvovrstna ravnotežna vaja in radi tega je potrebno, da jo najpreje na dleš popol-noma obvladamo. Posameznih gibov ne bomo opi-sovali, kajti slike same že dovolj nazorno poka-žejo vse gibe, ki jih je treba izvajati. V eni pri-hodnjih številah pa bomo objavili še drugo polovico, odnosno konec.

vina. A v svojo sramoto mora priznati, da je precej dolgočasno potovati tako v zabavo

— Če se mu toži po prerijah?
Ne, nikdar ni hrepenel po krajih ali deže-lah. To dolgočasje bo pač od tega ker nima pra-vega dela.

Tako so se pogovarjali še nekaj časa. Se-znanjala sta se z življenjem in usodo vseh teh dolgih let, odkar sta bila ločena.

Saj to je bil on, ki ga je ljubila, ko so jo združili z drugim! In v naslednjih dneh, ko sta bila dosti skupaj in so ju drugi puščali sama, češ, taka stara prijateljca si imata povedati marsikaj, — v teh dneh sta zapazila oba, da niju erci nista pozabili drugo na drugega, četudi sta se v teku dolgih let spremenila marsikaj.

Morda je bil on prvi, ki je to zapazil. Prišla je nanj vsa tista mladostna nestalnost, prišlo je ono turobno hrepenenje, sentimentalni je bil. In trpel je. Za malo se je zdelo zrelemu možu, da bi oropal samega sebe vsega mirnega življenja in one stalnosti, ki si jo je bil pridobil v teku časa. Želel je drugačno lice svoji ljubezni, da bi bila bolj častljiva, bolj reena.

Ona se ni čutila mlajša, a čutila je, kakor bi se odprla pot zadržanemu potoku solz v njeni duši. Ko se je jokala, je bila tako srečna in olaj-sana in bila je bogata v teh solzah. Bilo ji je kakor bi bila več vredna in bi se tudi njej zdelo vse več vredno. Končno je bil to vendar občutek mladosti.

Nekega večera je bila gospa Fönssova sama doma. Elinor je odšla že zgodaj spat. Tage pa je bil e Kastagerjevimi v gledališču. Sedela je v dolgočasni hotelski sobi in je bila utrujena v neki mehki, smehljajoči se utrujenosti, kakršna te obide po blaženih sanjah, ki se potapljajo v tvoji duši.

A ves večer vendar ni mogla sedeti tako in strmeti predse. Niti knjige ni imela in več kot eno uro je bilo še, da se bo končala predstava v gledališču. Hodila je gor in dol po sobi in obstala pred ogledalom in si popravljala lase.

Pa saj bi vendar mogla iti dol v čitalnico in bi si ogledala ilustracije! Ob tej uri ni bilo ondi navadno nikogar.

Ogrnila se je z veliko, črno, čipkasto tenčico in je šla.

Da, nikogar ni bilo.

Majhna, prenapolnjena soba je bila slabo razsvetljena s plinom. Vroče je bilo in ozračje suho, da bi se človek skoraj zadušil.

Vzela je tenčico z ramen.

Tako nemo je bilo vse v hreščech luči: beli listi papirja, mape z velikimi, zlatimi črkami, prazni žametasti stoli, enakomerni kvadrati v pre-progi, enolične gube v črtkastih zastorih. — Še je sanjala in sanjaje je poslušala zateglo brnenje plinovih svetilk.

V tej vročini bi bil človek skoraj omedlel. Da bi se vsaj zgenila, je počasi segla po veliki, težki, bronasti vazi, ki je stala na kande-labru ob steni in jo prijala za rob, ki je bil okra-šen z rožami.

Tako udobno je bilo stati takole, in bron je bil tako prijetno hladen v roki. In še nekaj drugega je prišlo. Začutila je to plastično, lepo stoji kot nekaj prijatelja za svoje ude. In ta zavest, da ji vse to dobro pristaja, ta občutek telesne skladnosti — vse to se je združilo in bilo ji je kakor v zmagovalstvu, pretakalo se je nekaj po njej kakor v svečanem veselju. Tako močna je bila v tej uri. Kakor velik, žareč dan je ležalo življenje pred njo. To ni bil dan, kakršen zahaja v tihem, otožnem polmraku, to je bil velik, trezen del časa z burnimi utripajočimi žilami v vsakem trenutku. To je bilo veselje v svetlobi, delo, na-glica in neskončnost na zunaj in znotraj. Na-vdušilo jo je bogastvo življenja in žarko, kakor v nagli, mrzlični omedlevci je hrepenela po njem. Dolgo je stala tako vsa prevzeta od misli in pozabivši vse krog sebe. A nenadoma se ji je zazdelo, da ališit tišino sobe. Streznilo jo je brne-nje plinovih svetilk, omahnila je roka z vaze, sedla je za mizo in listala po mapi.

Mimo vrat so šli koraki — obrnili so se — in Thorbrögger je vstopil.

Izgovorila sta nekaj besed. Ko se mu je pa zazdelo, da je ona zatopljena v slike, je tudi on začel pregledovati časopise, ki so ležali pred njim. Zanimali ga niso zelo, zakaj, ko ga je po-gledala ona, sta se arečala s pogledom, ki je pazno zrl nanjo.

(Konec prihodnjič.)

V restauraciji in kavarni

Naše vedenje v javnosti je vedno pred kritiko, zato moramo še bolj paziti, kako se v javnosti ve-demo. Javnost se začne pri vratih našega stano-vanja.

Ako gresta gospod in dama skupno v restavracijo, ji odpre gospod vrata, oziroma ji odpahne vrtilna vrata in jo pusti naprej. Ako je v lokalu garderoba, ji pomaga, če želi odložiti, potem tudi sam odda svoj klobuk, plašč, dežnik ali palico. V lokalih, kjer ni garderobe, se obesi obleka na klju-ke, ki so v ta namen. Znamke garderobe vzame gospod in plača pri odhodu za oba.

V lokalu samem gre gospod naprej, da izbere mizo. Ako je spreten, ne bo dolgo iskal, ampak bo kmalu našel kaj primerne. Nerodno je iti z da-mo večkrat skozi lokal, dokler se končno ne odloči za prostor. Prostor, ki ga je izbral, ne bo, če mo-goče, pozneje menjal. V velikih lokalih svetovnih mest stoji gospod k natakarku in ga prosi, da ga odvede k primerni mizi. Predvsem bo gospod skr-bel, da bo dama dobila dober prostor, da bo imela razgled po lokalu, da ne bo sedela na prepilu ali sicer neudobno. On se usede, ko je sedla ona, na njeno levo stran.

Ako je treba iti po stopnicah, stopata, če je dovolj prostora, po isti stopnici. Drugače gre gos-pod pri stopanju navzgor za njo, pri stopanju nav-zdol pred njo.

Gospod vzame jedilni list v roko in predlaga dami različna jedila. Iz tega, kaj ji predlaga, dama približno spozna, ali naj bo pri izbiri jedil bolj ali manj skromna. Ako sta dva jedilna lista na raz-pologu, lahko da gospod njej enega in potem z njo in eventualno z natakarkom vred sestavi kosilo ali večerjo. Od dame ne bi bilo lepo, ako bi, čeprav v družbi premožnega gospoda, naročala najdražje jedi in pijače. Nerodno pa bi bilo od nje, ako bi bila po nepotrebnem preskromna, in bi se, ako bi naročil pisčanca ali kako drugo izrednost, branila in ga zagotavljala, da ima najrajši, n. pr. hrenovke, ali bi izbrala najcenejše jedi na jedilnem listu.

Naročati jedi in pijače je stvar gospoda. V njegovem spremstvu dama nikakor ne razpravlja z natakarkom!

Ako se nista posebej dogovorila, je še danes običaj, da plača gospod za damo, ako gre z njo v javni lokal. Korektna žena tedaj, ko gre za po-ravnavo računa, ne dela komedij: »Tega ne morem sprejeti,« in ne kaže svoje denarnice. S tem spravi gospoda v zadrego. Saj on približno ve, koliko ga bo stala njena družba. Sicer se ne bi domenil z njo, če ne bi mogel plačati.

Prej si s tem nihče ni belil glave, zakaj bilo je izključno, da bi gospa zase plačala. Danes pa, ko je žena bolj samostojna in gospodarsko neodvisna, se večkrat zgodi, da plača vsak zase, saj je marsi-kdaj samo na ta način mogoče, da moreta skupaj ven. V takem primeru plača ali vsak zase, ali pa gospod za oba in potem obračunata. To se mora zgoditi mirno, ne očitno, ako se zgodi v lokalu.

Drugi primer. Premožna gospa bi šla rada v javni lokal; ve pa, da partner, ki si ga je za to izbrala, ne bo kos takim izdatkom. Tedaj ga mora povabiti. So gospodje, ki bi takega vabila pod no-benim pogojem ne sprejeli. Brez dvoma je za go-spoda mučno, ako gospa zanj plača. Resnična gos-pa torej ne bo gospoda spravljala v tak položaj.

UGANKE

Rešitev črkovnice

1. Slovenija, 2. lastovica, 3. oglavnica, 4. va-ruhinja, 5. elektrika, 6. nosilnica, 7. evangeli, 8. cesarična. — Slovenec.

Steber.

a	a	a	a	a	orožje,
a	a	a	a	a	ptica
a	a	a	a	a	drevo,
a	b	b	b	d	del t-le-a,
d	e	e	e	e	obličja pesmi,
g	g	g	g	i	je v mino,
i	j	k	k	k	ravnina,
k	l	l	m	m	sad,
n	n	n	o	o	žuželka,
o	o	o	o	o	poljsko orodje,
o	p	p	p	p	kitajsko pro-eto sredstvo.
p	r	r	r	r	ptica,
r	r	r	r	r	nemir,
r	s	s	s	s	truma,
s	s	t	t	t	sosed,
t	u	v	v	z	del vrta.

Po »redi navzdol dobiš pogovor.

Lepo vedenje

ampak mu bo, kar lahko večkrat opazimo, neopa-ženo ponudila svojo denarnico.

Drugače pa je, ako gre za starejšo damo in veliko mlajšega gospoda. Tedaj pač lahko sprejme gospod njeno povabilo.

Seveda ima gospod pravico vpriči gospe pre-gledati račun, ki mu ga da natakark, ali je tudi pra-vilen. To mora storiti čim hitreje in ne očitno.

Kadar odhajata, pomaga gospod gospe obleči se. Ona gre naprej in on ji odpre vrata.

Korekten gost se bo z natakarkom vselej mirno in vljudno vede. Ne bo pa se morda ženiral pred njim, kar se dogaja pri boječih ali nesigurnih gos-tih obojega spola. Natakark je tu zaradi gosta, ne gost zaradi natakarka.

Ako srečamo znanca v lokalu, jih pozdravimo. K njihovim mizi ne bomo prisedli, ne da bi nas po-vabili, čeprav so še tako dobri, stari znanci. Ne vemo namreč, ali bi jim morda ne bili nadležni.

Tole se večkrat zgodi: natakark prinese za go-spoda in gospo porčijo kave v kavglici. Kdo bo nali? Gospod. Zena naj bo doma dobra mamica, ki streže gospodu in gospodaru in zanj skrbi; v lokalu pa naj bo on kavalir! Ako pa on ne ve, kaj naj bi storil, potem naj se gospa odloči in naj na-toči obema (najprej seveda njemu), ali pa samo sebi in naj potem njemu da kavglico. Le čakati ne sme, da bo kava mrzla!

Šah

Match za svetovno prvenstvo med dr. Aljechinom in dr. Euwejem se je pričel razvijati v nasprotno smer, kot je bilo pričakovati po prvih partijah. Velika Aljehi-nova premoč, ki jo je pokazal v začetku, je začela proti koncu prve tretjine matcha ob-čutno pešati in dr. Euwe je znižal v drugi tretjini z zmago v dvanajsti partiji Aljehi-nov nasкок še za eno točko. V trinajsti parti-ji je rešil Aljehin le s težavo remis. Euwe je prišel v španski otvoritvi v boljšo pozi-cijo, toda je časih zamudil odločilne tre-nutke. Aljechinova igra v tem matchu zbuzja splošno začudenje, ker ni bila še nikdar tako riskantna. Flohr pravi, da Aljehin s tako igro ponižuje svojega nasprotnika. Če Aljehin mogoče le ni pravilno ocenil svojih in nasprotnikovih moči za ta match, bi bilo njegovo svetovno prvenstvo v resni nevar-nosti. Pričakovati pa je, da bo spremenil v pravem trenutku svojo igro in da bo nad-krilil druge, kar mu kot močnejšemu igralcu pripada.

Od prvih partij je Aljehin dobro igral v tretji, ki jo tu prinašamo:

Dr. Aljehin — dr. Euwe.

1. e2—e4, e7—e6 2. d2—d4, d7—d5 3. Sb1—c3, Lf8—b4 4. a2—a3 (nova in zelo intere-santna poteza, ki spravi črnega nekoliko iz koncepta.) Lb4×c3 5. b2×c3, d5×e4 6. Dd1—g4! (ta močan izpad bele dame je ideja četr-te poteze bele.) Sg8—f6! (mnogo boljše kot Ke8—f8, na kar bi imel črni težave pri razvoju svojih figur.) 7. Dg4×g7, Th8—g8 8. Dg7—h6, e7—e5 9. Sg1—e2, Sb8—d7 (tega skakača bi bilo bolje razviti na c6.) 10. Se2—g3, Tg8—g6 11. Dh6—e3, Sf6—d5 12. De3×e4, Sd5×c3 13. De4—d3, Sc3—d5 (tukaj bi lahko črni s c5×d4, D×d4 Dd8—f6, D×f6 prešel v končnico, v kateri bi pa imel bele lepše iz-glede.) 14. Lf1—e2, Dd8—f6 15. e2—c3, c5×d4 16. c3×d4 (beli si je priporil prednost v sre-dini in dva lovca. Črni ima težave z razvo-jem figur na damskem krilu.) Sd7—b6 17. Lf3—h5! (pričetek zelo finega manevra, ki končno izsili nadaljno oslabeitev črne pozi-cije.) Tg7—g7 18. Lh5—f3! (preti Sg3—h5) Df6—g6 19. Lf3—e4!, f7—f5 20. Le4—f3, Ke8—f8 21. a3—a4! (ta pešec napravi črnemu ve-liko preglavje.) Tg7—e7 22. 0—0, Le8—d7 23. Le1—a3+, Kf8—g8 24. a4—a5, Te7—c3 (črni je v velikih težavah. Na Sd5—f4 bi prišlo Dd3—d2 Sb6—d5, La3—d6, Na Sc4 pa S×f5) 25. Dd8—b1, Sb6—a4 26. Lf3×d5, e6×d5 27. Dh1×b7, Dg6—e6 28. a5—a6! (pritski belega je vedno huji.) Sa4—b6 29. La3—c5!, f5—f4 (sicer bi beli odnesel še tega pešca.) 30. Sg3—f5! (pozna se, da vodi bele figure zelo spretna roka.) Kg8—h8 31. Sf5—e7, De6—e6 (Euwe vidi, da je izgubljen in se skuša rešiti še z lepo kombinacijo v remis.) 32. Le5××b6, Ld7—e6 33. Se7×e6, Ta8—g8 (preti žrtvovati stolpa na g2 in držati z damo večni šah. 34. Se6—e5 (beli prepreči kombinacijo črnega in preti obenem Sf7+ s takojšnjim koncem.) Tg8—g7 35. Db7—b8+ (hitreje bi zmagal beli po L×a7!) Te3—c8 36. Se5—g6+ (da reši svojo damo, mora vrniti beli obe figure.) Tg7×g6 37. Db8×f4, De6×b6 38. Df4—e5+, Tg6—g7 39. De5×d5, Th8—d8 40. Dd5—e5, Db6×d4 41. De5×d4 tu je bila partija prekinjena, Euwe se je pa pozneje brez na-daljnega udal, ker z dvema pešema manj ne more dalje.

Poravnajte naročnino!

Klefiš-eva salama

ново blago, povsem zrelo

že od 15. avgusta povsod v prometu

čigar 25. številka je pravkar izšla. Številka pre-
seneča spet po svoji sodobni ureditvi in neverjetni
pestrosti. V njej imate rubrike za kritiko, fi-
kcijsko literaturo, kulturo, tehniko, zabavo poleg strokovnih člankov
in številnih slik k oddajam v domačem sporodi-
ku. Prinaša tudi izčrpane sporede vseh slšnih evrops-
skih postaj v slovenščini in obsega 20 strani.
Revija Vam pa poleg aktualnega čtiva za vsak
teden nudi še zavarovanje za primer smrtne ne-
zgode in Vas zavaruje zoper defekt v Vašem
aparatu. Tega Vam ne nudi nobena druga sloven-
ska revija! Zato postanite naročnik proti mesečni
naročnini 12 Din. Pišite nemudoma upravi: Tedni
»Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.

URADNO ODOBRENI PORTRET

Delo Josipa Cara

Njegovega Veličanstva kralja Petra II

Ta portret je izbran kot najboljši izmed štiriinšestdesetih predloženih del naših najboljših slikarjev na tečaju Udruženja likovnih umetnikov v Belgradu za izvršitev uradnega portreta. Razmnožen potom najmodernejše grafične tehnike na posebnem, za to sliko izdelanem kartonu, je ta portret v resnici kot original.

Vse pristojne oblasti so potrdile in priporočile, da se naroča predvsem ta portret. V želji, da se omogoči dostop te slike v najširše plasti našega naroda, je zadruga profesorskega društva v Belgradu razmnožila ta portret v nekaterih velikostih in jim določila minimalne cene, da si more omisliti ta portret vsak tudi z najmanjšimi sredstvi.

Čisti dohodek od prodaje teh slik se porabi v korist ustanovitve doma likovnih umetnikov v Belgradu, vsled česar se apelira na vse rodoljube, da z nakupom tega portreta omogočijo to človekoljubno zamisel.

CENE: Velikost 80×64 cm Din 100.—, v zlatem okviru s krono Din 250.—.
" 40×32 cm " 30.—, v zlatem okviru s krono " 110.—.
" 18×20 cm " 10.—. Zavojnina in poštnina se zaračuna po dejanski višini.

Glavno prodajo vrši in daje vsa pojasnila

Francosko-srbska knjižarna Aleksandra M. Popovića — Beograd
Kolarčeva št. 10. — Štev. pošt. rač. 50.871. — Telefon 24.990.

Cene se razumejo franko Belgrad brez zavojnine in poštnine.

Naznanila

Ljubljana

Intimni koncert Glasbene Matice. Prihodnji koncert v ljubljanski dvorani v tem okviru bo večer za čelo, ki ga izvajata čelist Cenek Sedlbauer in pianist Pavel Sivik. Čelist Sedlbauer je absolvent pranske konservatorije ter deluje sedaj že več let kot profesor in zborovodja Glasbene Matice v Pragi. Pred svojimi prihodnjimi v Praji je prvi čelist česke Filharmonije. Sediščni za ta koncert se daje v knjižarni Glasbene Matice a Din 10.—. Stojišča pa 3.— Din.

Ljubljanski komorni kvartet se je nanovo sestel po dveletnem preseljenju v katerem času je študiral njegov primarij z. Pfeifer Leon na mojsterski soli za violino na pranskem konservatoriju pri svetovnoznani violinisti virtuozu Kocianu. V današnji sestavi komornega kvarteta je nov se čelist Gustav Müller. Prvi letošnji koncert ljubljanskega komornega tria bo v ponedeljek dne 18. 11. m. v Filharmonični dvorani.

Mladinski koncert. Glasbena Matica je sklenila, da začne v letošnji sezoni zopet s serijo mladinskih koncertov po iniciativi prof. Karla Jeraja. Pred leti so bili ti koncerti vsled izvrstnih obiskanih. Nas namen je, da nudimo tudi v teh koncertih kolikor mogoče najboljše. Prvi letošnji mladinski koncert bo v nedeljo dne 17. 11. m. popoldne ob 11. uri v Filharmonični dvorani. Celotni program izvalja odlična naša pevka primadona ljubljanske opere gospa Zlata Gungl-Janez Gavela, sponzorja jo kapelnik Stišček, svadbo beseda govori skladatelj Emil Adamič. Vstop v Filharmonično dvorano je dovoljen z nakupom sporeda, ki se dobi od srede a Din 3.— v Matici knjižarni.

Jugliverci — pevec. V ponedeljek, dne 11. nov. ob 20 bo naša pevka vaju v Akademskem domu na Miklošičevi cesti. Ako ne bo dovolj pevec pri skenjanju, bo petje na proslavi društvenega praznika sv. Stanislava nemogoče. Pevsodja.

Kino Kodetjers igra danes in jutri Begunec iz Cerkve.

Zvečni kino 116. Danes ob 13.30, 17.30 in 20.30: Mlada žena, naša ljubica.

Angliško društvo v Ljubljani priredi v ponedeljek, dne 11. 11. m. v društveni knjižnici, Wolfova ul. 1, ob 11. uri spominsko slovesnost v spomin na one Angličane in Američane, ki so med svetovno vojno padli za osvoboditev naše domovine. O bojni na solunski fronti in o delovanju angleških žena kot bolničarj v Srbiji, bo predavala ga, Fanny S. Copelton, lektorica angleščine na ljubljanski univerzi.

Nočno služba (naka tekarna): danes, dr. Kmet, Tyrkova cesta 14; mr. Trnkoczy ded., Mešni trg 1, in mr. Uštar, Solunčarjeva ulica 7; jutri: mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 28; in mr. Garina, Moste.

Drugi kraji

Domitje. Agilni dramatični odsek prostov, glasilsko bote a Vira se pripravljajo za urizovanje zanimive ljudske igre "Črna žena", katero uprizori dne 21. nov. ob pol 4 popoldne v Godbenem domu v Domžalah.

Katoliško prostevno društvo Sv. Jakob ob Savi uprizori danes popoldne ob 3 igra "Bele vrnice".

Cerkveni vestnik

Križanska moška in mladinska kongregacija proslavi praznik drugega svojega zavetnika v nedeljo dne 17. novembra a družbenim cerkvenim opravilom zjutraj in zvečer ob 8. uri.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA. Začetek ob 20

Nedelja, 10. novembra ob 19: *Frank ali od kralja do ministra*. Izven. Zlatko cene.

Ob 20: *Bratstvo na Metavi*. Izven. Zlatko cene.

Ponedeljek, 11. novembra: *Zapeto*.

OPERA. Začetek ob 20

Nedelja, 10. novembra ob 19: *Hoffmannove pripovedke*. Gostje Marjan Ras. Izven. Zlatko cene.

Ob 20: *Mamzelle Nitouche*. Izven. Zlatko cene.

Ponedeljek, 11. novembra: *Zapeto*.

Torek, 12. novembra: *Aida*. Red C

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 10. novembra ob 20: *Benčika noč*.

Poizvedovanja

Zelezniška legitimacija glaseča se na lino Vrančič sem izgubila ter prošim najditelja, naj jo odda proti nagradi v upravi Slovenca.

Novo mesto

Društvo hišnih posestnikov ima danes ob 2 popoldne svoj izredni občni zbor. Na dnevnem redu so razne zanimivosti. Ob tej priliki bo tudi volitev novega odbora.

Vedno več brezposelnosti. Z vsakim dnem prihaja v mesto več brezposelnih, ki so bili čez poletje zaposleni po deželi, sedaj pa beračijo po mestu. Vsak bi najrajši imel denar, le malokateri vpraša tudi za delo, ki ga sicer niti domačini ne morejo vsi dobiti.

Tržne stojnice, katere je napravila občina in ki so veljale približno 9000 Din, zelo varujejo. Na trgu sicer stoji vsak težni dan in tudi druge dni jih je vedno nekaj tam, toda ob sejmiskih dnevih so pa lepo spravljene. Jerbasi in košare z živili pa stoji po stari navadi na tleh v blatu, katero škropi po živilih. Menimo, da so te stojnice napravljene tudi za sejmiske dneve.

Pošlite naročnino!

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

L. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

NAJCENEJE IN DOBRO

kupite vse vrste manufakturno blago v veliki izbiri samo pri nas in sicer:

Tenisflancla	Din 5-50	Etamin za zavese 112 cm	Din 14-—
Rožasta flanela	" 8-50	Flanelrjuhe 220 cm	" 26-—
Enobarvna flanela la	" 9-—	Creppe de Chine	" 24-—
Volneno za obleke	" 16-—	Creppe Satin	" 45-—

BELO BLAGO:

Kontenina	Din 4-—	Kontenina za rjuhe	Din 12-—
Sifon	" 5-50	Belo za rjuhe	" 17-—
Inlet za pernice od	" 8-—	Za kapne 180 cm	" 25-—

Pri odjemu celega komada poseben popust.

Narodni Magacin • Splošna tekstilna d. d.
Ljubljana, Mesini, trg 17

Dotiskana je in se dobiva v vseh knjižarnah in trgovinah n a š a

DRUŽINSKA PRATIKA

s podobo sv. Družine za leto 1936

Cena Din 5-—, po pošti Din 5-50

Novi letnik vsebuje poleg koledarskega dela obilico poučnih in zabavnih spisov, krasi ga pa zbirka lepih slik v bakrotisku. Z največjim zanimanjem jo bo vzel v roke vsak udeleženec evhar. kongresa, obširno kot v nobeni drugi, pa je popisan in s slikami pojasnjen tudi žalni dogodek 9. okt. 1934.

Segajte po njej, dokler traja zaloga!

Razprodajalci velik popust.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1

Podružnica: Aleksandrova 6

Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravn. posli in dajejo pojasnila ki spadajo v delokrog upravn. lista.

Oglejte se pravkar dospele svetovnoznane motocikle
„Rudge Whitworth“, najnovejše modele 1936
pri glavnem zastopstvu Zužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11

ZAHVALA. Za številne izraze in dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše ljubljene soproge, mame, tete in svakinje, gospe

Marije Tšcharre

soproge zvančnika drž. žel.

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa se zahvaljujemo g. dr. Miroslavu Jamsku, čč. duhovščini, pevcem in godbi »Zarja«, dalje vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem onim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 9. novembra 1935.

Zalujoči ostali.

Stanovski premog

100 kg 35 Din — suhi kolobarji po 4 Din se dostavi na dom iz trgovine kuriva, nasproti gostilne Narodnega doma, KOPALIŠKA UL. 20, MARIBOR

Čudovite svečice
za božična drevesa!

Prodaja samo
na veliko

Pira d. d. - Zagreb
Branimirova 37

Poceni obleko

si nabavite

v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

V globoki žalosti naznanjamo, da nas je za vedno zapustila po večletni mučepolni bolezni, previdena s sv. zakramenti, naša predobra soproga, mamica in babica, gospa

Marija Kajnih

dne 9. novembra 1935, v 62. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabne pokojnice bo dne 11. novembra ob 15 iz hiše žalosti Rajčeva ulica 1 na okoliško pokopališče Sv. Petra in Pavla v Ptouju.

Sveta maša zadušnica se bo brala v minoritski cerkvi dne 12. novembra 1935 ob 7 zjutraj.

Ptuj, dne 9. novembra 1935.

Valentin, učitelj v pokoji, soprogi: Terezija Bezjak, sestri: Zdravko, Marica, Srečko, Stanko, otroci: Radovan, vnuk, in ostali sorodniki.

Glavna zaloga zn. Jugoslavino: Hinko Mayer i drug, parf. odio, Zagreb.

Tinčkove in Tončkove prigode

176.

Blisk z jasnega neba.

Z desno tace je pošast zgrabila Primožka, z levo pa Tinčka in zraven tulila tako glasno in grozeče, da sto levov ne bi moglo huje. Hrabri kuža Muki jo je ucvrl z nevarnega kraja, kolikor so mu dale drobne noge, Tonček pa se je od strahu prevrnil v znak in strbunknil v vodo. »Pobegni! Hitro!« je zakričal nad njim Primožek. »Vsaj ti si reši življenje, če sva že midva izgubljena.«

V tem nedopovedljivo strašnem trenutku, v katerem jaz, ki tole zgodbo pišem, ne bi dal za življenje naših treh junakov počenega groša, se je zdajci močno zablistalo in zagrmelo, kakor da se ves svet pogreza nekam na dno. Dečke je zračni pritisk vrgel daleč nazaj, silna svetloba pa jim je za nekaj sekund vzela vid. Ko so spet odprli oči, je Tonček plašno zajčkal: »Ali smo še živi?« »Seveda smo!« je potrdil Primožek in pokazal z roko predse: »Poglej!« Tonček se je okrenil in se zgrozil: krvoločna podzemna pošast, ki je še pravkar stala živa pred njimi in jih hotela streti kakor črviče, je ležala mrtva na tleh. Strela je bila udarila naravnost vanjo...

Poceni

se zopet dobe solidni, lepi stoli tovarne

Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

»Vendar pa je nekdo potegnil zavoro za silo in vlak ustavil?«
»Greba se ne more domisliti, da bi bila ona to naredila.«
»Hm. Naravno, da ni bilo nobenega moža z rumenim licem v vlaku. Kdaj je ponehala vaša čudna omamljenost, gospod župnik?«
»Zbudil sem se po prizadevanju sprevodnika — ali žele, ko me je bil pakrat temeljito pretresel.«
»Ko ste prišli v Great Yarmouth, ste gotovo takoj po telefonu poklicali Scotland Yard? To je bilo, prečastiti, zelo pametno od vas. Kako dolgo ste bili na Kitajskem?«
»Župnik ga je začudeno pogledal. »Morebiti ni prav nič čudno, Mr. Smith, da veste o mojem prejšnjem bivanju v Aziji, dasi težko, da sem o tem kaj govoril. Stvar je taka: — lahna rdečica mi je šinila v lice — »Kitajsko sem zapustil skrivaj. Odslej sem živel čisto zasebe. Nevede — svečano vam izjavljam, nevede — sem vzbudil v svojem službenem prizadevanju nekatere globoko ukoreninjene predsodke. Mislim, da ste me vprašali, kako dolgo sem bil na Kitajskem. Živel sem tam od 1896. do 1900. — štiri leta.«
»Spominjam se okoliščin. Mr. Eltham,« je dejal Smith s posebnim poudarkom v glasu. »Trudil sem se, da bi se domislil, kje sem že čul vaše ime, in pred kratkim sem se spomnil. Zelo me veseli, da sem vas spoznal, sir.«
»Duhovnik je spet zardel kakor kako dekle in lahno nagul svojo glavo z redkimi, svetlimi lasmi.
»Ali ima Redmoat, kakor naznačuje ime,

kak vodni jarek okrog? V mraku tega nisem mogel videti.«
»Ima ga. Redmoat je bil »svoječasno« samostan, ki ga je potem Henrik VIII. leta 1536. ukinil.« Bil je v pripovedovanju sila natančen. »Toda jarek ne vsebuje več vode. Zaprav sudi mo zdej ponekod zelje v njem. Kar se tiče obrambne moči tega prostora,« — v zadregi se je nasmehnil — »je ta precej izdatna. Obdaja ga ograda bodeče žice in še nekaj drugih naprav. Saj veste, da leži v samotni, je dodal, kakor da bi se hotel opravičiti. »Zdaj pa, če mi oprostite, bomo te strašne počivalnice nadaljevali, ko opravimo prijetnejšo zadevo večerje.«
»Zapustil naju je.«
»Kdo je naš gostitelj?« sem vprašal, ko so se vrata za njim zaprla.
»Smith se je nasmehnil. »Čudiš se, zakaj je skrivaj zapustil Kitajsko,« je povzel. »No, in tisti globoko ukoreninjeni predsodki, ki jih je najin prečastiti prijatelj vzbudil, so dosegli svoj višek v boksarskih vstajah.«
»Sveta nebesa, Smith,« sem dejal: zakaj nisem si mogel spraviti v sklad plače duhovnikove osebnosti s spomini, ki so se mi zbudili ob teh besedah.
»Očitno bi on moral biti na našem seznamu nevarnih oseb,« je naglo nadaljeval prijatelj. »Toda on se je znal zadnja leta tako temeljito izgubiti in izbrisati svoje sledove, da se mi zdi verjetno, da ga je nekdo moral pred kratkim spet poiskati. Častiti J. D. Eltham, moj dragi Petrie, morda ni tako uspešen pri reševanju duš, je pa vsekakor oteel kakih dvajset kristjanskim žensk smrti in — hujšega.«
»J. D. Eltham —« sem začel.
»Je »župnik Dan?« me je pre-ekal Smith. »Boreči se misijonar,« mož, ki je »posadko« dvanaestorice pohabljenec in nekega nemškega zdravnika branil bolnišnico v Nan-Yangu proti dvema stotinama boksarjev. To ti je Eltham! Toda kakšne cilje zasleduje zdej, se

nisem mogel dognati. Nekaj skriva — nekaj, zaradi česar je postal predmet zanimanja mladi Kitajski.«
Med večerjo se pogovor ni sukal okrog stvari, radi katerih sva prišla, marveč se je v glavnem vrtel okoli vsakdanjih reči, o knjigah in gledališčih. Greba Eltham, duhovnikova hči, je bila očarljiva mlada gostiteljica, in je v družbi z Vernonom Denbyjem, Elthamovim nečakom dopolnila našo družbo brez dvoma je vsaj deloma dekletova navzočnost pripomogla, da smo se izogibali pogovora, ki nam je bil vsem najbolj vreden. Ta večer je bil svetla točka v mojem spominu na tisti lučourni tok okoliščin, ki so naju s prijateljem nesle proti temni negotovosti. Tako se bom vselej z radostjo spomnil tiste večerje v Redmoatu, v starinski jedilnici; vse je bilo tako pokojno, nekam čudno tiho. Vendar sem čutil noter do kosti, da je to bila tišina pred nevihto. Ko smo kasneje možki odšli v knjižnico, se nam je zdelo, da smo tisto včaske pustili za seboj.
»Redmoat,« je dejal duhovnik, »je postal kasneje prizorišče nenavadnih dogodkov.« Stal je na preprogi ob kamini. Zasencena svetilka na veliki mizi in sveče v starinskih svečnikih na kamini so motno razsvetljevali sobo. Elthamov nečak, Vernon Denby, je sedel na stolu ob oknu, jaz pa blizu njega. Nayland Smith je nemirno korakal sem ter tja ob sobi.
»Pred nekoliko meseci, skoraj letom,« je nadaljeval duhovnik, »je bil izvršen v hišo vlomilski poizkus. Vlomilec so ujeli, in mož je priznal, da ga je zvalila moja zbirka.« Neodločno je zamahnil z roko proti sosednim sobam, ki so bile razporejene okrog mrčne knjižnice. »Ne dolgo potem sem se predal svojemu nagnjenju, igrati se trdnjave.« Nasmehnil se je v opravičilo. »Tako sem izdatno utrdil Redmoat — proti nepoklicanim vsake vrste. Opazili ste, da stoji hiša na nekakšnem velikem nasipu, ki so ga umetno zgradili in ki je t

del razvalin nekdanje rimske utrdbe.« Spet je pomenljivo mahnil z roko, tokrat proti oknu.
»Ko je bil tu še samostan, je bil docela obdan in utrjen z vodnim jarkom. Danes ga obdaja okrog in okrog ograda iz bodeče žice. Na vzhodu teče spodaj pod ogrado mal potok, ki je dotok Waveneye; na severu in zapadu je deželna cesta, ki pa je obrobljena s skoraj navpičnim, kakih dvajset čevljev širokim po-bočjem. Na južni strani je ostanek nasipa — zdej moj zelenjadni vrt; toda od spodaj do tal hiše je spet kakih dvajset čevljev, v čemer je vračunana bodeča žica. Kakor veste, je vhod nekako izsekav. Ena vrata so ob vznožju široka (nekateri stopnice so še iz časov samostana), druga vrata so pa na zgornjem koncu. Prenehaj je in se po deško nasmehnil.
»Omeniti moram še svojo skrivno obrambo,« je spet povzel: odprl je neko omaro in pokazal vrsto baterij z mnogimi električnimi zvonci, ki so bili zadržani za steno omare. »Najbolj občutljiva mesta so ponoči spojena s temi zvonci,« je zmagovalno dejal. »Vsakdo, ki bi poizkušal preplezati bodečo žico ali vdreti katerakoli vrata, bi spravi dva ali več zvoncev v zvonjenje. Nekoč je zašla krava in tako naredila nepotreben nemir,« je dodal, »in neka brozskrbna vrana nas je enkrat prilikoli spravila v popolno strah.« Ponašal se je tako deško — tako živčno živahno in rahločutno — da je bilo težko v njem videti junaka nan-vanske bolnišnice. Zamisljam se lahko le, da se je postavil boksaškemu navalu po robu z enakim vnetjem, s kakršno se bi srečal z vsemi nepoklicanci, ki bi hoteli na redmoatsko zemljišče. Bila je to nekaka segava pustolovščina, katere se je kasneje vedno sramoval, kakor se je malce sramoval svojih utrdbe.
»Toda,« je dejal Smith, »pa vendar ni bil obisk vlomilcev vzrok, ki vas je napotil do take skrbnih previdnostnih ukrepov.«
(Dalje sledi.)

Pohišivo

Šiman & Arhar

Št. Vid nad Ljubljano

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Turševa cesta

(palača Poštni dom)

sprejema vsakovrstna naročila, tičočja se „Slovenca“, in daje tozadevne informacije

Zahvala

Ob prebridki in nenadni izgubi naše ljubljene hčerke in sestre

Tinke Dežman

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji izkazali zadnjo ljubezen in ji darovali vence in cvetje. Zlasti pa se zahvaljujemo č. duhovščini in sestram Marijine družbe za venec in ganljivi govor ob odprtem grobu, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem drugim, ki so jo spremlili na zadnji poti k večnemu počitku.

Vsi, ki ste jo spoštovali in poznali, ohranite jo v lepem spominu.

Lancovo pri Radovljici.

Zalujoča rodbina Dežman.

Zahvala

Za številne izraze in dokaze iskrenega sočutja ob smrti dobre in ljubljene mame

Zolije Premri
roj. Demelj

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo, zlasti pa č. duhovščini cerkve Srca Jez., dalje darovalcem vencev in šopkov, kakor tudi vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1935.

Zalujoča rodbina Premri.

ZAHVALA. Ob smrti našega ljubljene sina in brata, gospoda

Bogomirja Kopitar
osmošolca

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, ki so mu darovali vence in ga obsuli s šopki rož, katere je tako ljubil. Zlasti se zahvaljujemo čast. gospodu ekspozitu M. Jenku za tolažilne obiske med boleznijo in častno spremstvo do groba. Srčna hvala njegovim šolskim tovarišem na čelu z razrednikom g. prof. Jušem Kozakom in g. prof. Švaigerjem, pevskemu zboru I. drž. gimnazije za v srce segajoče pete žalostinke, akademiku g. Kovaču za globoko v srce segajoč govor in g. Kuharju za poslovilne besede v imenu šolskih tovarišev pokojnega. Vsem in vsakemu posebej Bog plačaji!

Moste-Ljubljana, 10. novembra 1935.

Zalujoča družina Kopitar.

Zastoj vožnja v Celje

Za zimo, za Miklavža in božič, rabi vsakdo raznega blaga. Zato je kot nalašč za nakup najpripravnejše Celje, ker leži v sredi Slovenije

Vozni listek kupite z lastnim denarjem, povrne se vam pa najmanj enkrat in sicer ne v gotovini, ker je to po zakonu zabranjeno, ampak v obliki cene-nega nakupa v Trgovskem domu Stermecki, Celje.

Napravi sem zopet velike blagovne zaključke s tu- in inozemskimi tovarnarji po zelo ugodnih cenah. Blago pa lahko razpečam samo tedaj, če dobim odjemalce iz cele Dravske banovine. Zato sem nastavlil cene tako nizko, da se že izplača vožnja iz Trbovelj, Velenja, Poljčan in vseh bližnjih postaj pri nakupu najmanj 30 do 100 Din; iz Zagreba, Ljubljane, Maribora, Ljutomera, Dravograda in vseh bližnjih postaj proti Celju pa pri nakupu 100 do 300 Din.

Pri nakupu se opozarja na sukno in kamgarn za moške suknje in obleke ter čisto volneno blago za damske plašče, kostume in obleke.

Nadalje dobite po izredno nizkih cenah in v velikanski izbiri razno pletenino, čevlje, perilo in konfekcijo iz lastne tovarne, odeje, platno, svilo, vso manufakturo, steklo, porcelan in tisoč drugih predmetov, potrebnih vsaki dobri gospodinjji.

Potniške tarifne vožnje v III. razredu v Celje:

Ljubljana Din 27, Zalog 24, Laze 22.50, Jevnica 21, Kresnice 19.50, Liliša 18, Sava 15, Zagorje 13, Trbovlje 11.50, Zidani most 6.50, Rimske Toplice 5.50, Laško 5.

Dravograd Din 25.50, Št. Janž 24, Slovenjgradec 22.50, Turška vas 21, Dovže 19.50, Mislinje 18, Gornji Dolič 16.50, Paka 15.50, Selo 12.50, Velenje 11.50, Šoštanj 10.50, Paška vas 8.50, Šmartno ob P. 7.50, Polzela 5.50, Št. Peter 4.50, Zalec 3, Petrovče 2.50.

Maribor Din 21, Hoče 18, Rače 16.60, Pragersko 15, Slov. Bistrica 13, Poljčane 10.50, Sladka gora 8.50, Ponikva 6, Grobelno 4.50, Sv. Jurij 3.50, Štore 1.50.

Jamčim za solidno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk

Stermecki Celje

RUFF BONBONI

so odlični

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletina vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prirreditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert salonskega orkestra. (b)

Službe iscejo

Absolvent
vinarske in sadjarske šole, z 4letno prakso na veleposredstvu, želi službo oskrbnika ali kaj sličnega. Ponudbe upr. »Slov.« v Mariboru pod »Trezen in marljiv« št. 13921. (a)

Pletilja
išče službo za takojšen nastop. Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Spretna pletilja« št. 14013. (a)

Prodajalka
agilna, dobra moč, vsestransko verzirana v mešani stroki, išče namestitev. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« št. 14012. (a)

Gospodična
ki ima 4 mešč. raz. in enoletni strojeopisni tečaj, vajena tudi nekoliko v trgovini, išče službo. Stara 15 in pol leta. Gre en mesec zastopni. — Naslov upravi »Slovenca« pod št. 14011. (a)

Vrtnar
zmožen dela novih vrtov, vencev in šopkov - išče službo za takoj. Naslov upr. »SI.« pod št. 13877. (a)

Novost v prehrani naše dobe je: Mešanica domačih čajnih rastlin

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Min. soc. pol. in nar. zdravja od 11. maja 1935 1. S br 14.004. Stavljaja v promet

KMETIJSKA DRUŽBA R. Z. O. Z. V LJUBLJANI

Trpečim materam

Človekoljubje tirja od mene, da Vam trpečim ženam in materam povem, da mi je gosp. dr. Ivo Bajžeti, zdravnik za kožne bolezni, Dalmatinova ul. št. 3 v Ljubljani, pred par meseci v štirinajstih dneh popolnoma zacelil rano na nogi, katero sem imela tri leta odprto in sem iskala pomoči mnogolike. Hvaležnost pa, ki jo dolgujem, mi narekuje, da g. doktorja vsakomur najtlačije priporočam ter mu obenem tem potom javno izreklam najiskrejšo zahvalo, ko je pomagal meni, ki imam po nesrečnih porokih že tri otroke v skupnem grobu.

Marija Železnik, žena slikarja
Predovičeva ul. II. Ljubljano-Moste

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana Krekov trg 10

Hranilne knjižice
Zadruga gospodar. banke do 50.000 Din - kupimo. Ponudbe pod »Trgovce« št. 13829 upravi »Slov.« d

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranja istih.

Vai posli kmečke zaščite.

Edina koncesionirana komercialna pisarna:

Ljube Zajc, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

Hranilna knjiža

okoli 50.000 Din Banovinske hranilnice ali Posojilnice Narodni dom - se išče proti plačilu. Vprašati: Prometna pisarna, Maribor, Aleksandrova c. št. 30. (d)

Za 100% kupujemo vloge velebank: Srpske banke d. d., Zagreb, Jugoslavenske banke d. d., Zagreb, Mestne hranilnice ljubljanske. Pismene ponudbe upravi »SI.« pod št. 13915. (d)

5000 Din posojila iščem za 1 leto na prvo mesto. Ponudbe upr. »SI.« v Mariboru pod »Sigurno« št. 13922. (d)

Pozor! Pristopim kot družabnik. Kupim hišo, posestvo, manjšo tovarno, trgovino, samo če je rentabilno. Anonimno ne odgovarjam. Želim samo odkritosrčnih, obširnih ponudb brez posredovalca pod »Gotovilo« št. 14026 na upravo »Slovenca«.

Posojila vezana na štednjo in večletno mesečno odplačevanje, dobi vsaka kredita zmožna oseba. Brezplačno zavarovanje za slučaj smrti. Banka in štedionica d. d., Krapinske Toplice. - Glavni zastopnik za Dravsko banovino

Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Pismeni odgovor 3 Din znamke. (d)

Stanovanja v Prešernovi ulici, eno trisobno in dvojno za samce - oddam stalnim najemnikom. Pojasnila v kavarni Spacek, Maribor.

Oddamo komfortno petosobno stanovanje v središču mesta s 1. decembrom t. l. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13977. (e)

Oddamo komfortno trisobno stanovanje in en lokal v središču mesta s 1. februarjem t. l. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13977. (e)

Stanovanje tri parketirane sobe, kuhinja, pritlikline, sredi mesta, oddamo. Kolodvorska ulica 11. (e)

Dvosobno stanovanje s kabineto in oddam. Predovičeva ulica 25, Moste. (e)

Enosobno stanovanje - 200 Din - oddam. Ob Ljubljani, Štepanja vas 123. (e)

Enosobno stanovanje s kuhinjo, v vseh pritliklinami takoj oddam. Milčinskega št. 73, Siska. (e)

Suteren. stanovanje sobo in kuhinjo oddam na Kodeljevem. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13956. (e)

Dvosobno stanovanje s kabineto, kopalnico ter vsemi pritliklinami - takoj oddam za 700 Din mesečno v Podmilskovi ulici št. 14, Bežigrad. (e)

Dvosobno stanovanje z vsemi pritliklinami in balkonom, v občinskem domu v St. Vidu nad Lj., takoj oddam. Ogledajo ga zainteresirane lahko vsak čas. (e)

Enosobno stanovanje in prazno sobo - oddam z decembrom. Detelova 8, Moste. (e)

Stanovanje enosobno ali dvosobno - oddam za decembrom. Istotam prodam železen, dobro ohranjen štedilnik. Ljubljana, Šiška, Milčinskega 69. (e)

Sobo s kuhinjo oddam. Dolenjska cesta 55 (pri bajerih). (e)

Trisobno stanovanje v I. nadstr. oddam z decembrom. Cesta v Mestni log 1/1, tik trnovske cerkve. (e)

Dvosobno stanovanje lepo, oddam mirni stranki. Spod. Šiška, Beljaška ulica 32. (e)

Posvetva

Hiša na Viču lepa lega, napredaj. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13825. (p)

Nova hiša v Črnomlju, napredaj. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13656. (p)

Gostilno dobro vpeljano, z vsem inventarjem, na dobrem mestu, prodam radi rodbinskih razmer za najnižjo ceno. - Vprašati: Lujze Geyer, Zagreb, Haram-bašičeva 10. (p)

Prodaj 16.582 m² zemljišča, zelo ugodno za parcelacijo v Sp. Šiški, 38 Din m². Pri plačilu pridejo v poštev delno tudi knjižice dobro stoječih ljubljanskih zavodov. - Informacije pri Miškec Mirku, brusilnica stekla in ogledal, Medvedova 38, telef. 35-75. (p)

Enostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, 1900 m² vrta, v predmestju Ljubljane, ugodno prodam. Plača se nekaj v gotovini, ker je hipoteka. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 13979. (p)

Enodružinsko hišo v Štepanji vasi oddam mirni stranki v najem za decembrom. Naslov upravi »Slovenca« št. 13954. (p)

Hiša s 4 sobami in pritliklinami, velikim vrtom, se odda v najem ali prodaja. - Marija Rotovnik, Cesta na grad 29, Celje. (p)

Stavbišče 3 orale, oddaljeno nekaj minut od Maribora - napredaj za knjižice Spodnještajerske posojilnice. - Naslov upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 2358. (p)

Posestvo v Savinjski dolini kupim. Ponudbe na podružnici »Slov.« v Celju pod šifro »Hipoteka in gotovina« št. 14063. (p)

Enonadstropno hišo v središču Celja prodam za 100.000 Din. Pojasnila da Rustja, Dečkov trg, Celje. (p)

Dvodružinska hiša ob državni cesti, ugodno napredaj. Poizve se pri Jordan, Zg. Hudinja 87, Celje. (p)

3 parcele obdelane, poleg tobačne tovarne, v skupni izmeri 3200 m², napredaj v celoti. Naslov upr. »SI.« pod št. 14041. (p)

Za knjižico Kmetijske hranilnice Ljubljana prodam lepo novo petstanovanjsko hišo z vrtom, elektriko, vodovod, na najlepši solnčni legi v Mostah, s prevzemom hipoteke. Poizve se takoj v gostilni pri Pečarju v Mostah. (p)

„Naš čaj“ za vse ženske in moške, za odraslo deco in majhne otroke. — Je pravi družinski čaj iz naših domačih čajnih zelišč. Pijte ga zjutraj in zvečer, dopoldne in popoldne in ob vsaki drugi priliki. — Vsi so zadovoljni, vsi ga hvalijo! „Naš čaj“ zahtevajte v vseh prodajalnah!

NAŠ ČAJ

1000 Din dam onemu, kateri mi preskrbi stalno službo. Naslov upr. »SI.« pod št. 13908. (a)

Organist z večletno prakso, brez službe, vojašnice prost - išče mesto. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Organist« št. 13902. (a)

Dekle stara 23 let, vajena kuhe in vseh hišnih del - išče službo. Naslov upr. »Slov.« pod št. 13903. (a)

Gospodična s 3letno prakso v odvetniški pisarni, išče zopetne zaposlitve v kakšni pisarni. Ponudbe upr. »SI.« v Mariboru pod »Uradnica« št. 13865. (a)

Prodajalka pridna, poštena, vsestransko dobro verzirana, išče službo kjerkoli. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe upr. »Slov.« pod šifro »Zanesljiva moč« št. 13895. (a)

Prodajalka dobro izveščana v trgovini z mešanim blagom - išče službo. Najraje grem v manjša mesta ali pa v okolico Ljubljane. Cenjene ponudbe upr. »Slov.« pod »Dobra moč« št. 13906. (a)

Trgovski pomočnik popolnoma zmožen v železnici, spiceriji in manufakturi - sprejme službo takoj v vsakem kraju. - Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 13928. (a)

Šivilja boljša, a cenena moč, išče zaposlitve pri strankah. Vešča v izvrševanju vseh žel. Javiti: Minki Klančar pri g. Črné, Križevniška 1/II. (a)

Iščem službo gospodinjje pri duhovniku ali pri manjši družini. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Gospodinja« 14038. (a)

Trgovsko pomočnico mlajšo moč, sprejemno v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe z označbo plače in po možnosti s sliko upravi »Slovenca« pod »Poštena« 13982. (b)

Agente ki obiskujejo stranke na domu ali osebe z velikim poznavstvom, iščejo za senzacionalni prodajni predmet! Nov, cenen, za vsakega neobhodno potreben zdravstveni predmet. — Vsak je kupec. Ogromna prodaja. Izredno visok zaslužek. Osebe, ki na lasten račun posejajo privatnike, naj se javijo pod 41923 na Publicitas, Zagreb. (b)

Pošteno dekle 22 do 30 let staro, ki zna samostojno res dobro kuhati in opravljati vsa druga hišna dela ter ima veselje do otrok - se išče k tričlanski trgovski družini v mestu na deželi. - Dekleta z gospodinjstvom šolo imajo prednost ter po možnosti Stajerke. - Biti mora snažna, varčna, uglijena in marljiva. Plača 250 Din. Pismene ponudbe v upravo »Slov.« pod »Stalna služba in zdrava« št. 13912. (b)

Natakarica poštena, dobi mesto. - Kavejca potrebna. Naslov upr. »Slovenca« pod št. 13914. (b)

V službo sprejemem pridnega in poštenega kmetijskega fanta za delavca na lesenem skladišču. - Rupena, Šiška, Gubčeva ulica 23. (b)

Tovarniške delavke ki so bile že dalje časa zaposlene v tovarnah kartonaže, bonhonov ali v svečarnah, se takoj sprejmejo. — Naslov upr. »Slovenca« pod št. 14046. (b)

Izurno pletiljo sprejemam za stalno. — Trgovina »Mila«, Mestni trg 17. (b)

Vrtnarske obrti se želi izučiti 15leten deček z dežele. Pogoje poslati upravi »Slov.« pod »Vrtnarstvo« št. 13907. v

Učenca za pekarsko obrt, takoj sprejemem. Vsa oskrba v hiši. - Kalčić Anton, parna pekarna, Ljubljana, Celovška 247. (v)

Zasluzek perila ali galanterije, ki bi sprejel zraven svoje kolekcije še dober sezijijski predmet pletenin, naj pošlje svoj naslov upravi »Slovenca« pod »Provizijska« št. 14043. (z)

Potnik za pekarsko obrt, takoj sprejemem. Vsa oskrba v hiši. - Kalčić Anton, parna pekarna, Ljubljana, Celovška 247. (v)

Pomoč nižješolcem pouk v nemščini, francosčini, matematiki - nudi učiteljica. Naslov upr. »Slovenca« št. 13973. (u)

Kako postaneš sofer? Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo. šolo Ljubljana VII, Frankopanska 21, garaža Kopač, ki Ti pošlje na zahtevo prospekt za stonji. (z)

Pouk pomoč nižješolcem pouk v nemščini, francosčini, matematiki - nudi učiteljica. Naslov upr. »Slovenca« št. 13973. (u)

Kako postaneš sofer? Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo. šolo Ljubljana VII, Frankopanska 21, garaža Kopač, ki Ti pošlje na zahtevo prospekt za stonji. (z)

Pouk pomoč nižješolcem pouk v nemščini, francosčini, matematiki - nudi učiteljica. Naslov upr. »Slovenca« št. 13973. (u)

Vdovec brez otrok, upokojenec, želi v svrhu ženitve spoznati gospodično z nekaj premoženjem. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Železničar« št. 13996. (z)

Poročiti želim boljšo žensko nad 45 let, z gotovino. Sem hišni posestnik in dober upokojenec. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod šifro »Na-glo« št. 14014. (z)

Prodaj vlogo Obrtne banke, Ljubljana, najboljšemu ponudniku. - Ponudbe upr. »SI.« pod »40.000 Din« št. 13779. (d)

Hranilne knjižice kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik »Štedovne zadruge«, Ljubljana, Gosposvetska 8, telefon int. 32-86.

Hranilne knjižice prodaste ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10

Nakup in prodajo hranilnih knjižic, drž. vrednostnih papirjev, naložbe kapitala v knjižicah ali gotovini, do 8 odst. obresti, družabništva ali financiranja, poravnave kmečkih dolgov pri denar, zavodih, posojila v gotovini ali v knjižicah, izvede strokovno in najvestneje Bančno kom. zavod, Maribor, zastopstvo Ljubljana, Tyrševa cesta 36. — Za odgovor 3 Din v znamkah.

Posojila vseh vrst preskrbuje. Adamič, zastopnik »Štedovne zadruge«, Ljubljana, Gosposvetska 8. Pismeni odgovor 3 Din. (n)

Hranilno knjižico Mestne hranilnice 216.000 Din - prodam. Ponudbe upr. »Slov.« pod »216« št. 13879. (d)

Hranilno knjižico Ljudske posojilnice ljubljanske do 25.000 Din - kupim. Plačam takoj v gotovini. Naslov upr. »Slov.« pod št. 13851. (d)

Davčne pritožbe napovedi, zgradarine, informacije: Davčna poslovalnica, Ljubljana, Miklošičeva 7, II. nadstropje. (z)

Brezplačno dam hrano in stanovanje osebi, katere mi posodi 10.000 do 20.000 Din. Cenj. ponudbe upr. »Slov.« v Mariboru pod »Posojilo« št. 14048. (d)

Posojila vezana na štednjo in večletno mesečno odplačevanje, dobi vsaka kredita zmožna oseba. Brezplačno zavarovanje za slučaj smrti. Banka in štedionica d. d., Krapinske Toplice. - Glavni zastopnik za Dravsko banovino

Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Pismeni odgovor 3 Din znamke. (d)

Stanovanja v Prešernovi ulici, eno trisobno in dvojno za samce - oddam stalnim najemnikom. Pojasnila v kavarni Spacek, Maribor.

Oddamo komfortno petosobno stanovanje v središču mesta s 1. decembrom t. l. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13977. (e)

Oddamo komfortno trisobno stanovanje in en lokal v središču mesta s 1. februarjem t. l. Naslov upravi »Slovenca« pod št. 13977. (e)

Stanovanje tri parketirane sobe, kuhinja, pritlikline, sredi mesta, oddamo. Kolodvorska ulica 11. (e)

Dvosobno stanovanje s kabineto in oddam. Predovičeva ulica 25, Moste. (e)

Enosobno stanovanje - 200 Din - oddam. Ob Ljubljani, Štepanja vas 123. (e)

Enosobno stanovanje s kuhinjo, v vseh pritliklinami takoj oddam. Milčinskega št. 73, Siska. (e)

Dvosobno stanovanje oddam takoj. Križevniška št. 11, II. nadstr. (e)

Sobe Lepo solnčno sobo s posebnim vvhodom, oddam. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14000. (e)

Spalnica zajemčeno čisto, prodam za 800 Din. - Bežigrad 14, vrata 6. (s)

Opremljeno sobo dve do tri postelje, oddam s celo dobro domačo prebrano zelo poceni. — Sprejem tudi dijake v skrbno nadzorstvo. Zibertova ulica 30/I. (s)

Vnajem ISCEJO: Rabljen biljardet vzamem v najem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Biljardet« št. 13992. (m)

ODDAJO: Lokal takoj oddam. Vidovdanska št. 2. (n)

Delavnico, garažo ali poslovni prostor za skladišče in podobno, v središču mesta, takoj oddam. Kolodvorska 11. (n)

Kavarna edina v mestu, se odda v najem. Naslov upr. »Slov.« pod št. 13896. (n)

Trgovina na deželi, dobro vpeljana, se da v najem s sobo in hrano istotam. Naslov upr. »Slovenca« pod št. 13913. (n)

Lokal za trgovino na prometnem kraju na Javorniku, blizu tovarne, oddam. Franc Zvab, Slov. Javornik. (n)

Majhno posestvo tričetrt ure od Radeč, oddam v najem. Poizve se pri Jancu, Breg, pošta Loka pri Zidanem mostu. (p)

Parcelo kupim proti gotovini. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Parcela« št. 13991. (p)

Enostanovanjsko hišo 2 nji v travnik, v bližini Domžal, prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 13899. (p)

Dve hiši z 2 kuhinjama, 6 sob, druga z 2 kuhinjama in 3 sobami, ki se obrestujeta z 8% čistega, z vrtom in sadonosnikom, blizu Maribora, poleg cerkve in šole, sta ugodno napredaj. Kupi se lahko s hranilno knjižico Mestne hranilnice ali posojilnice Narodni dom v Mariboru, eventualno tudi hipoteka. Naslov v upr. »Slovenca« v Mariboru pod št. 2349. (p)

Posestvo v trgu Vransko, napredaj za 70.000 Din. Naslov upr. »Slovenca« pod št. 13776. (p)

Majhno posestvo 15 minut izven Maribora, s sadonosnikom in stanovanjsko hišo s 3 kuhinjami in 5 sobami, poceni napredaj. Ptujška št. 54, Tezno, Maribor. (p)

Lepe parcele 5 minut od Celja, poceni napredaj. Izve se v gostilni Plevčak, Celje, Mariborska. (p)

Gostilna in mesarija sredi Savinjske doline - napredaj. Poslopije v prav dobrem stanju. Naslov v podružnici »Slov.« Celje. (p)

Krasno parcelo poceni prodam. Naslov upr. »Slovenca« pod št. 14051. (p)

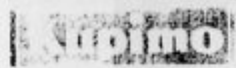
Radio štiricevni radio Super, prvovrsten, zaradi odpotovanja ugodno prodam. - Markič, Ljubljana, Cerkvena 19. (i)

Radio »Telefunken« na elektriko, dober, poceni prodam. Ferkova 11, Maribor. (i)

Fine zimske suknje

lastnega izdelka, priporoča po zelo nizkih cenah

A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ulica

Suhe gobe

malo kupuje trdika Artur Nachbar, Radeče. (k)

Stare zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ

Liubljana, Miklošičeva 14

Odpadke železa

kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po dnevnih cenah in vsako množino: Justin Gustinčič, Maribor, Tatlenbachova ulica 14. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, usvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Industrijski tir

200 tekočih metrov, profil 5 ali 6 cm. rabljen, s potrebnimi lažnami, kupim. Ponudbe s ceno na Karlovač, Stari trg pri Rakeku. (k)

BOŽIČNA DREVESCA

800 komadov po 1 m, 400 komadov po 2 m, 200 komadov po 3 m, 100 komadov po 4 m. kupim. - Čvrste ponudbe na osnovi Ljubljane. borze poslati: Mirku Banduru, Pančevo. (k)

Kupim takoj

suhe smrekove hlode in trame od 7/9 II naprej. Ima industrija Martinov, Skofljica. (k)

Kupim mlin in žago

na stalni vodi, v prometnem kraju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. »Promet« št. 14019. (k)

Kupimo

malo železno pečico, veliko železno blaginjo. Ponudbe poslati »Naši Slovci«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17. (k)

Stroj

za mešanje betona (Betonmischer), dobro obranjen, na bencinski pogon, eventualno kombiniran z dvigalom. kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. »V dobrem stanju« št. 13934. (k)

Kovinsko stružnico

rabljen, kupim. Ponudbe na: M. Jan. Bled. (k)

Buteljke

in šampanjske steklenice kupi Fr. Kham, Ljubljana, Miklošičeva cesta. (k)

Mizarski stroj

kombiniran, malo rabljen, kupim. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 13775. (k)

Borove planke

50 milimetrov debele, prvovrstne, potrebujem takoj in porneje. Vagonske pošiljke z najnižjo ceno ponuditi na: Anton Musič, Zagreb, Samoborska cesta 8. (k)

Prodano

Oprema

za špecerijsko trgovino ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13994. (k)

Kislo zelje, repa

novi, prvovrstni in cele glave za sarmo, v sodčkih, dobavlja po brezkonkurenčni ceni G. Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo 10, telefon 25-91 (k)

Damske plašče

dobite še vedno naiceneje in iz najboljšega blaga pri I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (k)

Premog, drva, koks

prodaja Vinke Podobenik, Tržaška cesta 51b, Telefon 33-13

»Praga«

avtomatske vožvodne stanice (hidrofore) z brizgalno, lastne patentirane konstrukcije, prodaja zastopstvo »Praga« avtomobilov, Zagreb, Svačićev trg 12. Na zahtevo pošljemo detaljne prospekte.

Sadno drevje

raznih plemen in sort po normalnem sortimentu — visoko, nizko in pritlikavo. Zahtevajte cenik. Drevje v stalni zalogi na ogled. Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. (k)

Purani, gosi

in druga perutnina iz lastnega pitliča, pitana z mlekom, živa in zaklana, po solidnih cenah vedno na zalogi. — Prodajalna Kmetijska družba, Igriska ulica 3. Telef. 37-55. (k)

Zimska jabolka

prima kakovosti, strogo sortirana, po nizkih cenah na zalogi. Jabolka za kuhinjo po 2 Din in ceneje, nudi Kmetijska družba, Novi trg 3. (k)

Šivalni stroj

za sedlarje — in železen štedilnik poceni prodam. Kolodvorska cesta 25. (k)

Strune

in ostale godbene potrebščine najugodnejše kupite pri D. D. ZA IZRADU CREVA Subotica. Zahtevajte cenik. (k)

Perje

po 4 in 5 Din za kg. la pisano perje od puranov po 5 Din ter la pisano perje od piščancev po 4 Din za kg prodaje samo trgovcem. Bačka Topola, poštni predal 26.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trdiki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg

Mlado brejo kravo

dobro mlekarico, prodam. Snaj Ivan, Zg. Kašeli 63.

Kolesa

za vodni pogon

vse v prav dobrem stanju, prodam: 1 zobato kolo, premer 1730 mm, široko 150 mm, vrtanje za osovino 600 mm z 119 vložljivimi lesenimi zobmi; 1 zobato kolo premer 1100, široko 150, vrtanje za osovino 85,90 vložljivih lesenih zobov; 1 zobato kolo premer 460, šir. 130, vrt. za os. 85, 30 lit. zob. 1 zobato kolo, premer 400 široko 130, vrtanje za os. 70 mm, 30 litih zobov; 1 jermenica premer 1360 mm, široko 350 mm, vrtanje za osovino 100 mm; 1 jermenica 1430 mm, široko 350 mm, vrtanje za osovino 85 mm; 1 jermenica, premer 730 mm, šir. 130 mm, vrtanje za osov. 55 mm. — Cenjene ponudbe na: Karl Kovač, Stari trg pri Rakeku. (k)

Fine domače krvavice

in pečeno nudi danes gostilna pod Hribčkom — Šiška, Vodnikova cesta. Toči izborna vina. Priporoča se Štok. (k)

Mizarji!

Okovje za stavbe in pohištvo, klej itd. izberete naiceneje, tudi na knjižice, pri »Jeklo«, Stari trg.

Prvovrstno vino

letnik 1935, cirka 90 hl, pošp. rizling in mešano belo, prodaja po ugodni ceni upraviteljstvo posestva Gracer, pošta Polensak, Moškanjci. (k)

1500 kg korenja

prodam. Feliks Hubad, Zapuže št. 6, St. Vid nad Ljubljano. (k)

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žganje, vedno svežo dobite pri trdiki Zorman, Ljubljana, Stari trg 12. (k)

KOVČEGI, DAMSKE TORBICE

aktivke, listnice, denarnice, tobačnice, potovalne, šolske in lovske torbe, nahrbtniki, gamaše, ovratniki, anegobniki in blci za ose — Velika izbira, zmerno cene.

KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13

Premog, drva

SLOVSA, Kolesarska ulica 19, Telefon 39-34

Damske plašče

obleke in suknje za jesen in zimo nudi ugodno (drzavim uradnikom tudi na obroke) Oblečalnice za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29 (hiša Gospodarske zveze). Do preklicanja vzamemo v račun hranilne knjižice članic Zadržne zveze.

OSTANKI

Paket A. vsebuje pristno barvno fino zimsko blago (flanel), ostanki po 2,50 do 4,50 m, v različnih vzorcih, skupaj 17—18 m. Cena celotga paketa samo Din 115.— — Paket C. Ostanki zimskega blaga za žensko perilo (flanel), zimski cvrtnati barhent za eno obleko in ostanki finega blaga za eno celo žensko obleko. — Skupno samo 135.— Din. — Pišite takoj, katero serijo rabite. Razpošiljamo poštnine prosto, samo po povzetju. Tekstil Slavija, Maribor, Kralja Petra trg 4.

Celulozane ščite za vrata!

naročajte pri **FR. ZRNEC** Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

Črn nagrobni kamen naprodaj. — Vprašati pri cerkveniku Sv. Križa. (k)

Rabljena kolesa

šivalni stroji, gramofoni, otroški vozički — poceni naprodaj pri »Promet« (nasproti križevn. cerkvi)

Kislo zelje, repo,

sarmo — prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni — vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra 81 — Ljubljana. Tel. 35-39. (k)

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolij v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Tapetniški pribor

žima - afrik tkanine za pohištvo gradi za madrace

VEKA

Maribor, Aleksandrova 15

SVETLI PREM OG

3000 kalorij, 1 tona, kovesec 385 Din, 50 kg v vrečah 22 Din, bukova drva, žagana 85 Din kub. meter, cepljena 95 Din, bukovo ogelje 0,75 Din kg. dostavljeno na dom nudi

A. PUTRICH

Dolenjska cesta št. 6

PISITE SE DANES!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni, samo boljših kvalitete, v kosih, primernih za obleke, riho, možko, žensko, namizno in posteljno perilo, v paketih, vsebujočih 10—20 m različnega blaga. Vsak paket samo 107 Din. Za enkrat razpošiljam poštnine prosto po povzetju. Paket ser. B-2 z vsebino možkega, ženskega, namiznega, posteljnega perila in rjuh ter »Paket serija D« z izključno toplim zimskim blagom. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na »Kosmos« razpošiljalnico ostankov marib. tekst. tovarn, Maribor, Dvofakova cesta 1.

Posteljinina

volnene odeje, odeje iz kamelske dlake, šivane odeje, perje, puh

„VEKA“

Maribor, Aleksandrova 15

M. Brenik

Ljubljana

Kongresni trg 7

Volna vseh vrst, od naicenejše do najfinije, Francoske in angleške specialitete itd. Pingouin.

Mizarji pozor!

Pri nakupu raznega okovja za pohištvo in stavbe, si ogledite našo specialno zalogo, katero Vam nudimo po izredno nizki ceni. Franc Erjavca & Co., Ljubljana, Wolfova 12. (k)

Revma!

Prodam »Paneksole« zdravilno svetilko, skoraj novo, za polovično ceno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14025. (k)

la sladko seno

ca. 35.000 kg, naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prima« 13871.

Šolske potrebščine

po najnižjih cenah nudi

trgovina **H. NIČMAN** Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

Nova peč

na žaganje, in kopirna preša - naprodaj. Zorko, Glinca, Cesta II. št. 6. (k)

Prodaj:

List »Lovec« 28—29 letnik, skupno vezan, 30—34 letnik nevezan, za skupno ceno 350 Din. Gramofon znamke »Standard« Schmidt's, skoraj nov, 17, 29 38 širokost, 10 plošč zraven, za 900 Din. 100 knjig, razni romani, slovenski in nemški, vezani, za 2500 Din. Ponudbe upravi »Slov.« pod značko »Dober kupec« št. 13850. Znamko za odgovor. (k)

Gramofon

z 10 ploščami - naprodaj pri Kronvogel, gostilničar v Marija Brezje, Pobrežje, Maribor. (k)

Ustjate suknjice

od Din 420.— do 580.—

dobite pri

Fr. Zalokar

Menzes 41

Pozor!

Sportne in vsakovrstne čevlje, ročno delo, dobite v moji delavnici po znižanih cenah. Popravila se izvrše hitro in točno. Postrežba solidna. Ogled neobvezan. Mohorič Antoa, zaloga čevljev in delavnica, Gosposvetska cesta 13, Kolizej.

BUČNICE zamenjam za bučno olje

Priporočam specerijsko blago in železnino

Josip Jagodič, Celje

Glavni trg - Gubčeva ul.

Mesarji, pozor!

Najboljše mesozreane stroje (volje) vseh velikosti, kakor tudi stroje za polnjenje klobas, salam (spice), dobite po konkurenčnih cenah pri trdiki Liv IKD, St. Vid nad Ljubljano. Za brezhibno delovanje vsakega stroja jamčimo. (k)

VINA

vseh vrst, kupite najugodnejše pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Dve kuhinji, kredenci,

več visokih omar in posteli prodaja ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8, telefon 24-44, poleg gorjenjskega kolodvora. (k)

ladno drevje, vinske trte

(cepljene) sadne divjake, korenjake, ameriške trte, maline, ribezel itd., kupite ugodno in naiceneje pri **VELERABADNICI** Jakso Sarič, Petrovaradin (Srijem). Drevca od 1—10 Din za kos. Celim pošiljam vsakomur na zahtevo zastonj.

la sladko seno

ca. 35.000 kg, naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prima« 13871.

Tovorni avto Ford

1 in pol tonski, prodam. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru. (k)

Dve limuzini

Ford pet sedežna, Wanderer šest sedežna — prodaja Zirovnik, Ljubljana, Tavčarjeva 6. (k)

Majhen avto

zaprt - kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (k)

Milostljiva,

ene bolečine Vas lahko rešimo,

to je one, ki bi jo začutili, če bi izvedeli od svoje prijateljice, za kako neverjetno nizko ceno je kupila pri nas svoj elegantni plašč.

Se želite prepričati?

Redevojle smo pripravljene, da Vam pokažemo vse, kar je najmodernejšega v tej sezoni, pa boste tu sigurno našli za Vas, kar si želi srce.

Prepričani smo, da boste prištedili polovico denarja, k ste ga namenili za nabavo plašča.

TIVAR OBLEKE

Fotografski atelje

v Ljubljani, vpeljan, 1000 do 1200 posnetkov letno, ugodno naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Fotografski atelje« 14023

Hubertus

nepremičnih, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobite pri Preskerin, Sv. Petra cesta št. 14. (k)

Poceni naprodaj

več krojaških in čevljarških strojev pri trdiki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. (k)

Jabolka za kompot

ter prvovrstna namizna jabolka razpošilja tudi posamezne zaboje: Oskrbništvo »Kostrišniška-Slatina«, pošta Podplat. (k)

Zimska jabolka

poceni na zalogi pri **GOSPODARSKI ZVEZI, LJUBLJANA.**

Istotam tudi fige za žganjelehu.

Vata

v tablah in za odeje. Preden naročite za vašo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenike.

Arbeiter, Maribor.

Auto-motor

Praga Baby 1935

idealna mala vozila s 4 sedeži, ki porabijo 8 l bencina na 100 km, močna konstrukcija, prodaja po zelo ugodnih plačilnih pogojih na mesečne obroke do 12 mesecev zastopstvo Praga avtomobilov, Zagreb, Svačićev trg 12.

»Praga« automobile,

tovorne in avtobusne, pravne za plinske generatorje, prodaja zastopstvo v Zagrebu, Svačićev trg 12, na mesečne obroke do 15 mesecev. Pod istimi pogoji prodaja tudi vozove za nafto z Dieslovim motorjem. (k)

Dve limuzini

Ford pet sedežna, Wanderer šest sedežna — prodaja Zirovnik, Ljubljana, Tavčarjeva 6. (k)

Majhen avto

zaprt - kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (k)

Zivali Nemške bokserje

čistokrvne, z rodovnikom, 8 tednov stare - prodam. Ogleda se lahko vsak dan v Svetičevi ulici št. 4, Pod Rožnikom.

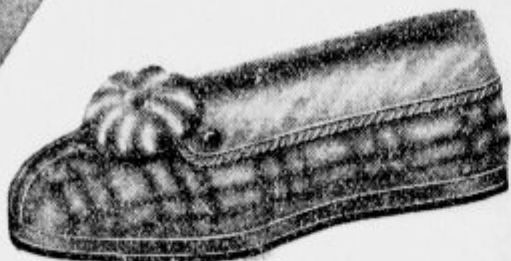
Glasba

<

J E S E N 1 9 3 5

25

Doma se odpočijte v naših toplih copatah.
Ženske Din. 29.—, Muške Din. 39.—.

59

Lahki baršunasti čevljički okrašeni z lakom.

39

Naše galoše Vas obvarujejo pred prehladom,
ohranijo trajnost čevljev, stanovanje pa pred blatom.

79

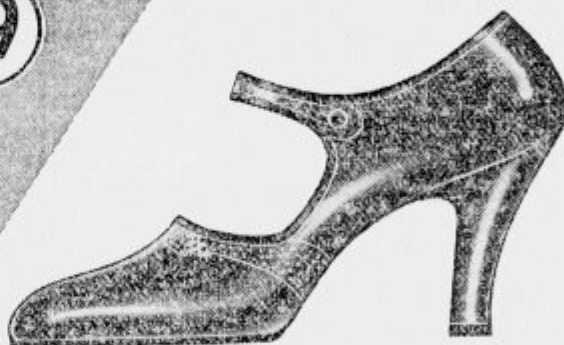
Iz črnega ali rjavega boksa
z gumijastimi podplati za katere jamčimo 6 mesev.

79

Zelo elegantni čevljički, okusno izdelani z lahko peto.

99

Lahki čevljički iz najboljšega laka moderno okrašeni.

129

Čevlji iz najboljšega telečjega boksa z kožnimi podplati.

99

Za vsako naporno delo naše
čevlje iz trpežnega boksa in gumijastim podplatom.

Rato